



STRATEGIA ROZWOJU GMINY KOLBUDY 2030

Kolbudy, 2021 r.

Spis treści

1. ZAŁOŻENIA STRATEGII ROZWOJU GMINY KOLBUDY	2
2. DIAGNOZA STANU OBECNEGO GMINY KOLBUDY	4
2.1. POŁOŻENIE I WALORY GMINY KOLBUDY	4
2.1.1. <i>Obszary i formy podlegające prawnej ochronie</i>	5
2.1.2. <i>Zarys historii Gminy Kolbudy</i>	8
2.1.3. <i>Walory środowiska kulturowego</i>	9
2.2. ROZWÓJ SPOŁECZNY GMINY	11
2.2.1. <i>Uwarunkowania demograficzne</i>	11
2.2.2. <i>Wykształcenie mieszkańców</i>	13
2.2.3. <i>Infrastruktura społeczna</i>	14
2.2.4. <i>Aktywność społeczna mieszkańców</i>	18
2.3. SFERA GOSPODARCZA	20
2.3.1. <i>Rozwój przedsiębiorczości, poziom bezrobocia</i>	20
2.3.2. <i>Rozwój rolnictwa</i>	23
2.4. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	24
2.4.1. <i>Gospodarka wodno – kanalizacyjna</i>	24
2.4.2. <i>Gospodarka odpadami</i>	25
2.4.3. <i>Zaopatrzenie w gaz</i>	26
2.4.4. <i>Zaopatrzenie w ciepło</i>	27
2.4.5. <i>Transport</i>	27
3. WYNIKI BADAŃ ANKIETOWYCH MIESZKAŃCÓW GMINY KOLBUDY.	31
4. ANALIZA SWOT.....	44
5. CELE I KIERUNKI ROZWOJU.....	51
5.1. WIZJA ROZWOJU GMINY KOLBUDY.....	52
5.2. MISJA GMINY KOLBUDY.....	53
5.3. CELE ROZWOJU GMINY KOLBUDY.....	53
5.4. MATRYCA CELÓW I DZIAŁAŃ DO REALIZACJI.....	56
6. HARMONOGRAM REALIZACJI ZAŁOŻEŃ STRATEGII	67
7. RAMY FINANSOWE I ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	70
8. EFEKTY REALIZACJI CELÓW I PRZEDSIĘWZIĘĆ W RAMACH STRATEGII.....	75
9. STRUKTURA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA GMINY	77
9.1. MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ GMINY	77
9.2. USTALENIA I REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ W GMINIE	82
10. OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI OKREŚLONE W STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA.	84
11. OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI KLUCZOWE DLA GMINY.....	85
12. ZGODNOŚĆ STRATEGII Z AKTAMI PRAWNYMI I DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI NA POZIOMIE LOKALNYM, REGIONALNYM I KRAJOWYM	86
13. SYSTEM REALIZACJI STRATEGII	94
14. MONITORING I AKTUALIZACJA STRATEGII	97
15. PROCES EWALUACJI STRATEGII	98
SPIS RYSUNKÓW	100
SPIS TABEL	101

1. ZAŁOŻENIA STRATEGII ROZWOJU GMINY KOLBUDY

Jedną z podstawowych metod zarządzania gminną jednostką samorządu terytorialnego jest planowanie strategiczne rozwoju gminy w dłuższym horyzoncie czasowym. Głównym narzędziem wykorzystywanym w planowaniu strategicznym jest natomiast dokument planistyczny w postaci strategii rozwoju gminy, która stanowi wyznacznik kierunków rozwoju gminy w przyjętej perspektywie czasowej.

W przypadku Gminy Kolbudy przedmiotowa Strategia stanowi kontynuację założeń Strategii Rozwoju Gminy Kolbudy na lata 2010-2020, powstałej w 2010 roku, której horyzont czasowy kończy się w 2020 roku. Tym samym poniższy dokument stanowi odpowiedź na potrzebę ze strony zarówno władz gminy jak i jej mieszkańców, związaną z ustaleniem akceptowanych przez wszystkich kierunków rozwoju gminy – jako całości oraz w odniesieniu do wszystkich jej sfer i mieszkańców.

Horyzont czasowy przedmiotowej Strategii wyznaczono na lata 2021 – 2030, wskazując tym samym na długofalowy charakter tego dokumentu pozwalający na osiągnięcie wszystkich zakładanych celów oraz realizację przedsięwzięć przeznaczonych do realizacji. Przyjęty okres obowiązywania nowego dokumentu strategicznego wynikał także w dużej mierze z uwarunkowań zewnętrznych wynikających z horyzontów czasowych stosowanych w planowaniu strategicznym w skali regionalnej, krajowej czy w skali całej UE. Takie podejście do czasu realizacji Strategii stanowi kompromis z jednej potrzeby dostawiania Strategii Rozwoju Gminy do okresów planowania na poziomie regionalnym, krajowym i unijnym, a jednocześnie przygotowania dokumentu o charakterze długookresowej wizji rozwoju gminy.

Strategia obejmuje wszystkie sfery działalności gminy i została podzielona na 3 obszary działania: sferę społeczną, sferę gospodarczą oraz sferę przestrzenną (w tym środowiska i infrastruktury technicznej). W tym zakresie cele i przedsięwzięcia wyznaczone w ramach Strategii odnoszą się jednak nie tylko do zadań i obszarów działania gminy jako samorządu terytorialnego realizowanych przez władze gminy, ale mają swoje odniesienie także do sposobów i kierunków działania wszystkich innych instytucji/podmiotów działających na terenie gminy. Z uwagi jednak na fakt, że wiele ze sfer funkcjonowania gminy wynika i podlega tylko i wyłącznie zadaniom instytucji publicznych, w tym samorządu gminy, główny ciężar wdrożenia w życie założeń Strategii będzie leżał w gestii Urzędu Gminy Kolbudy oraz jednostek podległych gminie. Podobnie Gmina Kolbudy będzie pełniła rolę instytucji wdrażającej w życie założenia Strategii oraz odpowiedzialnej za jej prawidłową realizację i osiągnięcie założonych celów Strategii.

Metodologię opracowania Strategii oparto o powszechnie stosowane metody planowania strategicznego. W pracach nad Strategią kierowano się jednocześnie potrzebą zapewnienia jak najpełniejszego uspołecznionego charakteru Strategii i umożliwienia wpływu na jej kształt na każdym etapie jej przygotowywania i wdrażania społeczności lokalnej. W tym zakresie w trakcie opracowywania Strategii przeprowadzono cykl spotkań z mieszkańcami każdego sołectwa na terenie gminy, gdzie zapoznano mieszkańców z kwestią budowy nowej strategii oraz przeprowadzono konsultacje z mieszkańcami dotyczące najważniejszych potrzeb i kierunków rozwoju w danym sołectwie. Następnie na bazie zebranego materiału przeprowadzono cykl 3 spotkań warsztatowych z mieszkańcami gminy reprezentującymi

wszystkie 3 sektory gospodarki: sektor społeczny, sektor publiczny oraz sektor gospodarczy. W pracach nad przygotowaniem Strategii wykorzystano powszechnie dostępne metody pracy grupowej – burzę mózgów oraz otwartą dyskusję prowadzoną przez moderatorów zewnętrznych. Wyniki prac w trakcie spotkań zostały poparte analizą badań ankietowych przeprowadzonych podczas spotkań sołeckich oraz zamieszczonych na stronie internetowej Urzędu Gminy. Badania opinii społeczeństwa nt. kierunków rozwoju gminy stanowiły następnie wzbogacenie diagnozy stanu obecnego rozwoju gminy przeprowadzonej metodą desk-research - przede wszystkim danych statystycznych pochodzących z publicznej statystyki GUS oraz danych pozyskanych bezpośrednio z Urzędu Gminy Kolbudy. Wyniki otrzymanych analiz posłużyły następnie do opracowania analizy SWOT obszaru gminy, z której wnioski były podstawą do opracowania celów głównych, strategicznych i operacyjnych rozwoju gminy w przyjętym horyzoncie czasowym. Konsekwencją opracowanych celów było wyznaczenie kierunków działań, których realizacja pozwoli na osiągnięcie założeń Strategii. Jednocześnie wyznaczono ogólne i docelowe kierunki podejmowanych działań na terenie gminy w postaci Misji Gminy Kolbudy oraz docelowy stan sytuacji gminy w postaci Wizji jej rozwoju.

Na podstawie wyznaczonych kierunków rozwoju gminy opracowano następnie harmonogram realizacji poszczególnych celów i przedsięwzięć w ramach Strategii, założenia dotyczące finansowania tych celów oraz zaprezentowano założone efekty realizacji Strategii. W końcowym etapie Strategii opracowano system jej wdrażania, monitoringu oraz oceny stopnia realizacji jej założeń. Jak wynika z powyższego opisu przedmiotowa Strategia - co jest charakterystyczne dla tego typu dokumentów - ma charakter ogólny, wyznaczając kierunki rozwoju gminy na poziomie celów (ogólnych i szczegółowych) oraz typów przedsięwzięć zmierzających do realizacji tych celów. Nie określano natomiast zamkniętego katalogu konkretnych i szczegółowych projektów do realizacji, które zostaną określone w szczegółowych dokumentach planistycznych Gminy, w tym przede wszystkim w planie inwestycji gminnych.

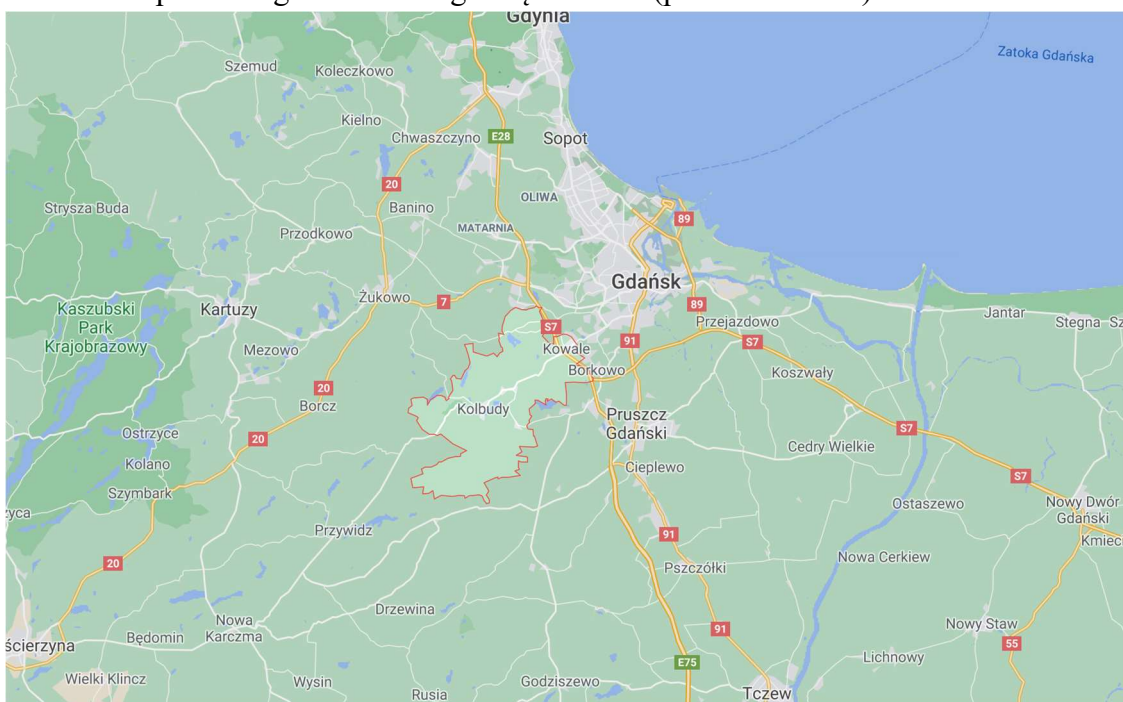
Opracowany w ten sposób dokument będzie stanowił swoistą mapę drogową wytyczającą priorytety rozwoju gminy w najbliższej dekadzie. Jednocześnie Strategia ma charakter otwarty a metodologia jej wdrażania zakłada możliwość dokonywania zmian i aktualizacji jej zapisów w reakcji na zmieniające się uwarunkowania makroekonomiczne, wyniki okresowych analiz efektów realizacji Strategii czy inne czynniki mogące mieć wpływ na przyjęte założenia. Wszystkie zmiany w tym zakresie będą jednak odbywały się przy udziale i konsultacji ze społecznością lokalną zachowując uspołeczniony charakter tego dokumentu.

2. DIAGNOZA STANU OBECNEGO GMINY KOLBUDY

2.1. Położenie i walory Gminy Kolbudy

Gmina Kolbudy położona jest w środkowej części województwa pomorskiego na terenie powiatu gdańskiego, na terenie funkcjonalnego obszaru aglomeracji trójmiejskiej. Pod względem administracyjnym gmina należy do jednostek wiejskich, stanowiąc jedną z 7 gmin powiatu i sąsiadując z następującymi jednostkami osadniczymi:

- od północnego wschodu z miastem Gdańsk,
- od wschodu z gminą Pruszcz Gdański,
- od południa z gminą Trąbki Wielkie,
- od zachodu z gminą Przywidz,
- od północnego zachodu z gminą Żukowo (powiat kartuski).



Rys 1. Położenie Gminy Kolbudy w regionie.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie www.mapy.google.pl.

Gmina Kolbudy zajmuje powierzchnię 82,5 km², co stanowi ponad 10% powierzchni powiatu gdańskiego i 0,45% powierzchni całego województwa pomorskiego. Sieć osadniczą gminy tworzy 15 wsi sołeckich oraz 5 przysiółków. Poniżej przedstawiono wykaz sołectw na terenie Gminy Kolbudy.

Tab 1. Sołectwa i miejscowości na terenie Gminy Kolbudy.

Babidół	Bąkowo	Bielkowo
Bielkówko	Buszkowy	Czapielsk
Jankowo Gdańskie	Lisewiec	Lublewo Gdańskie
Łapino	Kolbudy	Kowale
Ostróżki	Otomin	Pręgowo

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Kolbudy.



Rys 2. Położenie administracyjne Gminy Kolbudy w powiecie gdańskim.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie www.gminy.pl

W podziale na regiony fizycznogeograficzne Polski, Gmina Kolbudy położona jest w Megaregionie Pozaalpejskiej Europy Środkowej, w Prowincji Niżu Środkowoeuropejskiego, w Podprowincji Pojezierza Południowobałtyckiego, we wschodniej części makroregionu Pojezierza Wschodniopomorskiego, u styku Pojezierza Starogardzkiego i Pojezierza Kaszubskiego. Obszar tych regionów został ukształtowany przez ostatnie zlodowacenie bałtyckie i cechuje się urozmaiceniem rzeźby terenu.

Na terenie Gminy Kolbudy występują zlewnie Raduni i Kłodawy, będące dopływami Motławy oraz Wetlicy, stanowiącej dopływ Wierzycy. Wody powierzchniowe w Gminie Kolbudy tworzą: rzeki: Radunia, Reknica, Kłodawa; jeziora: Otomińskie; sztuczne zbiorniki wodne: Jezioro Goszyńskie, zbiornik Kolbudy Dolne, zbiornik Elektrowni Bielkowo, Łapino Dolne; kanały: kanał Raduni; liczne oczka wodne, rowy melioracyjne. Obszar gminy niemal w całości leży w dorzeczu Raduni i jej dopływów. Największym z nich jest jej prawy dopływ Reknica. Na zachód od strefy wyniesień terenu rozciągającej się południkowo od Otomina i Bakowa leży bezdopływowe Jezioro Otomińskie o powierzchni około 38 ha. Na granicy gminy położone jest również Jezioro Łapińskie o powierzchni 38 ha. Sztucznym zbiornikiem, utworzonym przez zaporę elektrowni „Straszyn”, jest tzw. Jezioro Goszyńskie o powierzchni około 70 ha, które obecnie pełni rolę zbiornika wody pitnej.

2.1.1. Obszary i formy podlegające prawnej ochronie

Bogate i urozmaicone walory środowiska przyrodniczego gminy stały się podstawą do objęcia wielu z tych elementów formami ochrony przyrody. Na terenie gminy występują obecnie różnorodne formy prawnej ochrony przewidziane dla walorów naturalnych. W tym zakresie wśród obszarów chronionych w gminie można obecnie wyróżnić następujące elementy:

- Obszary Natura 2000:

- Obszar specjalnej ochrony siedlisk Natura 2000 Dolina Reknicy (kod obszaru PLH 220008). Zaakceptowany jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Europejskiej decyzją z 13 stycznia 2007r. Obszar obejmuje dolinę rzeki Reknicy. Jest to ciek bystry, bogaty w dopływy, charakteryzuje się przemiennym ułożeniem odcinków basenowych i przełomowych. Na całej długości meandrującej rzeki teren jest znacznie nachylony. Odcinki przełomowe charakteryzują się obecnością stromych zboczy o nachyleniu około 30 stopni i wysokości ponad 30 m. Stoki są rozcięte licznymi małymi wąwozami

i parowami pochodzenia erozyjnego; częste są wysięki wody. Szerokość przełomów jest zmienna; średnio na poziomie terasy zalewowej wynosi ona zaledwie kilkadziesiąt metrów. W jarze przy przełomach spotyka się duże głazy polodowcowe. Dno Reknicy jest piaszczysto-kamieniste, rzeka zaliczana jest do pstrągowych. Dolinę rzeki od źródeł do jezior oraz w okolicy ujścia, zalegają piaski akumulacji lodowcowej, na pozostałym odcinku występują gliny zwałowe. Gleby omawianej ostoji należą głównie do brunatnych. Dno doliny porośnięte jest płacami łągów, które są jednym z najbardziej interesujących elementów przyrody.

- Obszar Natura 2000 „Pomlewo” (kod obszaru PLH220092). Zaakceptowany jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Europejskiej decyzją z dnia 10 stycznia 2011 r., leży na Pojezierzu Kaszubskim. Zajmuje obszar położony pomiędzy osadami Pomlewo na zachodzie, Podlasie (Buszkowy) na północnym-wschodzie, Kozia Góra na południu - w powiecie gdańskim. Ostoja obejmuje: tereny wysoczyznowe o rzeźbie pagórkowatej i falistej, w większości porośnięte lasami; na zachodzie z rozległymi odłogowanymi polami, kilkanaście obniżen terenu różnej wielkości, częściowo zatorfionych, częściowo zajętych przez oczka wodne, w tym zbiorniki ze strzebla błotna; niektóre z nich znajdują się w obrębie kompleksów leśnych, niektóre wśród ugorów. Blisko połowę powierzchni ostoji zajmują lasy porolne oraz drzewostany na żyznych siedliskach lasowych, zdominowane przez gatunki iglaste (sosnę, modrzew i świerk) oraz brzozę. Tylko lokalnie zachowały się fitocenozy kwaśnej buczyny niżowej *Luzulo pilosae-Fagetum*. W obniżeniach terenu, na brzegach oczek wodnych, wykształciła się zróżnicowana roślinność, m. in.: szuwały turzycowe i trawiaste (*Magnocaricion*, *Phragmition*, w tym *Oenanthe-Rorripetum*), łąki wilgotne (*Molinietalia*), mszary i kwaśne młaki turzycowe (*Scheuchzerio-Caricetea nigrae*), zarośla wierzbowe. Na mineralnych obrzeżach zagłębien terenu pojawiają się zarośla głogu, murawy bliźniczkowe (*Nardetalia*), zbiorowiska łąkowe. Większość oczek wodnych ma charakter zbiorników eutroficznych z nymfeidami. W skład obszaru wchodzi trzy oddalone od siebie, stosunkowo płytkie zbiorniki, dość licznie zasiedlone przez strzebla błotna. Powierzchnia zbiorników wynosi razem 2,60 ha; są to małe oczka – od 0,2 ha oraz jeden odznaczający się relatywnie dużą powierzchnią - 2 ha. Zbiorniki otoczone są lasami i nieużytkami.

- Obszary Chronionego Krajobrazu

- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Raduni obejmuje dno i zbocza doliny rzeki Raduni, na odcinku od centralnej części Pojezierza Kaszubskiego (okolice Goręczyna), przez Żukowo i Kolbudy po Pruszcz Gdański. Został utworzony w celu ochrony przed erozją stromych brzegów rzeki Raduni oraz utrzymania i poprawy czystości jej wody. Część doliny rzeki ma charakter cieków wodnych o cechach podgórskich z licznymi basenami i przełomami z dobrze zachowanym strefowym układem zbiorowisk leśnych. Całkowita powierzchnia tego obszaru wynosi 3 340 ha, z czego 925 ha mieści się w granicach Powiatu Gdańskiego. Tereny chronione rozciągają się od wsi Goręczyno na zachodzie do Straszyna i Juskowa na wschodzie. Oprócz walorów geomorfologicznych i hydrograficznych istotne znaczenie ma zróżnicowanie florystyczne doliny i jej rola jako tzw. korytarza ekologicznego. Powierzchnia OChK

Doliny Raduni wynosi 3 340 ha. W granicach Gminy Kolbudy zajmuje on około 1 000 ha, co stanowi około 12% jej ogólnej powierzchni.

- Otomiński Obszar Chronionego Krajobrazu. Jest miejscem intensywnej turystyki i rekreacji. Powierzchnia obszaru wynosi 2 072 ha. Jego północno - wschodnia część administracyjnie należy do Gdańska i obejmuje kompleks tzw. lasów smęgorzyńskich, położonych pomiędzy terenami rolniczymi i zabudową osad (osiedli) Kiełpino Górne i Smęgorzyno (na północy) oraz Sulmin i Niestępowo (na południu). Najcenniejszym fragmentem Otomińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu znajdującym się w Gminie Kolbudy (1 762 ha) jest wytopiskowe Jezioro Otomińskie, o bogatej linii brzegowej.
- Przywidzki Obszar Chronionego Krajobrazu o powierzchni 10 888 ha (w tym 10 182 ha mieści się w granicach Powiatu Gdańskiego) swoim zasięgiem obejmuje północno - wschodnią, centralną oraz południowo - zachodnią część Gminy Przywidz. W granicach Gminy Kolbudy zajmuje on około 950 ha, co stanowi około 11% jej ogólnej powierzchni. Przywidzki OChK zlokalizowany jest wzdłuż dolin rzek Raduni i Reknicy i obejmuje rynnę Jeziora Przywidzkiego wraz z przyległymi kompleksami leśnymi z przewagą buczyny i gradu. Powołany został w celu ochrony charakterystycznej dla obszarów polodowcowych rzeźby terenu tj. głębokie rynny, wzniesienia denno - morenowe i czołowo - morenowe. Ponadto występują tu liczne jeziora i rzeki, wysoka lesistość, charakterystyczne gleby brunatne niskiej jakości przy dużym udziale piasków, glin i żwirów oraz fragmentami glin i ilów. W ramach ECONET - POLSKA (konceptja krajowej sieci ekologicznej) obszar ten został uznany, za ponadlokalny łącznik ekologiczny pomiędzy obszarami chronionymi zlokalizowanymi poza granicami Gminy.

- Rezerwaty przyrody

- Rezerwat przyrody „Bursztynowa Góra”, o powierzchni 5,03 ha, ustanowiony Zarządzeniem Nr 50 Ministra Leśnictwa z dnia 11 marca 1954 roku - w celu zachowania ze względów naukowych i kulturowych, w niezmienionym stanie, dawnej kopalni bursztynu wraz z wyrobiskami wyeksploatowanych szybów. Rezerwat jest we właściwy sposób przystosowany do zwiedzania. Przy drodze głównej Gdańsk-Kościerzyna znajduje się parking pozwalający na zatrzymanie się turysty zmotoryzowanego. Przy parkingu ustawiona jest tablica informacyjna.
- Rezerwat Przyrody „Jar Reknicy”, o powierzchni 67,19 ha, ustanowiony został Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 15 grudnia 1980 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 180) - w celu zachowania przełomowego odcinka rzeki o urozmaiconej rzeźbie terenu oraz naturalnych drzewostanów z pomnikowymi drzewami oraz licznymi, rzadkimi gatunkami roślin zielnych. Jest to rezerwat krajobrazowy obejmujący przełomowy, głęboko wcięty, odcinek doliny Reknicy położony na terenie Lasów Państwowych Nadleśnictwa Kolbudy. Obszar objęty ochroną charakteryzuje się wybitnymi walorami krajobrazowymi. Na terenie rezerwatu występują zbiorowiska roślinne zbliżone do naturalnych takie jak: kwaśna buczyna niżowa, żyzna buczyna niżowa, grad subatlantycki oraz łęg wiązowo - jesionowy. Ścisłą ochrona w rezerwacie objęte są następujące gatunki roślin: tojad dzióbaty, wawrzynek

wilcze łyk, rosiczka okrągłolistna, kruszczyk błotny, storzan bezlistny, lilia złotogłów, widlicz (widłak) jałowcowaty, goździsty, wroniec, pióropusznik strusi, podkolan biały, pełnik europejski, storzan bezlistny, pióropusznik strusi, kozłek bżowy, świerżabek orzęsiony, żywiec cebulkowy, fiołek wonny.

- Użytki ekologiczne - na terenie Gminy Kolbudy znajdują się następujące użytki ekologiczne:

- Użytek Ekologiczny „Park Wiejski” w miejscowości Jankowo Gdańskie - o powierzchni 0,6 ha, ustanowiony Uchwałą Nr XXVIII/194/97 Rady Gminy Kolbudy Górne z dnia 19 czerwca 1997 roku. Obszar chroniony stanowi enklawę leśną porastającą wyniesienie wśród zabudowy. W drzewostanie występuje sosna, klon, buk. W warstwie krzewów rosną duże ilości klonu, grab, bez czarny i leszczyna. W runie o charakterze ruderalnym licznie rośnie podagrycznik.
- Użytek Ekologiczny „Sarnia Góra” - został ustanowiony Uchwałą Nr XXXII/206/2001 Rady Gminy Kolbudy Górne z dnia 30 sierpnia 2001r. w sprawie uznania użytku ekologicznego pod nazwa „Sarnia Góra” w Kolbudach. Obejmuje obszar 3,5 ha (działka o nr ewid. 26/15, obręb Kolbudy). Obszar chroniony stanowi fragment lasu na wododziale.

2.1.2. Zarys historii Gminy Kolbudy

Literatura historyczna wskazuje, że osady ludzkie na terenie dzisiejszej Gminy Kolbudy funkcjonowały pod koniec epoki kamiennej, tj. między IV a II tysiącleciem p.n.e. Ziemie te były korzystnym miejscem do gospodarowania dzięki lokalizacji w dolinie Raduni, bliskości Morza Bałtyckiego, a także istnieniu tzw. szlaku bursztynowego. Poza bursztyniarstwem, tutejsi osadnicy trudnili się m.in. hodowlą zwierząt, uprawą roli, garncarstwem i kowalstwem. Pierwsze wzmianki o wsiach objętych współczesnymi granicami administracyjnymi Gminy Kolbudy pojawiały się od wieku XII. W zależności od wsi, były one w dobie średniowiecza bądź dobrami rycerskimi (później przekształcanymi na szlacheckie), bądź kościelnymi. Na przełomie wieków prawo własności do wielu miejscowych dóbr przysługiwało licznej grupie zakonów kościelnych (żeńskich i męskich): Brygidek, Jezuitów, Kartuzów, Krzyżaków, Norbertanek i Urszulanek. U schyłku wieku XIV obszar ten został włączony w granice państwa Zakonu Krzyżackiego. Wówczas wiele wsi zaczęło się dynamiczniej rozwijać dzięki oparciu ich funkcjonowania na prawie chełmińskim. W tym okresie powstały ponadto świątynie katolickie, które przez kolejne stulecia stanowiły dominanty przestrzenne poszczególnych osad, jak i całej okolicy. Po pokoju toruńskim ziemie powróciły we władanie polskie. To okres, w którym powstawać zaczęły zorganizowane zespoły dworsko-folwarczne, które dziś stanowią jeden z charakterystycznych elementów środowiska kulturowego Gminy Kolbudy. Należy odnotować zjawisko kontrreformacji, które również wystąpiło na tutejszych ziemiach, w efekcie którego miejscową społeczność tworzyli od tamtej pory zarówno katolicy, jak i ewangelicy. Pod koniec panowania Rzeczypospolitej tereny te zmagaly się z najazdami szwedzkim i rosyjskim, które przyczyniły się do ich znacznego osłabienia gospodarczego. U schyłku XVIII wieku obszar ten był już fragmentem państwa pruskiego. Na skutek przeprowadzonej sekularyzacji Kościół stracił większość swoich dóbr na rzecz Skarbu Państwa i osób prywatnych. Wiek XIX w historii tego obszaru zapisał się przede wszystkim zjawiskiem uprzemysłowienia, dzięki czemu we wsiach rozpoczęto prowadzenie nowych rodzajów

działalności gospodarczej. Wówczas miejscowe wsie zamieszkiwali głównie Kaszubi i Niemcy, a także wybrane rodziny Polaków i Żydów. Pod koniec stulecia zaczęła funkcjonować tu kolej, co przyczyniło się do umocnienia związków tutejszej ludności z Gdańskiem. Należy zauważyć, że już wcześniej były one relatywnie silne, ze względu na prowadzoną wymianę gospodarczą. Warto również odnotować, że wielu majątnych gdańszczan było na przestrzeni wieków posiadaczami wybranych dóbr z tego obszaru. Związki te uległy umocnieniu w I połowie XX wieku, kiedy to poprzez budowę urządzeń wodnych na Raduni próbowano zapewnić elektryczność Wolnemu Miastu Gdańsk, uniezależniając je od dostaw węgla z Polski.

Po II wojnie światowej obszar ten znalazł się w granicach Polski. Wówczas większość dóbr uległa nacjonalizacji, a zespoły dworsko-folwarczne zaczęły być administrowane przez państwowe instytucje. Drastycznej zmianie uległa struktura narodowościowa tego obszaru, gdyż po roku 1945 nastąpił znaczny odpływ dotychczasowej ludności, na miejsce której przybyły osoby z innych części kraju. Gmina Kolbudy charakteryzuje się stosunkowo skomplikowaną historią, co wynika z dość częstych zmian przynależności państwowej jej obecnego obszaru i skutkującej tym wielokulturowości.

2.1.3. Walory środowiska kulturowego

Na dziedzictwo kulturowe Gminy Kolbudy składają się przede wszystkim dobra kultury materialnej. Do najcenniejszych należą cztery obiekty (w tym trzy parafialne), wpisane do rejestru zabytków województwa pomorskiego:

- Kościół parafialny p.w. Najświętszej Marii Panny Królowej Polski w Lubiewie,
- Kościół filialny p.w. Św. Mikołaja w Czapielsku,
- Kościół parafialny p.w. Bożego Ciała w Pręgowie,
- Zespół dworsko – folwarczny w Bielkowie.

Natomiast gminny rejestr zabytków obejmuje 195 obiektów, w ramach którego opieką konserwatora objęte są wybrane, cenne historycznie obiekty istniejące na terenie gminy:

- 91 budynków mieszkalnych,
- 2 dwory,
- 8 parków podworskich,
- 11 obiektów małej architektury,
- 3 kościoły,
- 1 kaplica cmentarna,
- 4 cmentarze,
- 5 kapliczek przydrożnych,
- 45 budynków gospodarczych,
- 2 kuźnie,
- 2 dworce kolejowe,
- 8 obiektów hydrotechnicznych,
- 3 obiekty przemysłowe,
- 5 transformatorów,
- 1 budynek oświatowy,
- 2 drogi brukowane,

- 1 aleja zabytkowa,
- 1 historyczny układ zespołu zabudowy dworsko – parkowej.

Do najbardziej charakterystycznych dla krajobrazu kulturowego Gminy Kolbudy elementów zaliczyć należy zespół elektrowni wodnych usytuowanych wzdłuż rzeki Raduni wraz z towarzyszącymi im urządzeniami hydrotechnicznymi: zaporami, jazami i groblami, w szczególności:

- Elektrownia wodna w Bielkowie,
- Elektrownia wodna w Łapinie.

Budowle te, umieszczone w miejscach przełomu rzeki stanowią ogromną wartość krajobrazu kulturowego gminy.

Teren Gminy Kolbudy należy do obszarów bogatych w stanowiska archeologiczne. Rejon Kolbud, Pręgowa i Lublewa Gdańskiego to tereny występowania bogato wyposażonych grobów skrzynkowych. Większość stanowisk archeologicznych to stanowiska płaskie (osady, cmentarzyska, ślady osadnictwa), jedynie trzy obiekty posiadają własną formę krajobrazową: grodziska wczesnośredniowieczne w Otominie i Pręgowie oraz kurhany w Kolbudach.

Na terenie gminy nie ma instytucji muzealnych. W miejscowości Pręgowo znajduje się prywatne muzeum – Muzeum Staroci Szczepana Czerwińskiego.

2.2. Rozwój społeczny gminy

2.2.1. Uwarunkowania demograficzne

Według informacji GUS w 2019 roku gminę zamieszkiwało w sumie 17 839 mieszkańców, co wskazywało, że ludność gminy stanowi 15% ludności powiatu gdańskiego i 0,8% mieszkańców całego województwa pomorskiego. Liczby te wskazują, że gęstość zaludnienia na terenie gminy sięga obecnie poziomu 216 osób/km² i jest znacznie większa zarówno od wielkości notowanych w skali całego powiatu (149 osób/km²) jak i województwa (128 osób/km²). Jednocześnie poziom 216 osób/km² jest wartością znacznie wyższą niż średnia gęstość zaludnienia na terenie gmin wiejskich województwa pomorskiego, która wyniosła na koniec 2019 roku 59 osób/km². Wśród mieszkańców gminy nieznacznie przeważają kobiety – 51% mieszkańców gminy; mężczyźni natomiast stanowią 49 % mieszkańców.

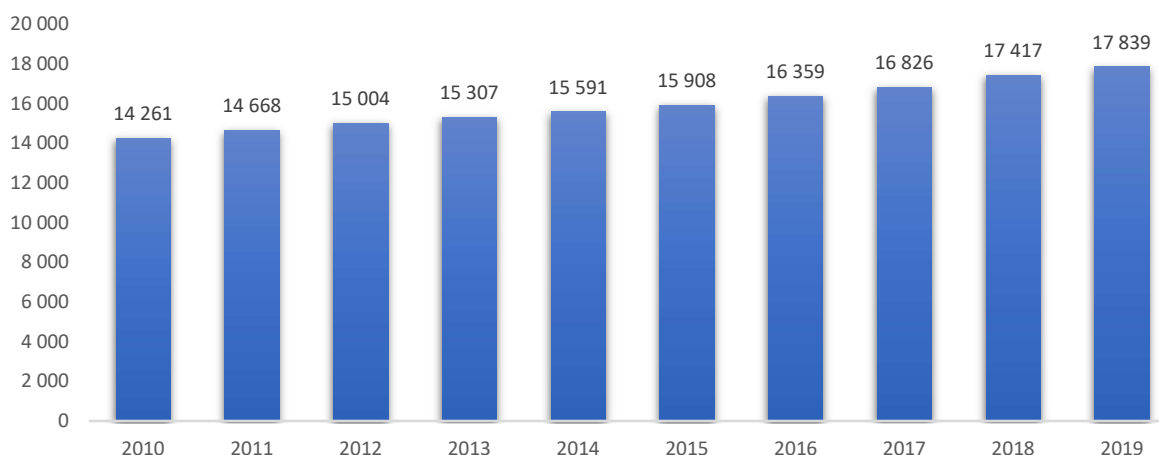
Według danych Urzędu Gminy w Kolbudach największą miejscowością w gminie są Kowale liczące 4 409 mieszkańców, a drugą w kolejności jest siedziba władz gminnych – miejscowość Kolbudy, zamieszkiwana przez 3 667 osób. Innymi należącymi do największych w gminie wsi są: Lublewo Gdańskie (1 553 mieszkańców) i Bielkówko (1 086 mieszkańców).

Tab 2. Liczba mieszkańców Gminy Kolbudy wg. miejscowości sołeckich w 2019 roku.

Solectwo	Liczba mieszkańców	Solectwo	Liczba mieszkańców	Solectwo	Liczba mieszkańców
Babidół	138	Bąkowo	840	Bielkowo	294
Bielkówko	1086	Buszkowy	579	Czapielsk	428
Jankowo Gdańskie	892	Kolbudy	3667	Kowale	4409
Lisewiec	332	Lublewo Gdańskie	1553	Łapino	633
Nowiny	96	Ostróżki	162	Otomin	989
Pręgowo	930				

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Kolbudy.

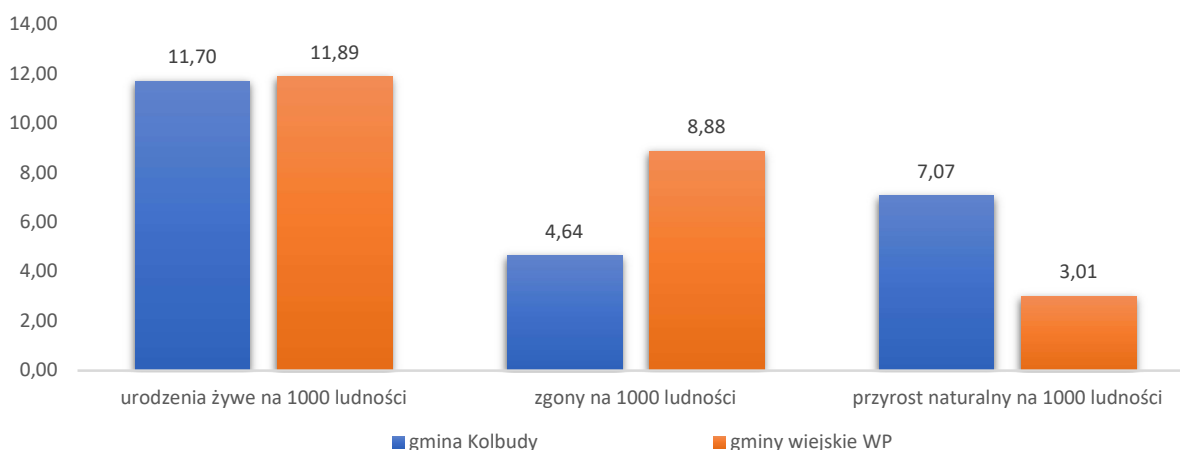
Analiza zmian liczby mieszkańców gminy w okresie ostatnich 10 lat wskazuje na systematyczny i dynamiczny wzrost liczby ludności analizowanego obszaru. Dane GUS wskazują, że w latach 2010-2019 liczba mieszkańców Gminy Kolbudy wzrosła o 3 578 osoby, czyli ponad 25 % populacji. Jest to wzrost bardzo wysoki i stanowi zjawisko charakterystyczne dla całego obszaru powiatu gdańskiego, w którym na przestrzeni ostatnich 10 lat liczba ludności wzrosła o ponad 20%. Szczegółowe dane dotyczące zmian liczby mieszkańców gminy przedstawia poniższy wykres.



Rys 3. Liczba mieszkańców Gminy Kolbudy w latach 2010 – 2019.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

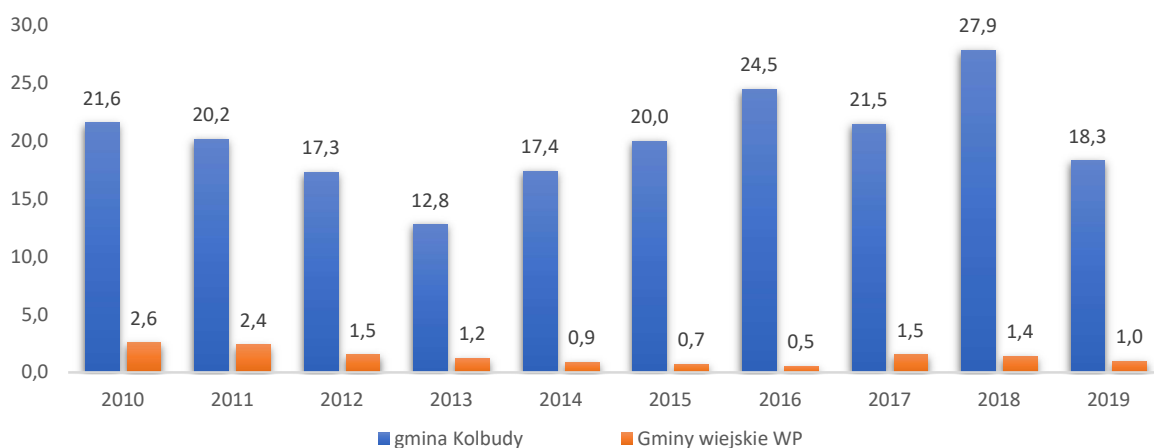
Na wzrost liczby mieszkańców gminy składa się przede wszystkim wysoki poziom przyrostu naturalnego, który w 2019 roku sięgnął wielkości 7,07% i był znacznie wyższy od średniej dla gmin wiejskich województwa (3,01%). O wysokim poziomie tego wskaźnika decyduje przede wszystkim wysoki poziom liczby urodzeń, który w ostatnim badanym roku sięgnął poziomu 11,70 % i był porównywalny ze wskaźnikiem wielkości urodzeń w gminach wiejskich województwa - a także z niski poziom zgonów (4,64%).



Rys 4. Podstawowe wskaźniki demograficzne dla Gminy Kolbudy na tle gmin wiejskich województwa pomorskiego w 2019 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Podobnie przedstawia się sytuacja w zakresie salda migracji na obszarze Gminy Kolbudy. W ostatnim badanym roku wielkość salda migracji wyniosła 18,3% co było wielkością znacznie wyższą od średniej dla gmin wiejskich w województwie pomorskim (1,0%). Dodatkowo saldo migracji w Gminie Kolbudy wynika z przewagi ilości osób zameldowanych nad liczbą osób wymeldowanych w roku 2019. Podobnie wysokie dodatnie saldo migracji notowane było w ostatnich dziesięciu latach i jest wyjątkowo wysokie na tle wskaźnika dla gmin wiejskich. Dane te wskazują w konsekwencji na bardzo dużą mobilność ludności Gminy Kolbudy.

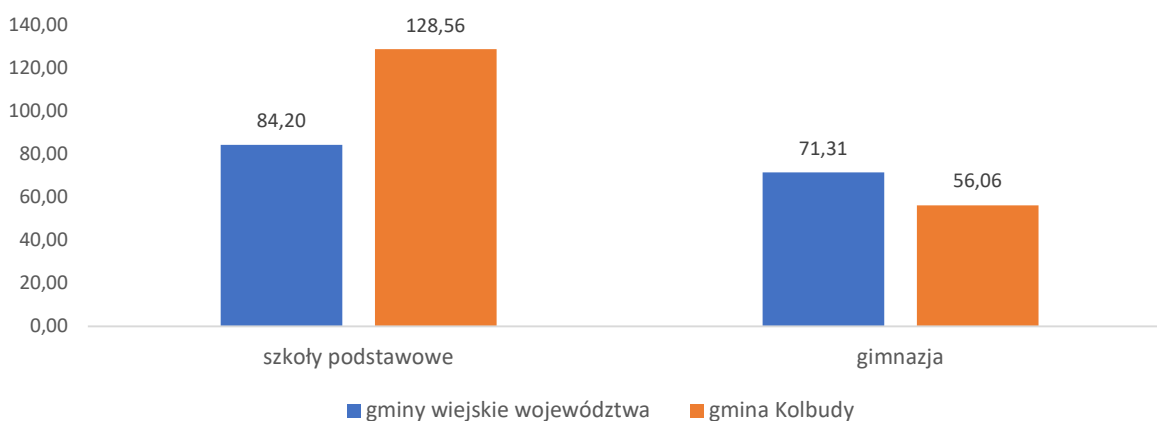


Rys 5. Saldo migracji w Gminie Kolbudy na tle gmin wiejskich województwa pomorskiego w latach 2010 - 2019.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

2.2.2. Wykształcenie mieszkańców

Jednym z elementów wpływających na poziom wykształcenia mieszkańców oraz wskazującym na ich dostęp do edukacji jest poziom wskaźnika skolaryzacji netto, mówiący o relacji liczby osób (w danej grupie wieku) uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania. W tym zakresie na terenie gminy widoczna jest znacznie lepsza sytuacja w dostępie mieszkańców do edukacji na poziomie podstawowym aniżeli średnio we wszystkich gminach wiejskich województwa pomorskiego. Natomiast w przypadku poziomu gimnazjalnego dotychczas w Gminie Kolbudy sytuacja ta była nieznacznie gorsza od średniej gmin wiejskich. Sytuacja ta ma źródło w dużej mobilności mieszkańców gminy także w kwestii dotychczasowych dojazdów do Trójmiasta do szkół na poziomie gimnazjalnym, a jednocześnie uwidacznia uczęszczanie do szkół podstawowych na terenie gminy dzieci, które są zameldowane poza gminą.



Rys 6. Współczynnik skolaryzacji netto na terenie Gminy Kolbudy na tle gmin wiejskich województwa pomorskiego w 2018 roku w %.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

2.2.3. Infrastruktura społeczna

Ochrona zdrowia i pomoc społeczna

Opieka zdrowotna na terenie Gminy Kolbudy opiera się na działalności Gminnego Ośrodka Zdrowia, Poradni Zdrowia Psychicznego dla Dorosłych oraz Przychodni Rodzinnej Kolbudy. Zakłady zlokalizowane są w Kolbudach i oferują usługi w zakresie działalności leczniczej oraz ambulatoryjnej świadczeń zdrowotnych.

W ramach NFZ w Ośrodku Zdrowia działają:

- Poradnie lekarza rodzinnego,
- Poradnia ginekologiczna,
- Poradnie psychiatryczna,
- Poradnia laryngologiczna,
- Poradnia stomatologiczna,
- Gabinety diagnostyczno - zabiegowe,
- Punkty szczepień.

Ponadto w zakresie ochrony zdrowia w gminie funkcjonuje 5 aptek, 4 w miejscowości Kolbudy i jedna w miejscowości Kowale. W zakresie dostępu do opieki szpitalnej, najbliższymi położonymi szpitalami dla mieszkańców gminy są obiekty szpitalne w Pruszczu Gdańskim i Gdańsku.

W zakresie pomocy społecznej obowiązki samorządu gminy pełni Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbudach. Pomoc społeczna stanowi ważny system wsparcia osób i grup społecznych znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, której nie są oni w stanie przezwyciężyć i rozwiązać samodzielnie. Polityka pomocy społecznej w Kolbudach ukierunkowana jest na podejmowanie różnorodnych działań na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ma na celu udzielenie im zarówno świadczeń jak i usług, które powodują zmianę sytuacji społecznej i materialnej tych osób/grup. Pracownicy zatrudnieni w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej spełniają wymagania ustawowe w zakresie posiadania kwalifikacji i wykonują swoje obowiązki stosownie do zdiagnozowanych potrzeb mieszkańców gminy - zarówno indywidualnych, jak i zbiorowych potrzeb społeczności lokalnej - w oparciu o obowiązujące przepisy prawa.

Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia usług przez Ośrodek odpowiada okolicznościom uzasadniającym udzielenie pomocy oraz realnym możliwościom finansowym Ośrodka. Świadczenia udzielane są na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego bądź innej osoby lub z urzędu. Podstawą przyznania świadczenia z pomocy społecznej jest przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania osoby, która o tę pomoc się ubiega. Podejmowane działania dotyczą pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych wraz z funduszem alimentacyjnym.

W 2019 roku pomocą finansową i usługową GOPS (z zakresu pomocy społecznej) objęto 198 rodzin – 435 osób w rodzinach, co stanowi 2,55 % ogólnej liczby osób zameldowanych na terenie Gminy Kolbudy, ponadto 169 rodzin (369 osób w tych rodzinach) skorzystało z pomocy wyłącznie w postaci pracy socjalnej. Z 367 rodzin (w tym 169 rodzin korzystających wyłącznie z pomocy w formie pracy socjalnej) - 181 rodzin stanowiły osoby samotnie gospodarujące, 113 rodzin to rodziny z dziećmi - wśród tych rodzin – 37 rodziny stanowiły rodziny niepełne, natomiast - 35 to rodziny wychowujące troje i więcej dzieci.

Z analizy danych dotyczących przyczyn występowania trudnej sytuacji życiowej uprawniającej mieszkańców gminy do korzystania z pomocy społecznej wynika, że głównym powodem korzystania z pomocy społecznej jest ubóstwo. W dalszej kolejności plasuje się niepełnosprawność, bezrobocie, długotrwała choroba oraz alkoholizm. Jednocześnie z raportów GOPS wynika, że w rodzinach korzystających z pomocy dysfunkcje sporadycznie występują pojedynczo, zazwyczaj się nakładają dwie lub więcej przyczyn.

Edukacja

W zakresie dostępu do infrastruktury edukacyjnej Gmina Kolbudy posiada dobrze rozwiniętą sieć szkół podstawowych oraz placówek przedszkolnych i żłobków. Obecnie na terenie gminy funkcjonuje 6 tego typu jednostek publicznych, których organem prowadzącym jest Gmina Kolbudy. Należą do nich:

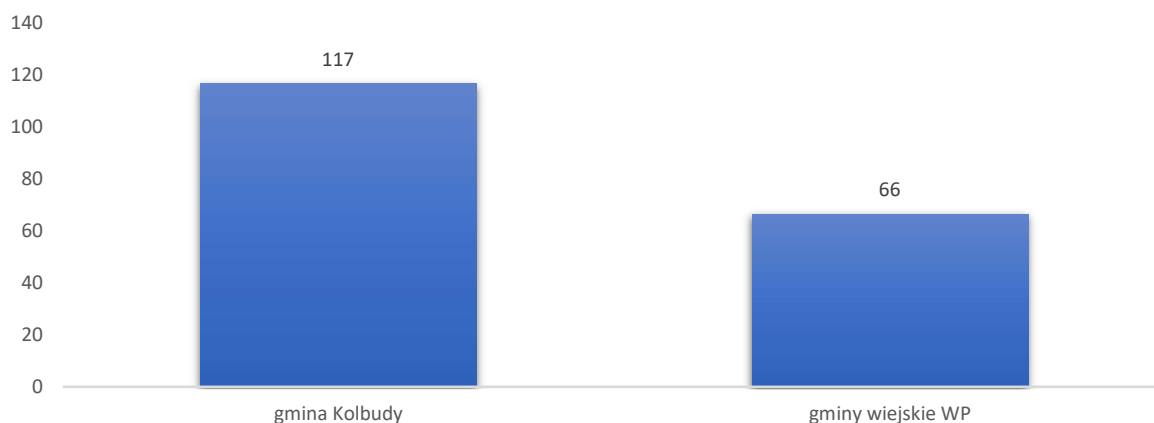
- Zespół Kształcenia i Wychowania w Kolbudach (Szkoła Podstawowa im. Mariusza Zaruskiego, Szkoła Filialna w Buszkowach i Przedszkole w Kolbudach),
- Zespół Kształcenia i Wychowania w BielkóWKu,
- Zespół Kształcenia i Wychowania w Lublewie Gdańskim,
- Szkoła Podstawowa w Pręgowie,
- Szkoła Podstawowa w Kowalach,
- Przedszkole w Kowalach.

Ponadto na terenie gminy funkcjonują niepubliczne szkoły, przedszkola i żłobki (11 jednostek), a także kluby dziecięce (3 jednostki), w szczególności:

- Niepubliczna Szkoła Podstawowa im. Dr Wandy Błęńskiej w Kowalach,
- Szkoła Podstawowa CET w Kowalach,
- Szkoła Podstawowa Montessori w Kowalach,
- Przedszkole Niepubliczne w Bąkowie,
- Przedszkole "Stumilowy Las" w Pręgowie,
- Niepubliczne Przedszkole "Skrawek Nieba" w Kowalach,
- Dwujęzyczne przedszkole CET w Kowalach,
- Przedszkole Jestem w Jankowie Gdańskim,
- Niepubliczne Przedszkole „Magiczny Kuferek” w Lublewie Gdańskim,
- Przedszkole i żłobek "SKRZATY" w BielkóWKu,
- Niepubliczne przedszkole "Akademia Przedszkolaka” w Kolbudach,
- Klub Malucha „U cioci Kłoci” w Bąkowie,
- Klub Dziecięcy „Żabki Łapki” w Lublewie Gdańskim,
- Klub dziecięcy „Magiczny Kuferek” w Lublewie Gdańskim.

W 2018 roku na terenie gminy wychowaniem przedszkolnym objęto 683 dzieci w wieku 3-5 lat. Jednocześnie dane GUS wskazują, że zameldowanych dzieci w tym wieku na terenie Gminy Kolbudy było 586. Sytuację tę obrazuje wskaźnik dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego, w przeliczeniu na 100 dzieci w wieku 3-5 lat. Znacznie więcej dzieci uczęszcza do placówek przedszkolnych funkcjonujących na terenie Gminy Kolbudy niż oficjalnie zamieszkuje gminę, a wskaźnik ten jest znacznie wyższy niż w gminach wiejskich województwa. Zjawisko to wynika z kwestii rzeczywistego zamieszkiwania na terenie gminy

osób, które są oficjalnie zameldowane poza gminą (przede wszystkim w sąsiadującym Gdańsku), a które korzystają z infrastruktury (np. przedszkoli) na terenie Gminy Kolbudy.



Rys 7. Ilość dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 100 dzieci w wieku 3-5 lat w placówkach przedszkolnych w Gminie Kolbudy na tle średniej dla gmin wiejskich województwa pomorskiego w 2018 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W 2019 roku do 127 oddziałów w szkołach podstawowych uczęszczało w sumie 2 520 uczniów. Stan infrastruktury edukacyjnej na terenie gminy przedstawia poniższa tabela.

Tab 3. Stan edukacji przedszkolnej i podstawowej na terenie Gminy Kolbudy w 2018 roku.

Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży				
ogółem	liczba uczniów w przeliczeniu na jeden oddział	oddziały w szkołach	nauczyciele pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni w etatach	uczniowie
9	20	127	208,68	2520
Przedszkola bez specjalnych				
ogółem	liczba uczniów w przeliczeniu na jeden oddział	oddziały	nauczyciele pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni w etatach	Dzieci ogółem
11	19	36	70,77	683

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na terenie gminy funkcjonuje także jedna – niepubliczna – szkoła średnia tj. Niepubliczne Liceum Ogólnokształcące im. dr Wandy Błęńskiej w Kowalach, prowadząca zajęcia w ramach dwóch profili: interdyscyplinarnego oraz matematyczno - informatyczno/chemicznego.

Kultura

Koordinacją działalności kulturalnej na terenie gminy zajmuje się Referat Kultury, Sportu i Rekreacji Urzędu Gminy Kolbudy. Do najważniejszych realizowanych zadań należą:

- scalanie i wspieranie działań mających na celu rozpowszechnianie przedsięwzięć kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych na terenie gminy,

- prowadzenie zadań z zakresu kultury na terenie gminy,
- współpraca z placówkami szkolnymi, organizacjami związkowymi, klubami, stowarzyszeniami, podmiotami gospodarczymi gminy wobec ich poczynań kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych,
- organizowanie imprez kulturalnych, artystycznych, rozrywkowych oraz innych uroczystości,
- prowadzenie kół zainteresowań w zakresie kultury,
- współpraca ze szkołami w zakresie kultury,
- prowadzenie edukacji kulturalnej wśród młodzieży,
- prowadzenie zespołów i grup artystycznych,
- prowadzenie działalności propagatorskiej i informacyjnej w zakresie kultury.

W placówkach oświatowych i świetlicach wiejskich cyklicznie odbywają się m.in. zajęcia artystyczno – kulturalne dla mieszkańców gminy. Organizowane są zajęcia gry na instrumentach muzycznych, zajęcia plastyczne oraz warsztaty rękodzieła artystycznego.

Podstawową działalnością kulturalną jest organizacja (we współpracy ze szkołami i organizacjami pozarządowymi) corocznie wydarzeń i imprez o charakterze kulturalnym, rozrywkowym i sportowym. Poniżej przedstawiono wykaz imprez planowanych do organizacji przez Urząd Gminy w Kolbudach w 2021 roku:

- Grand Prix Gminy Kolbudy w Szachach (5 zawodów),
- Projekty organizacji pozarządowych,
- Koncert Kolęd,
- WOŚP,
- Planszogranie – Kowale,
- 86. rocznica Marszu Śmierci,
- Koncert dla Seniorów,
- I impreza biegowa,
- Zawody Wędkarskie (3 imprezy),
- Dzień Kobiet Nie Tylko dla Kobiet,
- Otwarcie sezonu żeglarskiego na przystani,
- Rowerowy Maj,
- Grand Prix Kolbud w Tenisie Ziennym (10 zawodów),
- Regaty żeglarskie,
- Grand Prix Gminy Kolbudy w Siatkówce Plażowej,
- Dni Gminy Kolbudy,
- II impreza biegowa,
- Beach Bowl Kolbudy - turniej futbolu flagowego,
- II impreza rowerowa,
- Triathlon ¼,
- Młoda Muzyka Dawna,
- III impreza biegowa,
- Bieg na orientację,
- Bal Seniora,
- Koncert blues / rock / metal,

- VI Spotkania z Kinem Kaszubskim (3 spotkania),
- Turniej o Puchar Wójta w Zapasach,
- Turniej Tańca,
- Obchody Święta Odzyskania Niepodległości,
- Planszowanie w Kolbudach,
- Przedstawienie Teatralne z okazji Mikołajek.

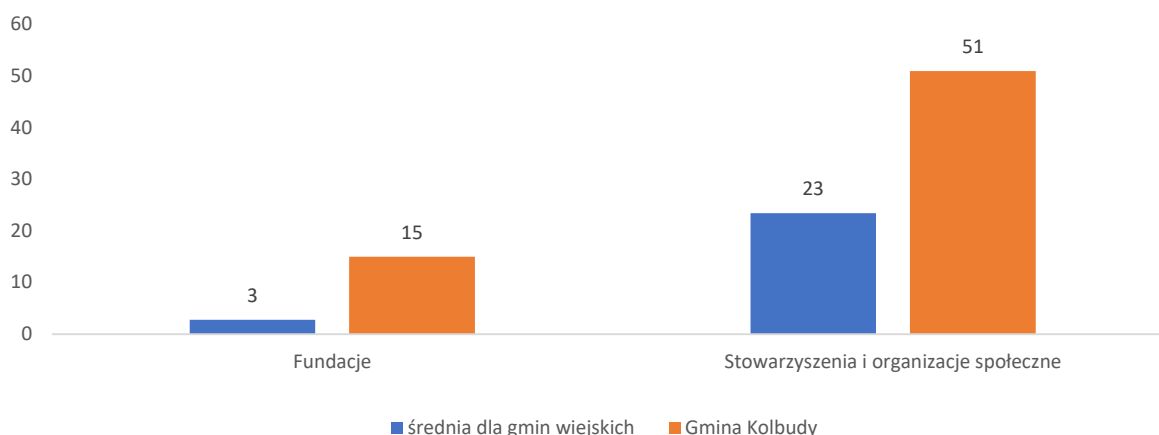
Bardzo ważną rolę w propagowaniu kultury na terenie gminy odgrywa także Gminna Biblioteka Publiczna w Kolbudach. Swoje zadania Biblioteka realizuje przede wszystkim poprzez:

- Udostępnianie zbiorów bibliotecznych, nowości czytelniczych, także poprzez platformę LEGIMI,
- Prowadzenie działalności kulturalno-oświatowej, a w szczególności lekcji bibliotecznych i spotkań autorskich,
- Realizację zadań promujących czytelnictwo wśród najmłodszych.

2.2.4. Aktywność społeczna mieszkańców

Miarą aktywności społecznej mieszkańców danego obszaru jest przede wszystkim liczba aktywnie działających organizacji pozarządowych na tym terenie. Jednocześnie bardzo ważnym współczynnikiem w tym zakresie jest poziom uczestnictwa mieszkańców gminy w życiu politycznym mierzony poziomem udziału społeczeństwa w wyborach powszechnych.

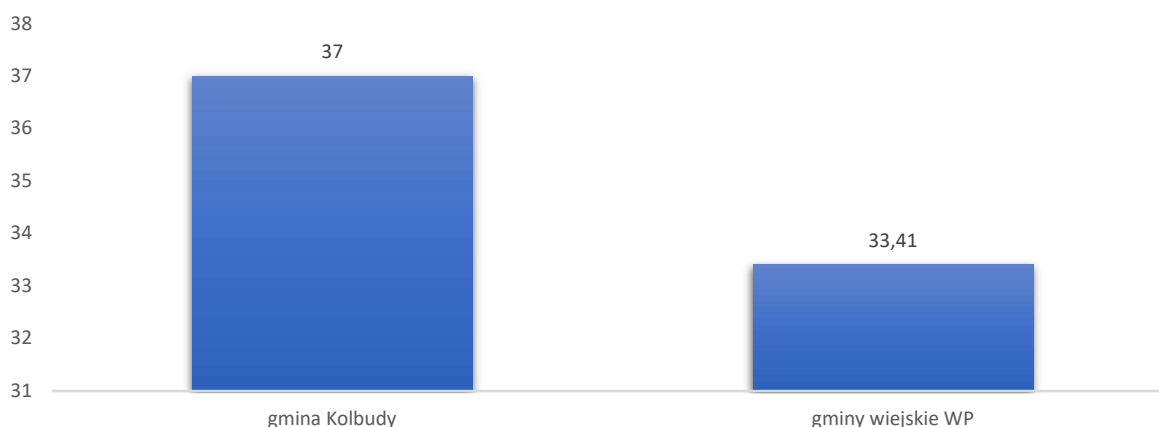
W 2019 roku, na podstawie danych GUS, w Gminie Kolbudy było zarejestrowanych w sumie 66 organizacji pozarządowych (zarejestrowanych w KRS oraz ewidencji Starostwa Powiatowego w Pruszczu Gdańskim). Wśród istniejących w tym zakresie NGO zdecydowaną większość (51 organizacji) stanowią stowarzyszenia i organizacje społeczne, natomiast 15 organizacji to fundacje. Większość funkcjonujących organizacji działa w sferze rozwoju społecznego regionu. W całym Powiecie Gdańskim zarejestrowanych jest natomiast 339 organizacji, z czego 267 to stowarzyszenia i organizacje społeczne natomiast 72 to fundacje. W zakresie ilościowym na terenie Gminy Kolbudy istnieje ponad 19% wszystkich organizacji działających na terenie powiatu. Biorąc pod uwagę liczbę mieszkańców gminy, która stanowi 15% populacji powiatu należy wskazać na zwiększony rozwój tej formy aktywności społecznej wśród społeczności gminy. Korzystniej wypada porównanie ilości organizacji pozarządowych na tle gmin wiejskich województwa pomorskiego. Średnia liczba organizacji przypadająca na jedną gminę wiejską wynosi 26, co jest wartością znacznie niższą niż w przypadku organizacji działających w Gminie Kolbudy.



Rys 8. Ilość organizacji pozarządowych w Gminie Kolbudy na tle gmin wiejskich województwa pomorskiego w 2019 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

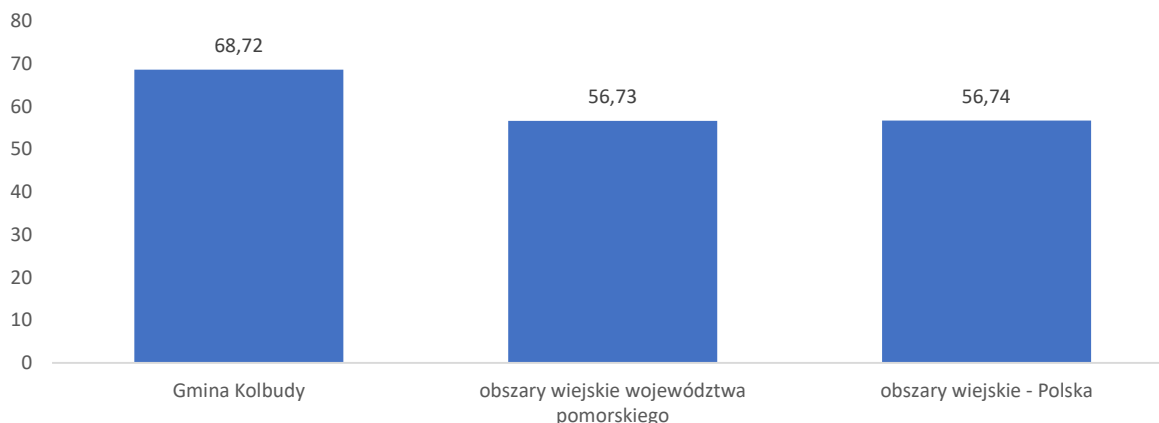
Poniżej przedstawiono aktywność mieszkańców w ramach funkcjonujących organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców. Uwzględniając ilość mieszkańców w poszczególnych gminach wiejskich wskaźnik aktywności społecznej Gminy Kolbudy mierzony ilością organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców jest wysoki, znacznie wyższy niż średnia wszystkich gmin wiejskich województwa pomorskiego.



Rys 9. Ilość organizacji pozarządowych w Gminie Kolbudy na tle gmin wiejskich województwa pomorskiego w 2019 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Równie korzystnie przedstawia się aktywność społeczna mierzona zaangażowaniem w życie polityczne, zobrażona przez udział mieszkańców gminy w wyborach powszechnych. Na podstawie danych statystycznych pochodzących z wyborów do Sejmu i Senatu w 2019 roku należy wskazać, że frekwencja wyborcza w Gminie Kolbudy (68,72%) była wyższa zarówno od średniej dla obszarów wiejskich województwa pomorskiego (56,73%) jak i obszarów wiejskich całego kraju (56,74%). Dane te świadczą o bardzo dużym zainteresowaniu mieszkańców gminy udziałem w życiu politycznym, przy jednocześnie wysokim zaangażowaniu samych mieszkańców w organizację tego życia w miejscu ich zamieszkania.



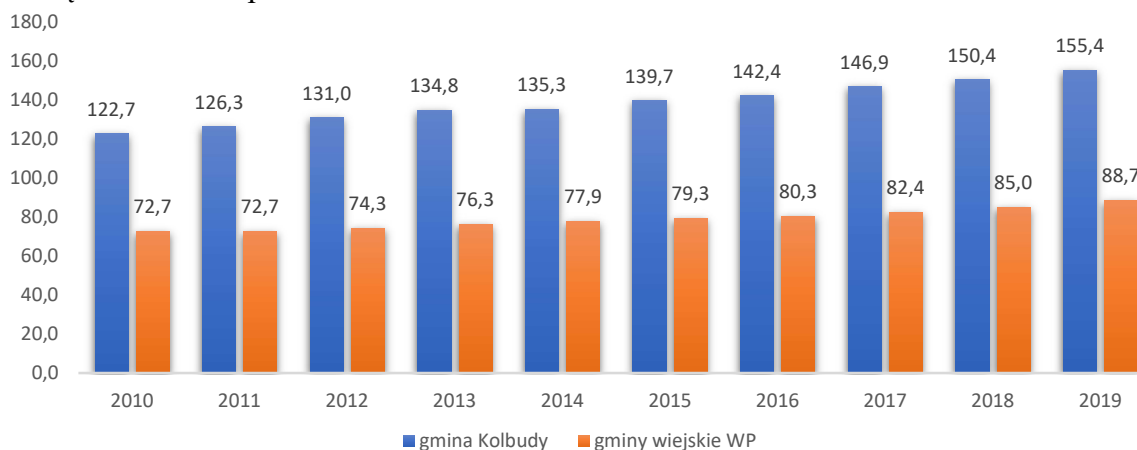
Rys 10. Frekwencja wyborcza w Gminie Kolbudy w % uprawnionych do głosowania, na tle obszarów wiejskich województwa pomorskiego i całego kraju, w wyborach do Sejmu i Senatu RP w 2019 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Państwowej Komisji Wyborczej.

2.3. Sfera gospodarcza

2.3.1. Rozwój przedsiębiorczości, poziom bezrobocia

Według danych GUS na koniec 2019 roku w Gminie Kolbudy było zarejestrowanych w sumie 2 761 podmiotów gospodarczych. Wielkość ta daje wskaźnik rozwoju przedsiębiorczości na poziomie 155 podmiotów/1 000 mieszkańców gminy. Porównanie wielkości tego wskaźnika ze średnią dla gmin wiejskich województwa pomorskiego wskazuje, że Gmina Kolbudy charakteryzuje się wysokim poziomem rozwoju przedsiębiorczości. Wskaźnik ten jest znacznie wyższy niż w przypadku gmin wiejskich w województwie pomorskim (89/1 000 mieszkańców). Poniżej przedstawiono wskaźnik rozwoju przedsiębiorczości w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w ostatnich 10 latach.



Rys 11. Wskaźnik rozwoju przedsiębiorczości na terenie Gminy Kolbudy na tle gmin wiejskich województwa pomorskiego w 2019 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W przypadku struktury zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w gminie według rodzaju prowadzonej przez nich działalności (sekcji PKD) dane wskazują, na dominację

czterech sekcji, które w sumie stanowią 54 % wszystkich podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie gminy. Jednocześnie na terenie gminy widać znaczną różnorodność typów działalności, przy dużej liczbie zarejestrowanych w danych sekcjach przedsiębiorstw, co świadczy o korzystnych warunkach do rozwoju przedsiębiorczości. W opisywanej strukturze dużą rolę odgrywają sekcje: C - Przetwórstwo przemysłowe, F – Budownictwo; G - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle; M - Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna. Biorąc pod uwagę ilość działających podmiotów gospodarczych w pozostałych sekcjach znaczna ilość firm działa również w ramach: sekcji H - Transport i gospodarka magazynowa, J - Informacja i komunikacja, L - Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości, Q - Opieka zdrowotna i pomoc społeczna a także S i T - Pozostała działalność usługowa i gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby.

Tab 4. Struktura podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie Gminy Kolbudy wg sekcji PKD w 2019 roku.

Sekcja PKD	Szt.	%
Sekcja A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	15	0,54
Sekcja B – Górnictwo i wydobywanie	8	0,29
Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe	337	12,21
Sekcja D – wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	4	0,14
Sekcja E – dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	9	0,33
Sekcja F – Budownictwo	366	13,26
Sekcja G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	436	15,79
Sekcja H – Transport i gospodarka magazynowa	188	6,81
Sekcja I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	70	2,54
Sekcja J – Informacja i komunikacja	119	4,31
Sekcja K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	68	2,46
Sekcja L – Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	225	8,15
Sekcja M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	354	12,82
Sekcja N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	99	3,59
Sekcja O – Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	6	0,22
Sekcja P – Edukacja	95	3,44
Sekcja Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	177	6,41
Sekcja R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	49	1,77
Sekcja S – Pozostała działalność usługowa i gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	136	4,93
Sekcja U – Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0,00
Razem	2761	100

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W tym kontekście struktura podmiotów gospodarczych na terenie gminy zarówno pod względem ich własności jak i rodzaju prowadzonej przez nie działalności jest bardzo zróżnicowana.

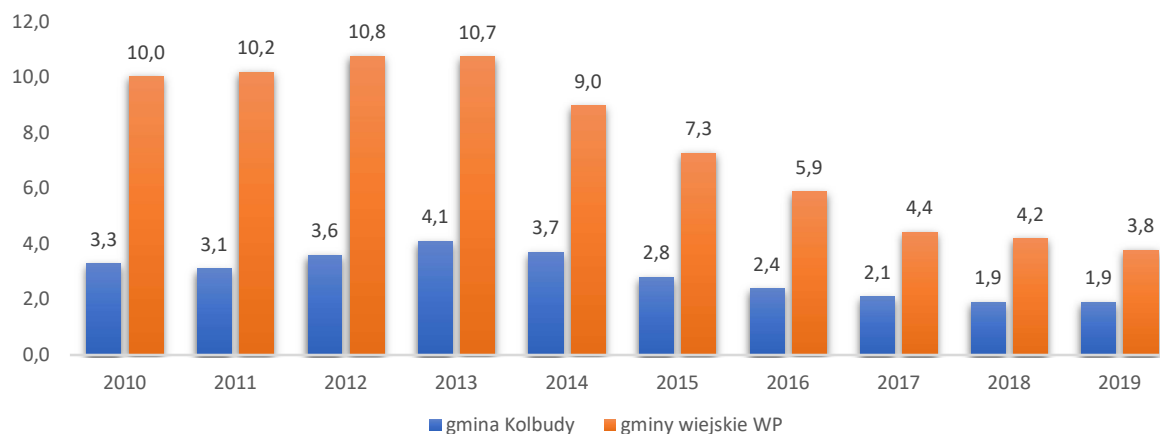
Ostatnim elementem charakteryzującym przedsiębiorczość na terenie gminy jest struktura istniejących firm pod względem skali ich wielkości. W tym zakresie zdecydowanie dominującymi przedsiębiorstwami w gminie są mikroprzedsiębiorstwa, zatrudniające do 9 pracowników, które stanowią w sumie 97,1% wszystkich istniejących firm. Podmioty zatrudniające od 10 do 49 pracowników stanowią 2,5% przedsiębiorstw, natomiast firmy średnie, zatrudniające od 50 do 249 pracowników to 0,4% wszystkich podmiotów gospodarczych. Charakterystycznym zjawiskiem jest natomiast fakt, że na terenie gminy nie funkcjonuje żadne przedsiębiorstwo zatrudniające 250 pracowników lub więcej. Struktura ta jest jednak charakterystyczna dla obszarów wiejskich regionu całego regionu.

Tab 5. Struktura podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie Gminy Kolbudy wg. wielkości, w 2019 roku.

Jednostka terytorialna	Jedn.	Wielkość przedsiębiorstw - liczba pracowników				
		0-9	10-49	50-249	250-999	pow. 1000
Gmina Kolbudy	Szt.	2681	68	12	0	0
	%	97,1	2,5	0,4	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Jednym ze wskaźników świadczących o sytuacji gospodarczej gminy jest wskaźnik poziomu bezrobocia wśród jej mieszkańców. Dane GUS wskazują, że na koniec 2019 roku w gminie było zarejestrowanych w sumie 215 bezrobotnych, co stanowiło 1,9% mieszkańców w wieku produkcyjnym. Wśród tej liczby zdecydowanie dominowały kobiety, które stanowiły około 61% wszystkich bezrobotnych. Porównanie danych z sytuacją osób bezrobotnych w gminach wiejskich na terenie województwa pomorskiego w tym zakresie pokazuje, że na terenie Gminy Kolbudy bezrobocie jest bardzo niskie, niższe niż średni wskaźnik dla pozostałych gmin wiejskich. Zestawienie wskaźników bezrobocia w ostatnich dziesięciu latach wskazuje, że liczba osób bezrobotnych od 2013 roku sukcesywnie maleje, co jest zjawiskiem charakterystycznym dla wszystkich obszarów województwa pomorskiego, w tym również obszarów wiejskich.

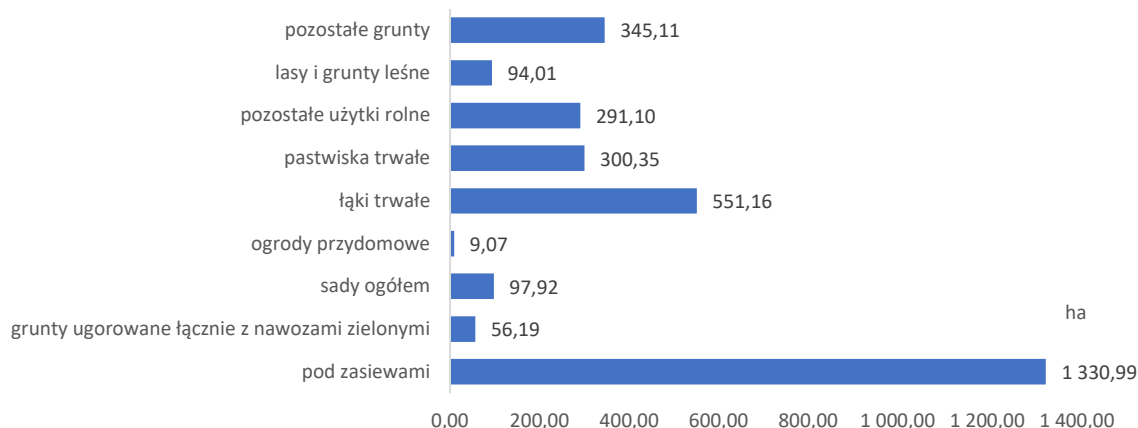


Rys 12. Odsetek bezrobotnych w Gminie Kolbudy na tle gmin wiejskich województwa pomorskiego w stosunku do liczby osób w wieku produkcyjnym, w latach 2010 - 2019.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

2.3.2. Rozwój rolnictwa

Według danych uzyskanych w trakcie Powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego przez Główny Urząd Statystyczny w 2010¹ r. tereny użytkowane rolniczo w Gminie Kolbudy obejmowały łącznie obszar 3 083 ha i zajmowały ponad 37% powierzchni gminy. W ich strukturze dominują grunty pod zasiewami, obejmując 43% ich powierzchni. Znaczący odsetek stanowią również łąki, pastwiska i pozostałe użytki rolne.



Rys 13. Struktura użytkowania gruntów w Gminie Kolbudy wg powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego przez GUS w 2010 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wśród klas bonitacyjnych gleb wykorzystywanych rolniczo przeważają gleby średniej i słabej jakości. Ponad połowę (53%) struktury bonitacyjnej stanowią gleby klasy IV, charakteryzujące się m.in. podatnością na wahania poziomu wód gruntowych. Gleby tej klasy, łącznie z V klasą bonitacyjną stanowią ok 79% wszystkich gruntów wykorzystywanych na cele produkcji rolnej. Grunty tych klas w porównywalnym stopniu występują we wszystkich obrębach gminy. Najlepsze warunki glebowe dla rolnictwa pod względem bonitacyjnym występują w miejscowościach: Jankowo Gdańskie, Kowale, Bielkówko oraz w centralnych częściach wsi Lisewiec, Lublewo Gdańskie, Czapielsk. W wymienionych miejscowościach znajdują się mniej lub bardziej zwarte kompleksy gleb zaliczanych do dobrych i średnich.

Według danych uzyskanych podczas Powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego w 2010 r. liczba gospodarstw rolnych na terenie gminy wyniosła 652. Wśród nich zdecydowanie przeważały małe gospodarstwa rolne, o powierzchni do 1 ha (503 gospodarstwa). Tej wielkości gospodarstwa stanowiły 77% wszystkich gospodarstw. Na terenie Gminy Kolbudy nie odnotowano gospodarstw rolnych o powierzchni większej niż 10 ha.

Biorąc pod uwagę rodzaj upraw, na terenie gminy dominują uprawy zbóż i ziemniaków. Funkcjonują również pojedyncze gospodarstwa zajmujące się uprawą warzyw.

¹ Najnowsze dostępne dane

Hodowla zwierzęca na terenie gminy w dużej mierze ogranicza się do drobiu (66 gospodarstw), trzody chlewnej (20 gospodarstw) oraz koni (19 gospodarstw).

Ponadto z danych otrzymanych w 2010 roku wynika, że ponad 75% gospodarstw nie uzyskuje dochodu z działalności rolniczej.

2.4. Infrastruktura techniczna

2.4.1. Gospodarka wodno – kanalizacyjna

Zaopatrzenie w wodę

Mieszkańcy Gminy Kolbudy zaopatrywani są w wodę pitną z dziewięciu ujęć wody. Na terenie gminy dominują ujęcia głębinowe, których jest osiem oraz jedno ujęcie drenażowe. Stacje Uzdatniania Wody zlokalizowane są w następujących miejscowościach: Nowiny, Lisewiec, Lublewo Gdańskie, Buszkowy, Otomin, Czapielsk, Bąkowo przy ul. Ordynackiej, Bąkowo przy ul. Żurawiej oraz Pręgowo. Woda transportowana jest przy pomocy magistrali wodociągowych, należących do przedsiębiorstwa REKNICA sp. z o.o., aby finalnie trafić do naszych odbiorców.

- Stacja Ujęcia Wody w Nowinach zaopatruje odbiorców zamieszkujących w miejscowości Nowiny, Babidół i Kolbudy. Odbiorcy z Kolbud awaryjnie mogą być zaopatrywani z drugostronnego zasilania w wodę z ujęcia w Lublewie Gdańskim.
- Stacja Ujęcia Wody "Żmijewo" w Lisewcu zaopatruje odbiorców zamieszkujących w miejscowości Lisewiec i Bielkówko. Część odbiorców z miejscowości Bielkówko może być w sytuacjach losowych zaopatrywana w ramach drugostronnego zasilania w wodę od strony wsi Pręgowo.
- Stacja Ujęcia Wody w Lublewie Gdańskim zaopatruje odbiorców zamieszkujących w miejscowości Lublewo Gdańskie i Bielkowo, ale w ramach potrzeb istnieje alternatywne zasilanie w wodę z Ujęcia Bąkowo.
- Stacja Ujęcia Wody w Buszkowach zaopatruje odbiorców zamieszkujących w miejscowości Buszkowy i Ostróżki.
- Stacja Ujęcia Wody w Otominie zaopatruje odbiorców zamieszkujących w miejscowości Otomin, natomiast w przypadkach losowych możliwe jest dostarczanie wody z ujęcia w Bąkowie przy ul. Ordynackiej.
- Stacja Ujęcia Wody w Czapielsku zaopatruje odbiorców zamieszkujących miejscowości Czapielsk i Łapino.
- Stacja Ujęcia Wody w Bąkowie przy ul. Ordynackiej zaopatruje odbiorców zamieszkujących w miejscowości Kowale, Jankowo Gdańskie i część Bąkowa. Odbiorcy z tego rejonu mogą otrzymać zwiększone ilości wody z magistrali gdańskiej będącej w gestii firmy Saur Neptun Gdańsk S.A.
- Stacja Ujęcia Wody w Pręgowie, zaopatrująca w wodę odbiorców w miejscowości Pręgowo,
- Stacja Ujęcia Wody w Bąkowie przy ul. Żurawiej zaopatruje odbiorców zamieszkujących w miejscowości Bąkowo, ale w przypadkach losowych możliwe jest zasilanie odbiorców w wodę od strony miejscowości Lublewo Gdańskie oraz Ujęcia wody w Bąkowie przy ulicy Ordynackiej.

Pod względem zwodociągowania Gmina Kolbudy objęta jest dostępem do systemu wodociągowego w 98,7%. Dane na temat sieci wodociągowej na terenie Gminy Kolbudy wg stanu na 2019 rok przedstawia poniższa tabela.

Tab 6. Dane dotyczące sieci wodociągowej w Gminie Kolbudy.

L.P.	Informacje	Wartość
1.	Długość czynnej sieci wodociągowej	146,4 km
2.	Przyłącza do budynków mieszkalnych	3 864 szt.
3.	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	17 606 osób (98,7%)
4.	Zużycie wody na jednego mieszkańca	47,8 m ³ /rok

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Sieć kanalizacyjna

Na terenie Gminy Kolbudy funkcjonuje aglomeracja Kolbudy wyznaczona Uchwałą nr XXVIII/229/20 Rady Gminy Kolbudy z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Kolbudy. Zgodnie z zapisami przedmiotowej Uchwały aglomeracja posiada wielkość 16 824 RLM i składa się z dwóch zlewni ścieków komunalnych:

- zlewni północnej obejmującej wsie: Otomin, Kowale, Bąkowo i Jankowo Gdańskie, z której ścieki odprowadzane są do systemu kanalizacyjnego Miasta Gdańska poprzez punkt końcowy, którym jest studnia na ciągu kanalizacji grawitacyjnej DN400 zlokalizowana na działce nr 101/33 w Kowalach,
- zlewni obejmującej pozostały obszar aglomeracji, z której ścieki odprowadzane są do systemu kanalizacyjnego Miasta Gdańska poprzez kolektor grawitacyjno-tłoczny w punkcie końcowym w ramach aglomeracji.

Ścieki komunalne z terenu Gminy Kolbudy odprowadzane są do komunalnej oczyszczalni ścieków „Wschód”, zlokalizowanej w Gdańsku. Oczyszczone ścieki odprowadzane są za pomocą rurociągu tłoczego poprzez przepompownię ścieków Bogatka 2,5 km w głąb Zatoki Gdańskiej.

Według danych GUS w 2019 r. na terenie Gminy Kolbudy istniało 148,5 km czynnej sieci kanalizacyjnej oraz 3 790 przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. Z istniejącej infrastruktury korzystały 15 893 osoby. Tym samym z instalacji kanalizacyjnej korzystało ponad 89,1% mieszkańców gminy. Pozostali mieszkańcy korzystają z przydomowych oczyszczalni bądź bezodpływowych zbiorników na ścieki.

Na terenie Gminy Kolbudy występują jedynie fragmenty kanalizacji deszczowej - infrastruktura ta jest na bieżąco rozbudowywana.

2.4.2. Gospodarka odpadami

W Gminie Kolbudy odpady komunalne odbierane są od właścicieli nieruchomości zamieszkałych. System odbioru został dostosowany do wymagań określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2028). W roku 2019 odbiór odpadów i ich zagospodarowanie na terenie Gminy Kolbudy odbywał się na podstawie umowy, zawartej w trybie „in house” z powołaną przez Gminę Kolbudy spółką, działającą pod firmą: Gminny Zakład Usług Komunalnych Kolbudy Sp. z o. o.

Dla mieszkańców Gminy Kolbudy stacjonarny PSZOK został zorganizowany na terenie Zakładu Utylizacyjnego w Gdańsku - Szadółkach.

Na terenie gminy nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych. Wszystkie odpady trafiają, zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2022, do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK), którą jest Zakład Utylizacyjny Sp. z o. o. w Gdańsku. W RIPOKU odpady są poddawane procesowi sortowania i przetwarzania mechaniczno-biologicznego.

Na dzień 31 grudnia 2019 r. liczba mieszkańców objętych systemem wyniosła 17 441 osób. W 2019 r. zebrano z terenu Gminy Kolbudy ogółem 9 866,8310 Mg odpadów, z czego:

- 9 034,8140 Mg stanowiły odpady odebrane od właścicieli nieruchomości przez przedsiębiorców wpisanych do rejestru działalności regulowanej,
- 366,3470 Mg stanowiły odpady odebrane przez PSZOK,
- 465,6700 Mg stanowiły odpady zebrane przez podmioty posiadające decyzje na zbieranie (punkty skupu surowców wtórnych).

Z ogólnej masy 9 866,8310 Mg:

- 2 465,5200 Mg stanowiły odpady biodegradowalne,
- 1 681,1481 Mg stanowiły frakcje odpadów: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła,
- 1 163,4200 Mg stanowiły odpady budowlane.

Gmina Kolbudy osiągnęła w 2019 r. następujące poziomy recyklingu:

- 16,33% - ograniczenia masy odpadów biodegradowalnych kierowanych do składowania,
- 55,01% - poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia frakcji: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła,
- 82,62% - poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami, innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych.

2.4.3. Zaopatrzenie w gaz

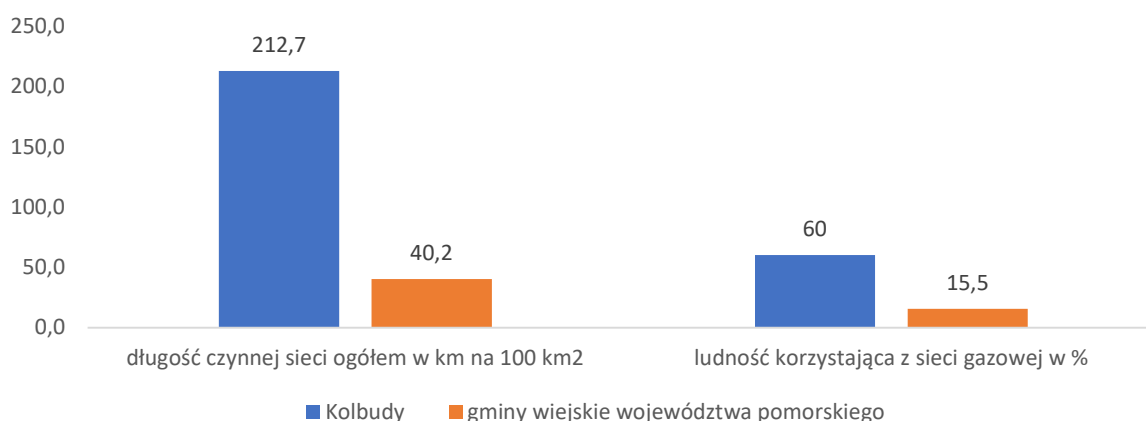
Gmina Kolbudy jest w znacznej części zgazyfikowana. Wg informacji zawartych w „Studium uwarunkowań...” dostęp do sieci gazowej posiadają mieszkańcy miejscowości: Kolbudy, Łapino, Lublewo Gdańskie, Bielkówko, Pręgowo, Jankowo Gdańskie, Kowale i Otomin. Bez dostępu do sieci gazowej pozostają mieszkańcy obrębów Czapielsk, Babidół, Lisewiec i Buszkowy. Przez teren gminy przebiegają dwie przesyłowe linie gazowe wysokiego ciśnienia:

- DN 500 relacji Włocławek - Gdynia (Pr 8,4 MPa),
- DN 300 relacji Pruszcz Gdański - Wiczlino (Pr 5,5 MPa).

Wg danych GUS na koniec 2019 r. na terenie Gminy Kolbudy znajduje się 175,85 km czynnej sieci gazowej. Wskaźnik długości czynnej sieci w przeliczeniu na 100 km² powierzchni dla Gminy Kolbudy wynosi 212,7, natomiast średnia dla gmin wiejskich województwa pomorskiego sięga zaledwie 40,2. Świadczy to o znacznym stopniu zgazyfikowania na tle gmin wiejskich województwa.

Jednocześnie wg. danych GUS na koniec 2019 r. z sieci gazowej korzystało 10 744 mieszkańców, co oznacza, że ponad 60% mieszkańców całej gminy korzysta z sieci. Dla

porównania wskaźnik ilości mieszkańców korzystających z sieci gazowej zamieszkujących gminy wiejskie województwa pomorskiego wynosi zaledwie 15,5%.



Rys 14. Długość czynnej sieci gazowej oraz ludność korzystająca z sieci w 2019 r.

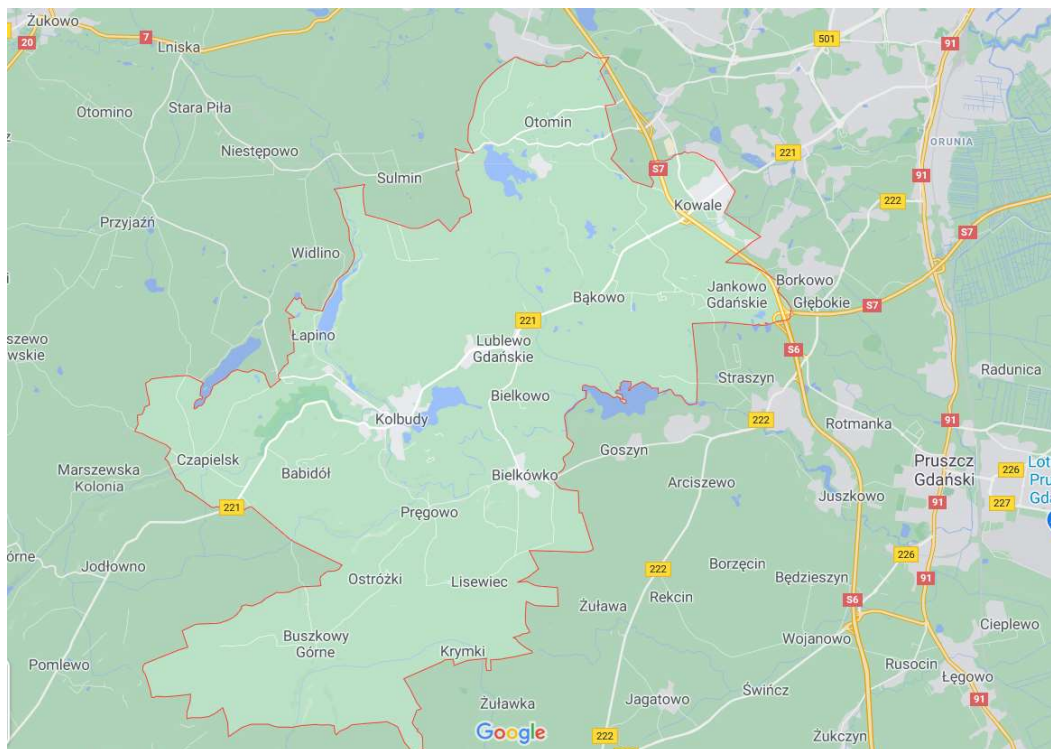
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

2.4.4. Zaopatrzenie w ciepło

Na terenie Gminy Kolbudy nie funkcjonuje zorganizowany system dostarczania ciepła do odbiorców, nie funkcjonują również gminne ciepłownie. Energia cieplna jest dostarczana przez indywidualne systemy grzewcze, oparte na różnorodnych paliwach: gazie ziemnym pochodzącym z sieci dystrybucyjnej, oleju opałowym, węglu i drewnie. Udział gazu do celów grzewczych sukcesywnie rośnie, coraz więcej mieszkańców korzysta z systemów grzewczych wykorzystujących gaz ziemny.

2.4.5. Transport

Analizując położenie Gminy Kolbudy w stosunku do głównych szlaków komunikacyjnych należy stwierdzić, że charakteryzuje się ono dobrą dostępnością komunikacyjną. W zachodniej części gminy przebiega droga ekspresowa S7, będąca częścią obwodnicy Trójmiasta, drogą bezpośrednio prowadzącą do autostrady A1, natomiast przez teren gminy ze wschodu na zachód przebiega główna oś komunikacyjna gminy - droga wojewódzka nr 221.



Rys 15. Mapa głównego układu drogowego Gminy Kolbudy.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: www.maps.google.pl

W Gminie Kolbudy funkcjonują obecnie drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne. Poza drogami publicznymi w gminie funkcjonuje sieć dróg wewnętrznych. Podstawowy układ drogowy w gminie tworzą:

- a. droga krajowa S7,
- b. droga wojewódzka nr 221 (Gdańsk Orunia – Kościerzyna),
- c. drogi powiatowe:
 - 1929G (od 221, Staromłyńska, Przemysłowa do Łapino Górnego),
 - 1930G (Otomin - Szadółki),
 - 2202G (od 221, Lublewo Gdańskie ul. Szkolna, Bielkówek ul. Gregorkiewicza),
 - 2203G (od 221, Dworcowa, Bukowskiego, Pręgowo),
 - 2204G (od 221, Czapielsk, Buszkowy, Domachowo).
- d. drogi gminne:
 - 170001G (Kolbudy (od drogi powiatowej nr 1929G) – Łapino Dolne (do granicy administracyjnej gminy)),
 - 170002G (Czapielsk (od mostu na rz. Reknica) – granica administracyjna gminy (kierunek Marszewska Góra)),
 - 170003G (Buszkowy (od drogi powiatowej nr 2204G) – granica administracyjna gminy (kierunek Klonowo Dolne)),
 - 170004G (Pręgowo (od drogi powiatowej nr 2203G) – Babidół – droga wojewódzka nr 221),
 - 170005G (Kolbudy (droga wojewódzka nr 221) – zbiornik wodny (kierunek Bielkówek)),

- 170006G (Jankowo Gdańskie (droga wojewódzka nr 221 – pętla autobusowa)),
- 170007G (Otomin (od drogi powiatowej nr 1930G) – granica administracyjna gminy (kierunek Karczemki)),
- 170008G (Buszkowy – granica administracyjna gminy (kierunek Swojkowo)),
- 170009G (Buszkowy – granica administracyjna gminy (kierunek Mierzeszyn)),
- 170010G (Pręgowo (od drogi powiatowej nr 2203G) – Ostróżki – granica administracyjna gminy (kierunek Jodłowno)),
- 170011G (Pręgowo (od drogi gminnej nr 170030G) - Ostróżki),
- 170012G (Czapielsk – granica administracyjna gminy (kierunek Przyjaźń)),
- 170013G (Czapielsk – Czapielsk Mały),
- 170014G (Buszkowy – droga Zaskoczyn – Mierzeszyn),
- 170015G (Buszkowy (od drogi powiatowej nr 2204G) – Ostróżki),
- 170016G (Ostróżki – Lisewiec – Żmijewo – granica administracyjna gminy (kierunek Nieponie),
- 170017G (Bielkówko (od drogi powiatowej nr 2202G) – Lisewiec),
- 170018G (Pręgowo (od drogi powiatowej nr 2203G) – Bielkówko (do drogi powiatowej nr 2202G)),
- 170019G (Bielkówko (od drogi powiatowej nr 2202G) – Żmijewo),
- 170020G (Lublewo Gdańskie (od drogi wojewódzkiej nr 221) – granica administracyjna gminy (kierunek Sulmin)),
- 170021G (Bąkowo (od drogi wojewódzkiej nr 221) – Otomin (do drogi powiatowej nr 1930G)),
- 170022G (Otomin (od drogi powiatowej nr 1930G) – granica administracyjna gminy (kierunek Kowale)),
- 170023G (Kolbudy – Babidół),
- 170024G (Lisewiec – granica administracyjna gminy (kierunek Żuława)),
- 170025G (Jankowo Gdańskie – Obwodowa Trójmiasta (kierunek Łostowice)),
- 170026G (Kowale – granica administracyjna gminy (kierunek Borkowo)),
- 170027G (Granica administracyjna gminy (Straszyn) – Kowale – granica administracyjna gminy (kierunek Szadółki)),
- 170028G (Bąkowo (droga wojewódzka nr 221) – granica administracyjna gminy (kierunek Straszyn)),
- 170029G (Czapielsk (most na rzece Reknica) – droga wojewódzka nr 221),
- 170030G (Pręgowo ul. Strażacka (od drogi powiatowej nr 2203G)),
- 170031G (Kolbudy (od drogi wojewódzkiej nr 221 do drogi gminnej nr 170023G) – ul. Wyżynna, Na Skarpie, Modrzewiowa),
- 170032G (Kowale - Ordynacka, Rycerska, Magnacka),
- 170033G (Kowale – Kominkowa),
- 170034G (Kowale – Sadowa),
- 170035G (Lublewo Gdańskie – Polna),
- 170036G (Łapino – Sapiehy),
- 170037G (Kolbudy – Nagórskiego),
- 170038G (Pręgowo – Dworcowa),

- 170039G (Łapino - Zagłoby, Kmicica),
- 170040G (Kowale – Zeusa),
- 170041G (Kowale - Aresa, Ateny),
- 170042G (Kowale - Heliosa, Apollina),
- 170043G (Kolbudy – Tysiąclecia),
- 170044G (Jankowo Gdańskie – Jankowska),
- 170045G (Jankowo Gdańskie – Rzemieślnicza),
- 170046G (Jankowo Gdańskie – Podgórna),
- 170047G (Jankowo Gdańskie – Parkowa),
- 170048G (Kowle – Magnacka),
- 170049G (Kolbudy, Ważnego),
- 170050G (Kolbudy, Polna),
- 170051G (Jankowo Gdańskie Ogrodowa),
- 170052G (Bąkowo, Wieczornych Mgieł),
- 170053G (Bąkowo, Sowia),
- 170054G (Lublewo Gdańskie Bukowa),
- 170055G (Kolbudy, Przedszkolna).

Według danych Urzędu Gminy Kolbudy na koniec 2019 roku odsetek długości dróg publicznych o nawierzchni utwardzonej na terenie gminy wyniósł 58,75%.

Autobusowa komunikacja publiczna oparta jest na terenie gminy przede wszystkim o funkcjonowanie połączeń obsługiwanych przez prywatne przedsiębiorstwo Przewozy Autobusowe GRYF Sp. z o.o. Ponadto autobusowa komunikacja publiczna na terenie Gminy Kolbudy realizowana jest w oparciu o warunki Porozumienia międzygminnego zawartego z Gminą Pruszcz Gdański przez Przewozy Autokarowe - Firmy „ALBATROS” Mieczysław Tryba na trasie Łapino – Pruszcz Gdański- Łapino; natomiast przewozy komercyjne na trasie Kolbudy - Gdańsk - Kolbudy realizuje prywatne Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej Gdańsk Sp. z o.o.

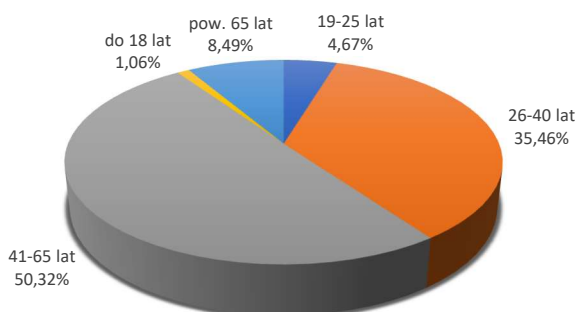
Przez teren gminy przebiega nieczynna linia kolejowa nr 229. Na terenie gminy znajduje się jedna stacja kolejowa – Kolbudy oraz trzy przystanki: Bielkowo (przystanek znajduje się w Bielkówku), Pręgowo (w Pręgowie) oraz Łapino Kartuskie (w Łapinie).

3. WYNIKI BADAŃ ANKIETOWYCH MIESZKAŃCÓW GMINY KOLBUDY.

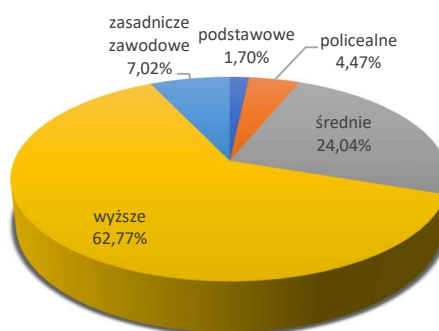
W przedmiotowym rozdziale zaprezentowano wyniki badań ankietowych przeprowadzonych w miesiącach lipiec – wrzesień 2020 roku wśród mieszkańców Gminy Kolbudy. Badanie było przeprowadzone w formie ankiety internetowej (CAWI) do której odnośnik został zamieszczony na stronie internetowej Urzędu Gminy Kolbudy; jednocześnie ankiety były dystrybuowane wśród mieszkańców gminy uczestniczących w zebraniach wiejskich, jakie miały miejsce w okresie sierpień – wrzesień 2020 roku. W badaniu w sumie wzięło udział 471 osób.

Poniżej przedstawiono charakterystykę grupy osób która wzięła udział w badaniu.

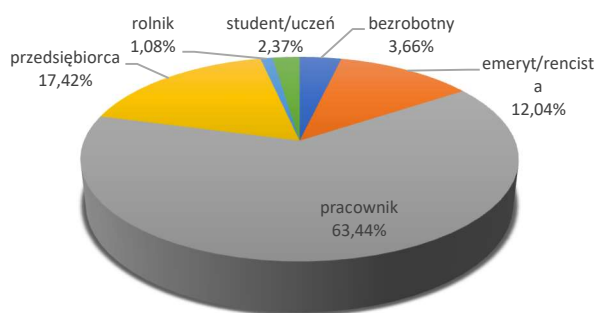
- a. Płeć badanych – spośród nadanych osób 51,70% stanowiły kobiety a 48,30% mężczyźni,
- b. Wiek badanych osób – największą grupę badanych reprezentowały osoby w wieku 41-65 lat (50,32%); zdecydowanie najmniejszą natomiast osoby niepełnoletnie w wieku pon. 18 lat (1,06%).



- c. Wykształcenie – największą grupę badanych reprezentowały osoby legitymujące się wykształceniem wyższym (62,77%) oraz średnim (24,04%); zdecydowanie najniższą osoby z wykształceniem podstawowym (1,70%).



- d. Status zawodowy – zdecydowanie największą grupę zawodową uczestników badania stanowili pracownicy etatowi zatrudnieni na umowę o pracę (63,44%); kolejne miejsca w tym zakresie zajęli przedsiębiorcy (17,42%), emeryci/renciści (12,04%) oraz studenci/uczniowie (2,37%).



- e. Czas zamieszkiwania na terenie gminy – zdecydowaną większość badanych stanowili mieszkańcy zamieszkujący gminę 10 lat i dłużej (66,24%).

Poniżej przedstawiono wyniki odpowiedzi na zadanie respondentom pytania ankietowe.

Pytanie 1. Proszę ocenić warunki życia w Gminie Kolbudy dotyczące sfery społecznej, wg skali wskazanej w tabeli.

Mieszkańcy w ramach odpowiedzi na przedmiotowe pytanie mieli za zadanie ocenić wskazane elementy jakości życia związane ze sferą społeczną. Ocena polegała na wskazaniu dla każdego ocenianego elementu jednej z możliwych stopni oceny:

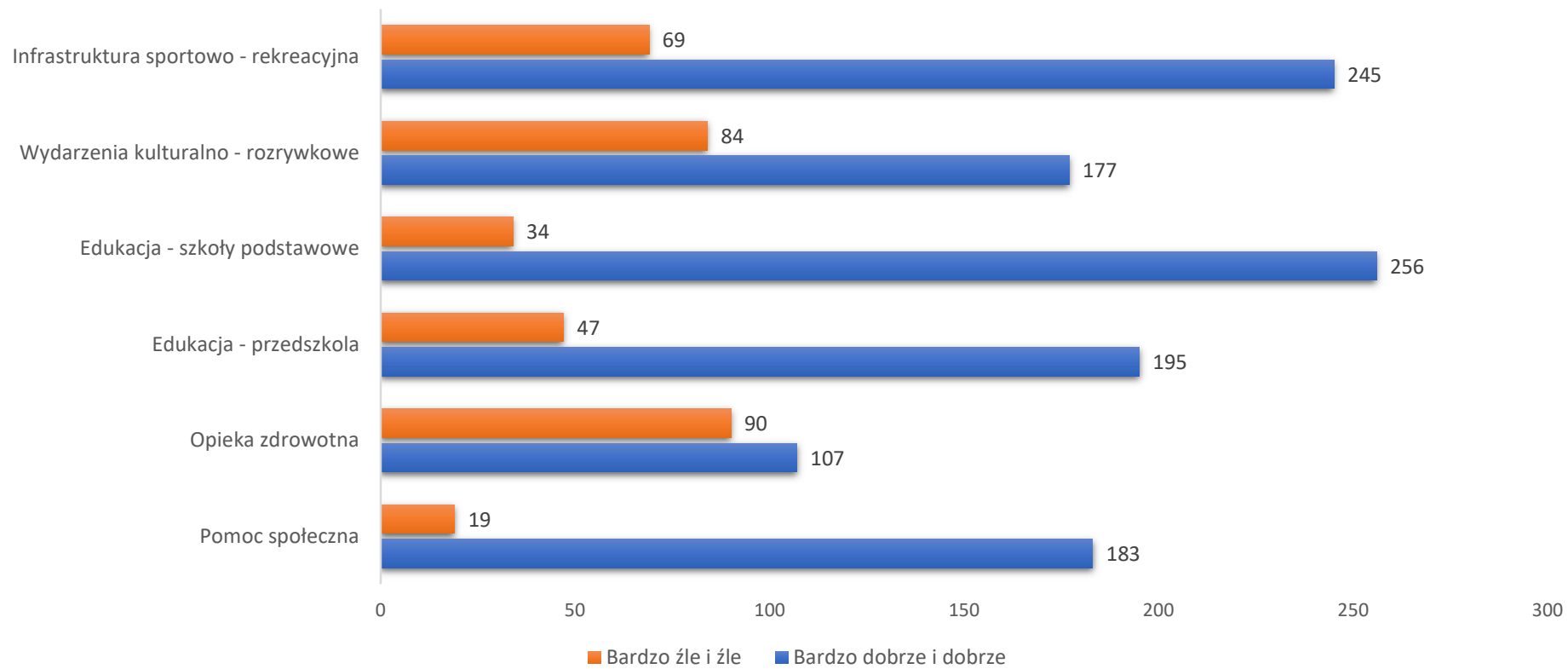
- bardzo dobrze,
- bardzo źle,
- dobrze,
- nie mam zdania,
- przeciętnie,
- źle.

W ramach sfery społecznej ocenie poddano wszystkie najważniejsze elementy życia mieszkańców Gminy Kolbudy, tj.:

- Pomoc społeczna – dostępność i jakość usług,
- Opieka zdrowotna – dostępność i jakość usług,
- Dostępność i jakość usług edukacyjnych – przedszkola,
- Dostępność i jakość usług edukacyjnych – szkoły podstawowe,
- Dostępność i jakość usług edukacyjnych – szkoły średnie,
- Poziom bezpieczeństwa mieszkańców,
- Dostępność do obiektów kulturalno – rozrywkowych,
- Jakość i różnorodność wydarzeń kulturalno–rozrywkowych odbywających się na terenie gminy,
- Dostępność i jakość infrastruktury sportowej i rekreacyjnej (place zabaw, boiska, parki, itp.).

Otrzymane wyniki wskazują, że najwyżej ocenianymi elementami życia na terenie Gminy Kolbudy w sferze społecznej (najwięcej odpowiedzi dobrych i bardzo dobrych) były: jakość i dostępność usług edukacyjnych na poziomie szkoły podstawowej oraz infrastruktura sportowo - rekreacyjna, a tylko nieznacznie gorzej oceniono jakość i dostępność edukacji na poziomie przedszkolnym.

Na drugim biegunie oceny elementów życia sfery społecznej znalazły się elementy najniżej ocenione (najwięcej odpowiedzi złych i bardzo złych), do których zaliczono przede wszystkim: opiekę zdrowotną oraz także ilość i jakość wydarzeń kulturalnych jakie mają miejsce na terenie gminy. Zdecydowanie najmniej ocen negatywnych uzyskały natomiast kwestie pomocy społecznej oraz edukacji na poziomie szkół podstawowych. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia poniższy rysunek.



Rys 16. Ocena warunków życia w Gminie Kolbudy dotyczących sfery społecznej (liczba odpowiedzi).

Źródło: Opracowanie własne.

Pytanie 2. Proszę ocenić warunki życia w Gminie Kolbudy dotyczące sfery gospodarczej, wg skali wskazanej w tabeli.

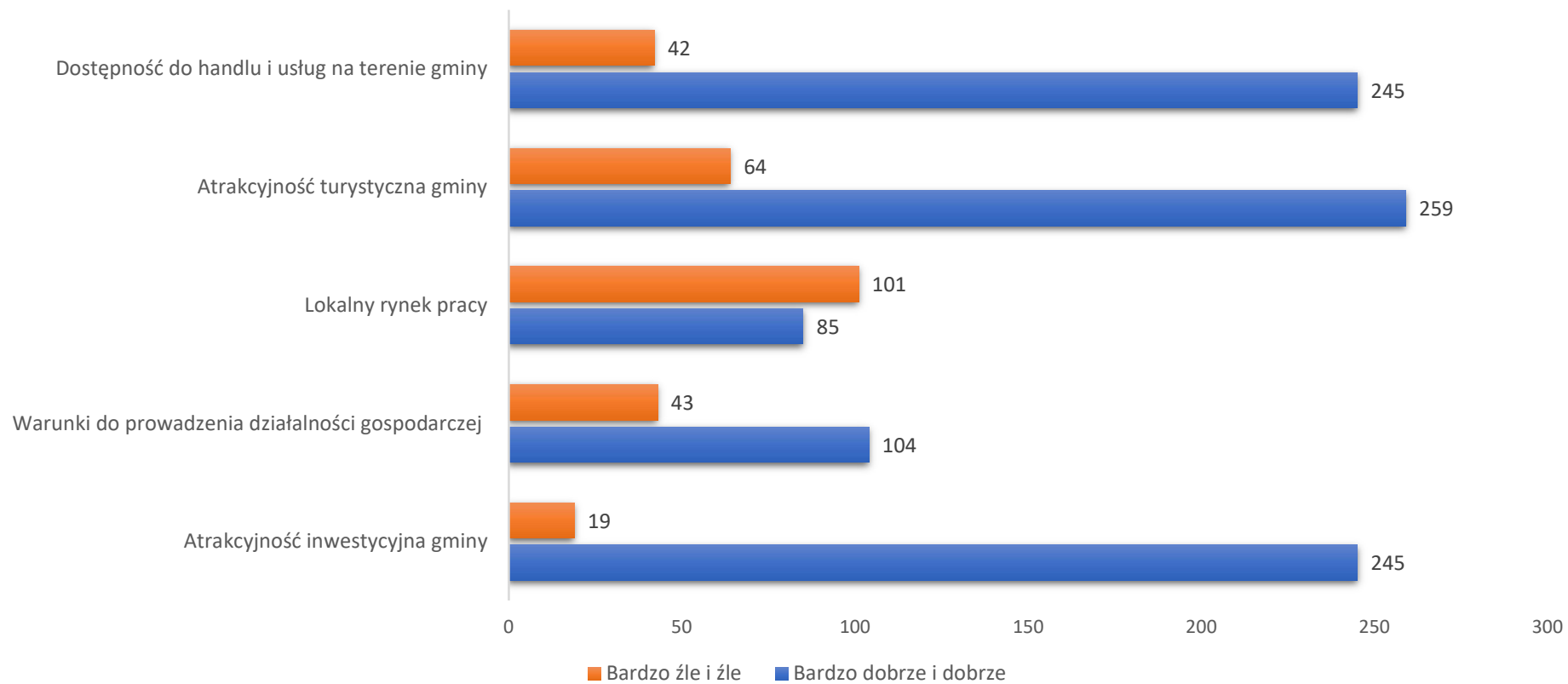
W ramach sfery gospodarczej ocenie poddano wszystkie najważniejsze elementy życia mieszkańców Gminy Kolbudy, tj.:

- Ogólna atrakcyjność inwestycyjna gminy,
- Warunki do prowadzenia działalności gospodarczej (udogodnienia i ulgi dla przedsiębiorców, dostęp do informacji na temat zakładania własnej działalności, dostęp do terenów inwestycyjnych, dostęp do szkoleń i doradztwa, itp.),
- Warunki do prowadzenia działalności rolniczej (wsparcie ze strony instytucji publicznych, udogodnienia i ulgi, dostęp do informacji),
- Lokalny rynek pracy - możliwość znalezienia pracy dla mieszkańców gminy (w gminie/powiecie),
- Dostępność do handlu i usług na terenie gminy,
- Poziom dochodów (zarobków) lokalnej społeczności,
- Ogólna atrakcyjność turystyczna gminy (atrakcje turystyczne, obszary chronione i rezerwaty).

Otrzymane wyniki wskazują, że najwyżej mieszkańcy w tej sferze życia oceniają: atrakcyjność turystyczną gminy, dostępność do handlu i usług na terenie gminy oraz atrakcyjność inwestycyjną gminy.

Na drugim biegunie znalazły się elementy rozwoju gospodarczego oceniane najniżej (najwięcej ocen złych i bardzo złych) – wśród nich wyróżnia się zdecydowanie lokalny rynek pracy, który jako jedyna z kategorii w dziedzinie gospodarki uzyskał więcej odpowiedzi negatywnych niż pozytywnych.

Szczegółowe dane dla każdej z badanych kwestii sfery gospodarczej przedstawiono na poniższym rysunku.



Rys 17. Ocena warunków życia w Gminie Kolbudy dotyczących sfery gospodarczej – najważniejsze odpowiedzi (liczba odpowiedzi).

Źródło: Opracowanie własne.

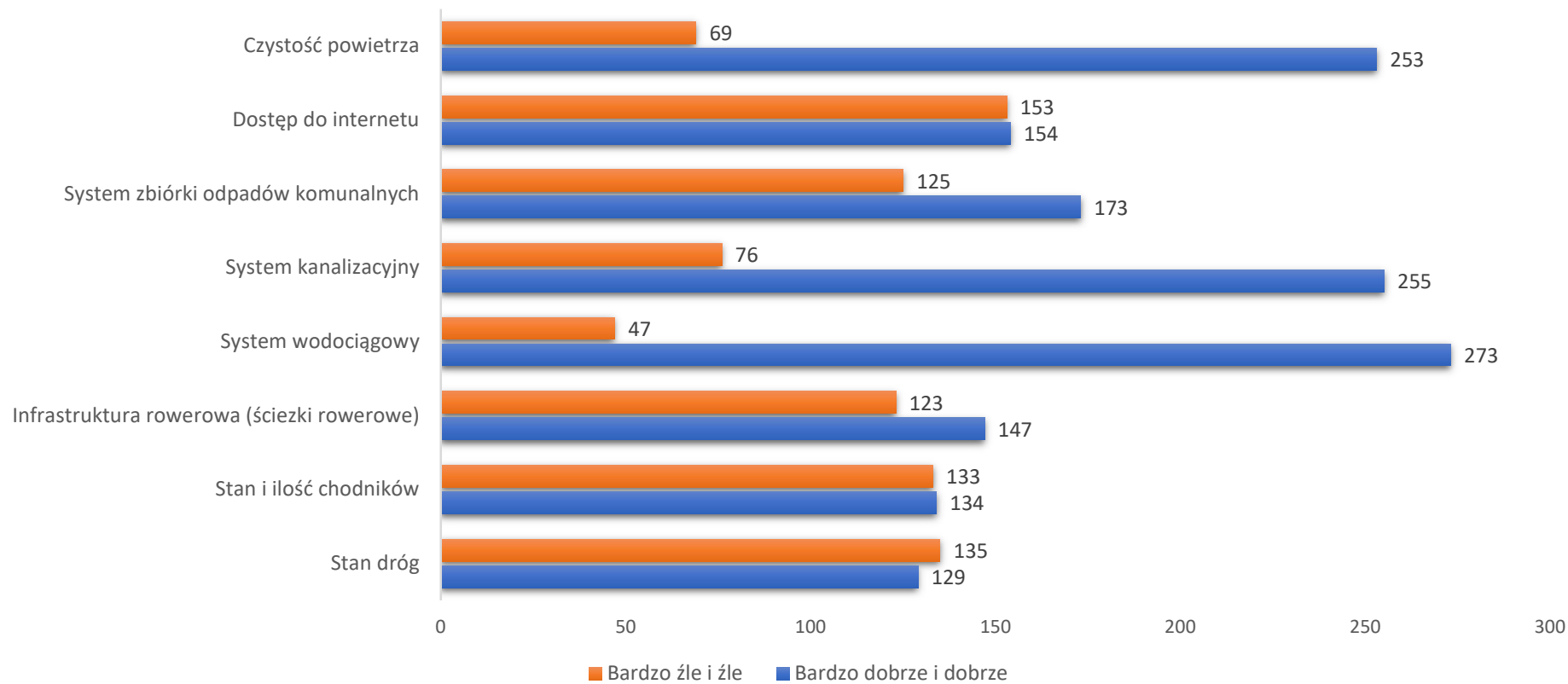
Pytanie 3. Proszę ocenić warunki życia w Gminie Kolbudy dotyczące sfery infrastruktury, zagospodarowania terenu i środowiska, wg skali wskazanej w tabeli.

W ramach sfery infrastruktury i środowiska ocenie także poddano wszystkie najważniejsze elementy życia mieszkańców Gminy Kolbudy, tj.:

- Dostępność terenów zielonych (parki, skwery, itp.),
- Stan dróg,
- Dostępność i stan parkingów,
- Ilość i stan chodników,
- Ilość i stan infrastruktury rowerowej (ścieżki rowerowe, parkingi, oznakowanie, itp.),
- Jakość i dostępność transportu zbiorowego (autobusowego),
- Dostępność i jakość systemu wodociągowego,
- Dostępność i jakość systemu kanalizacji sanitarnej,
- System zbiórki odpadów komunalnych,
- Dostęp do internetu,
- Sieć oświetlenia ulicznego,
- Dostępność i jakość systemu gazowniczego,
- Stan środowiska naturalnego – czystość powietrza,
- Stan środowiska naturalnego – czystość wód powierzchniowych: jezior i rzek.

Wyniki przeprowadzonych badań ankietowych wskazują, że w analizowanej sferze mieszkańcy najwyżej oceniają jakość życia związaną z: dostępnością i jakością systemu wodociągowego, systemu kanalizacyjnego oraz czystością powietrza atmosferycznego.

Zdecydowanie najgorzej (najwięcej ocen złych i bardzo złych) oceniono: dostęp do internetu oraz kwestie stanu dróg i infrastruktury drogowej (w tym chodników). Szczegóły dotyczące sfery infrastruktury i środowiska przedstawiono na poniższym rysunku.



Rys 18. Ocena warunków życia w Gminie Kolbudy dotyczących sfery infrastruktury i środowiska (liczba odpowiedzi).

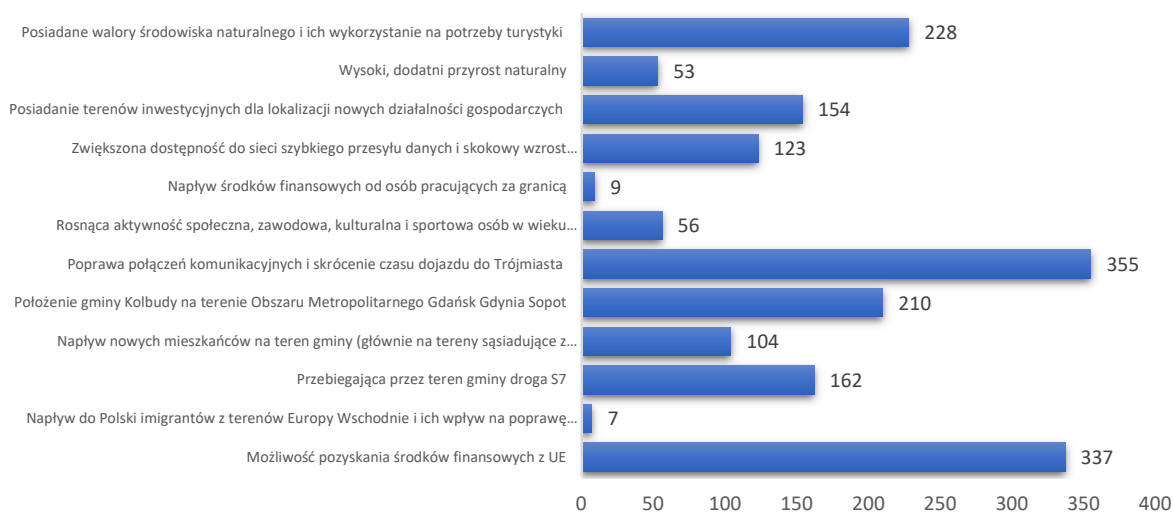
Źródło: Opracowanie własne.

Pytanie 4. Jakie są Pani/Pana zdaniem najważniejsze szanse na rozwój Gminy Kolbudy w najbliższej przyszłości?

Kolejne z pytań dotyczyło szans na rozwój gminy w najbliższej przyszłości, które mieszkańcy uważają za szczególnie ważne. W ramach odpowiedzi na tak postawione pytanie istniała możliwość wskazania maksymalnie 5 najważniejszych odpowiedzi spośród następujących:

- Możliwość pozyskania środków finansowych z UE,
- Napływ do Polski imigrantów z terenów Europy Wschodnie i ich wpływ na poprawę sytuacji na lokalnym rynku pracy,
- Przebiegająca przez teren gminy droga S7,
- Napływ nowych mieszkańców na teren gminy (głównie na tereny sąsiadujące z Gdańskiem),
- Położenie Gminy Kolbudy na terenie Obszaru Metropolitalnego Gdańsk Gdynia Sopot,
- Poprawa połączeń komunikacyjnych i skrócenie czasu dojazdu do Trójmiasta,
- Rosnąca aktywność społeczna, zawodowa, kulturalna i sportowa osób w wieku senioralnym,
- Napływ środków finansowych od osób pracujących za granicą,
- Zwiększona dostępność do sieci szybkiego przesyłu danych i skokowy wzrost cyfrowych umiejętności mieszkańców,
- Posiadanie terenów inwestycyjnych dla lokalizacji nowych działalności gospodarczych
- Wysoki, dodatni przyrost naturalny,
- Posiadane walory środowiska naturalnego i ich wykorzystanie na potrzeby turystyki.

Otrzymane wyniki wskazują, że za największe szanse na rozwój gminy w przyszłości mieszkańcy uznali poprawę połączeń komunikacyjnych i skrócenie czasu dojazdu do Trójmiasta; na drugim miejscu znalazła się możliwość pozyskania środków finansowych z UE. Kolejne miejsca miało posiadane walory środowiska naturalnego i ich wykorzystanie na potrzeby turystyki oraz czynniki związane z położeniem Gminy Kolbudy na terenie Obszaru Metropolitalnego Gdańsk Gdynia Sopot.



Rys 19. Najważniejsze szanse na rozwój Gminy Kolbudy w najbliższej przyszłości (liczba odpowiedzi)².

Źródło: Opracowanie własne.

Pytanie 5. Jakie są Pani/Pana zdaniem najważniejsze zagrożenia dla rozwoju Gminy Kolbudy w najbliższej przyszłości?

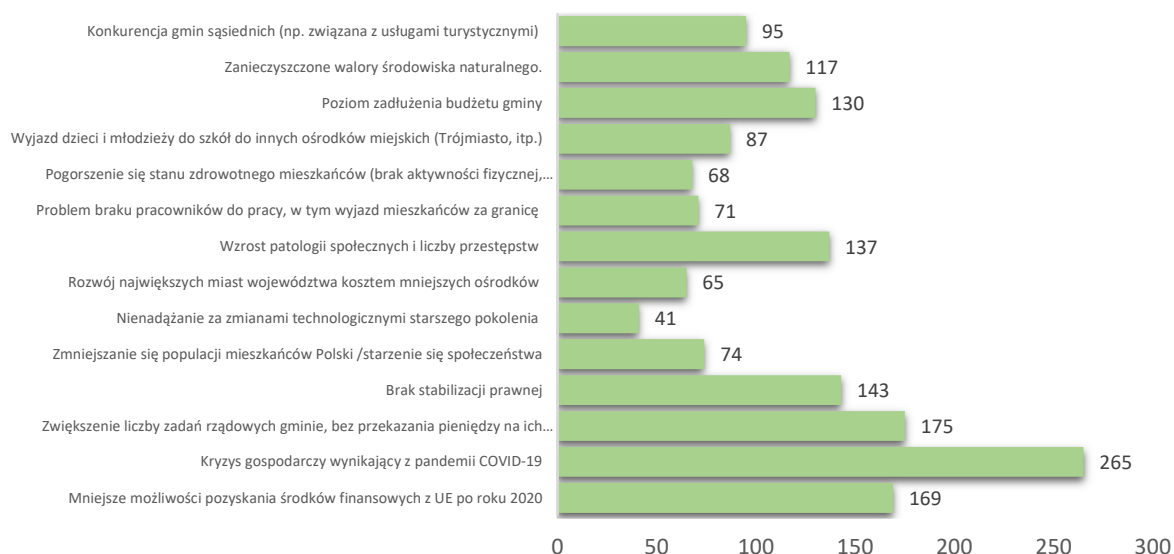
W kolejnym pytaniu ankietowano mogli wskazać najważniejsze ich zdaniem zagrożenia dla rozwoju gminy w najbliższej przyszłości. Na tak postawione pytanie – tak jak w przypadku szans – mieszkańcy mogli wskazać, maksymalnie 5 najważniejszych odpowiedzi, spośród następujących:

- Prawdopodobne mniejsze możliwości pozyskania środków finansowych z UE po roku 2020,
- Kryzys gospodarczy wynikający z pandemii COVID-19,
- Zwiększenie liczby zadań rządowych gminie, bez przekazania pieniędzy na ich realizację,
- Brak stabilizacji prawnej, częste zmiany w przepisach uniemożliwiający planowanie długoterminowe,
- Zmniejszanie się populacji mieszkańców Polski i starzenie się społeczeństwa,
- Nienadążanie za zmianami technologicznymi starszego pokolenia,
- Rozwój największych miast województwa (Trójmiasto) kosztem mniejszych ośrodków,
- Wzrost patologii społecznych i liczby przestępstw,
- Problem braku pracowników do pracy, w tym wyjazd mieszkańców gminy do pracy za granicę,
- Pogorszenie się stanu zdrowotnego mieszkańców przez upowszechnienie niewłaściwych zachowań społecznych (brak aktywności fizycznej, uzależnienia, niezdrowa dieta itp.),
- Wyjazd dzieci i młodzieży do szkół do innych ośrodków miejskich (Trójmiasto, itp.),
- Poziom zadłużenia budżetu gminy,
- Zaniedbane walory środowiska naturalnego,
- Konkurencja gmin sąsiednich (np. związana z usługami turystycznymi czy z dostępnymi terenami inwestycyjnymi).

Otrzymane wyniki wskazują, że wśród odpowiedzi dominowały zdecydowanie kwestie: kryzysu gospodarczego wynikającego z pandemii COVID-19, zwiększenie liczby zadań rządowych gminie, bez przekazania pieniędzy na ich realizację oraz mniejsze możliwości pozyskania środków finansowych z UE po roku 2020.

Z pozostałych, najczęściej wskazywanych odpowiedzi na uwagę zasługują ponadto brak stabilizacji prawnej czy wzrost patologii społecznych i liczby przestępstw.

² Mieszkańcy mieli możliwość wskazania więcej niż 1 odpowiedzi (max. 5), stąd suma wskazań nie daje 100%.



Rys 20. Najważniejsze zagrożenia na rozwój Gminy Kolbudy w najbliższej przyszłości (liczba odpowiedzi)³.

Źródło: Opracowanie własne.

Pytanie 6. Jakie są Pani/Pana zdaniem największe potrzeby rozwojowe Gminy Kolbudy w okresie najbliższych 10 lat?

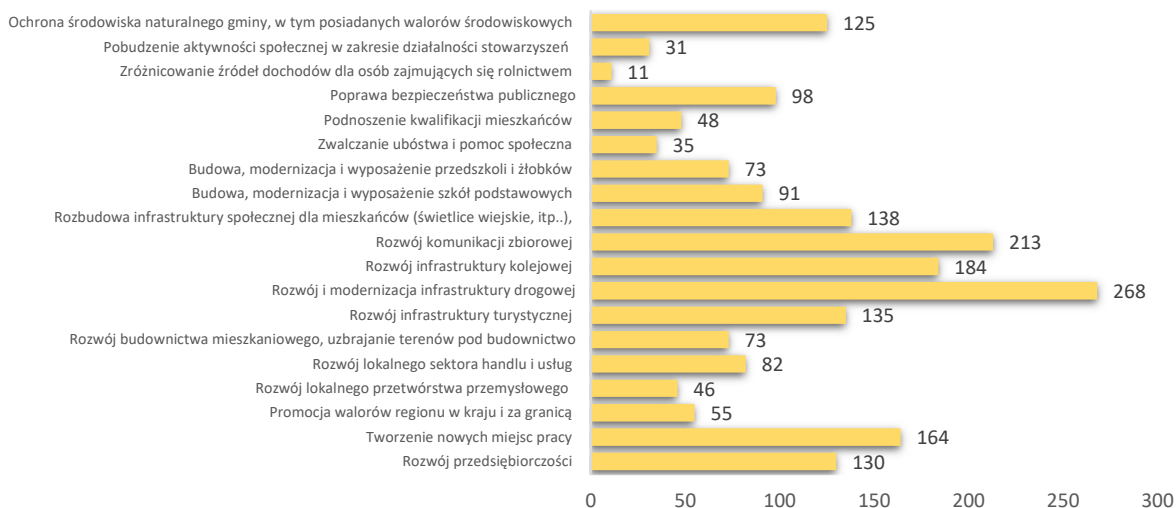
W kolejnym pytaniu ankietowano wskazywali najważniejsze ich zdaniem potrzeby rozwojowe gminy w najbliższej przyszłości. Na tak postawione pytanie – tak jak w przypadku szans i zagrożeń – mieszkańcy mogli wskazać, maksymalnie 5 najważniejszych odpowiedzi, spośród następujących:

- Rozwój przedsiębiorczości,
- Tworzenie nowych miejsc pracy,
- Promocja walorów regionu w kraju i za granicą,
- Rozwój lokalnego przetwórstwa przemysłowego,
- Rozwój lokalnego sektora handlu i usług,
- Rozwój budownictwa mieszkaniowego, uzbrajanie terenów pod budownictwo,
- Rozwój infrastruktury turystycznej,
- Rozwój i modernizacja infrastruktury drogowej,
- Rozwój infrastruktury kolejowej,
- Rozwój komunikacji zbiorowej,
- Rozbudowa infrastruktury społecznej dla mieszkańców (świetlice wiejskie, place zabaw, boiska, itp.),
- Budowa, modernizacja i wyposażenie szkół podstawowych,
- Budowa, modernizacja i wyposażenie przedszkoli i żłobków,
- Zwalczanie ubóstwa i pomoc społeczna,
- Podnoszenie kwalifikacji mieszkańców,
- Poprawa bezpieczeństwa publicznego,
- Zróżnicowanie źródeł dochodów dla osób zajmujących się rolnictwem,
- Pobudzenie aktywności społecznej w zakresie działalności stowarzyszeń,

³ Mieszkańcy mieli możliwość wskazania więcej niż 1 odpowiedzi (max. 5), stąd suma wskazań nie daje 100%.

- Ochrona środowiska naturalnego gminy, w tym posiadanych walorów środowiskowych.

Spośród wskazanych powyżej możliwości odpowiedzi, ankietowani zdecydowanie najczęściej wskazywali dwie: rozwój i modernizacja infrastruktury drogowej oraz rozwój komunikacji zbiorowej. Kolejne miejsca zajął rozwój infrastruktury kolejowej a także tworzenie nowych miejsc pracy.



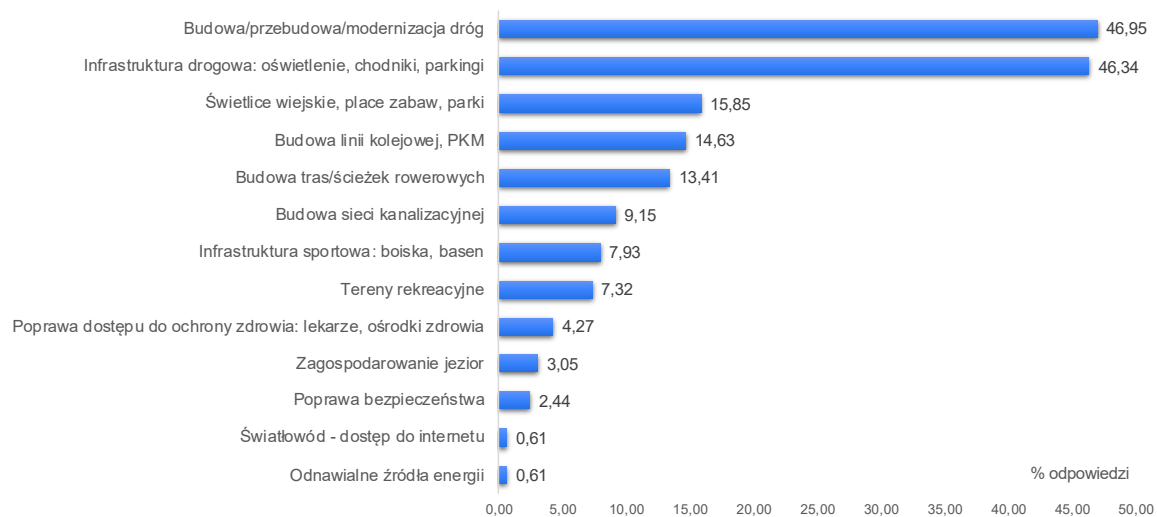
Rys 21. Najważniejsze potrzeby rozwojowe Gminy Kolbudy w okresie najbliższych 10 lat (liczba odpowiedzi)⁴.

Źródło: Opracowanie własne.

Pytanie 7. Jakie są Pani/Pana zdaniem najważniejsze inwestycje jakie powinny zostać zrealizowane w okresie najbliższych 10 lat na terenie Państwa sołectwa (proszę wskazać maksymalnie 7 najważniejszych).

Z uwagi na bardzo zróżnicowane odpowiedzi jakich udzielili mieszkańcy na przedmiotowe pytanie, pogrupowano je w kategorie inwestycji. Wyniki w tym zakresie przedstawia poniższy rysunek. Jak wynika z zaprezentowanych danych, w odpowiedziach dominują zdecydowanie inwestycje w budowę, przebudowę, modernizację dróg oraz infrastruktury drogowej, w tym: oświetlenia ulicznego, chodników, parkingów, itp. Kolejne miejsca ze znacznie mniejszą ilością odpowiedzi zajmują infrastruktury rekreacyjnej (świetlice wiejskie, place zabaw, parki), budowa linii kolejowej oraz budowa ścieżek rowerowych.

⁴ Mieszkańcy mieli możliwość wskazania więcej niż 1 odpowiedzi (max. 5), stąd suma wskazań nie daje 100%.



4. ANALIZA SWOT.

W niniejszym punkcie jako podsumowanie przeprowadzonej powyżej diagnozy stanu obecnego rozwoju Gminy Kolbudy, przedstawiono jej wyniki w postaci analizy SWOT, prezentującej mocne i słabe strony gminy oraz szanse i zagrożenia dla jej rozwoju w przyszłości. Analizę oparto o zarówno wyniki analizy danych statystycznych dotyczących rozwoju gminy na tle regionu i kraju, jak i wyników badań ankietowych przeprowadzonych wśród mieszkańców gminy. Otrzymane w ten sposób informacje stanowią podstawę do dalszych prac nad przygotowaniem strategii rozwoju gminy i wyznaczeniem celów i kierunków jej rozwoju na przyszłość.

SFERA SPOŁECZNA

MOCNE STRONY

Najistotniejsze
<ul style="list-style-type: none">▪ Bliskie sąsiedztwo Trójmiasta (dostęp do rynku pracy, szeroka oferta na organizację wypoczynku i czasu wolnego),▪ Istniejący system opieki senioralnej (wsparcie seniorów w różnych przedsięwzięciach; funkcjonowanie klubów senior +; różnorodna oferta zajęć aktywizująco - integracyjnych dedykowanych seniorom),▪ Dobrze rozwinięty system szkolnictwa podstawowego w przeważającej części gminy (duża ilość szkół; zarówno publicznych jak i prywatnych; dobrze rozbudowana infrastruktura publicznych szkół; wysoki poziom nauczania podstawowego),▪ Dobra sytuacja demograficzna (rosnąca liczba mieszkańców gminy),
Istotne
<ul style="list-style-type: none">▪ Dostęp do rynku mieszkaniowego (szeroka oferta deweloperska domów z zabudowie bliźniaczej; dostępne grunty pod zabudowę jednorodzinną; atrakcyjne tereny na cele budownictwa mieszkaniowego),▪ Dobre warunki do rozwoju rekreacji na terenie gminy (potencjał przyrodniczy jeziora, rzeki, tereny mogące służyć zaspokojeniu potrzeb osób starszych i z niepełnosprawnościami),▪ Bogata oferta zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i dorosłych,▪ Dobrze rozbudowana sieć świetlic wiejskich,▪ Wysoki poziom wykształcenia i kwalifikacji mieszkańców,▪ Dobra współpraca sektora publicznego i społecznego na rzecz realizacji oddolnych inicjatyw,▪ Relatywnie duża na tle średniej dla gmin wiejskich województwa liczba organizacji pozarządowych, w tym klubów sportowych zarejestrowanych na terenie gminy,▪ Atrakcyjność osiedleńcza gminy,
Pozostałe
<ul style="list-style-type: none">▪ Dobry poziom opieki na poziomie wychowania przedszkolnego (duża liczba miejsc wychowania przedszkolnego w publicznych przedszkolach i oddziałach przedszkolnych, stosunkowo duża liczba niepublicznych przedszkoli),▪ Niskie bezrobocie,▪ Relatywnie młode społeczeństwo,

- Mobilność mieszkańców,
- Funkcjonujące programy integrujące społeczność lokalną,
- Posiadana lokalizacja do umiejscowienia domu opieki dziennej dla osób starszych jak i osób z niepełnosprawnościami z terenu gminy,

SŁABE STRONY

Najistotniejsze

- Brak wystarczającej, rozwiniętej komunikacji publicznej, głównie w kwestii komunikacji z Trójmiastem oraz w zakresie dostępu do miejsc pracy, nauki (w tym: brak konkurencyjności przewoźników, wysokie ceny biletów) - trudny dostęp (utrudniony dojazd) do obiektów edukacji ponadpodstawowej i kształcenia ustawicznego,
- Niski standard publicznej opieki zdrowotnej (infrastruktura, usługi, wyposażenie); brak nowoczesnego ośrodka zdrowia,
- Nisko standard infrastruktury ośrodka pomocy społecznej oraz niedostatek świadczonych przez ośrodek usług,
- Braki w infrastrukturze kultury (brak Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu; baza lokalowa biblioteki, brak czytelní),
- Niedostatek infrastruktury rekreacyjnej nakierowanej na dzieci i młodzież (np. skate park, place zabaw) oraz seniorów,
- Zbyt niskie tempo rozwoju infrastruktury społecznej w relacji do rosnącej liczby mieszkańców,

Istotne

- Niska aktywność istniejących organizacji pozarządowych,
- Rozłam między częścią północną gminy (miejską) i południową (wiejską) - nierównomierny rozwój tych obszarów,
- Zróznicowana społeczność lokalna (brak więzi pomiędzy poszczególnymi częściami gminy/sołectwami; konflikt o charakterze miejski - wiejski model życia),
- Gmina jako miejsce zamieszkania ("noclegownia"), a nie miejsce do życia (pracy, realizacji pasji),
- Niewystarczający poziom bezpieczeństwa mieszkańców, w tym bezpieczeństwa drogowego dla pieszych i rowerów,
- Niedostatek infrastruktury do opieki nad osobami starszymi i z niepełnosprawnościami,
- Niewystarczające wsparcie dla osób niepełnosprawnych i niesamodzielnych,
- Zróznicowanie poziomu zamożności mieszkańców,
- Brak edukacji ustawicznej dla osób starszych,

Pozostałe

- Brak narzędzi społecznych typu centrum wolontariatu i brak koordynacji działań wolontariuszy i organizacji; brak/niski poziom rozwoju inicjatyw wolontarystycznych,
- Zróznicowany poziom aktywności społecznej w poszczególnych sołectwach,

- Niskie poczucie odpowiedzialności społecznej i świadomości środowiskowej części mieszkańców gminy; niski poziom patriotyzmu lokalnego (znajomości historii, utożsamiania się z miejscem zamieszkania),
- Słabo rozwinięte mieszkalnictwo socjalne; brak specjalistycznego poradnictwa/doradztwa,
- Brak szkoły ponadpodstawowej na terenie gminy - szkolnictwo ponadpodstawowe oparte wyłącznie o Trójmiasto i inne miasta w regionie,
- Brak działań w zakresie integracji imigrantów z lokalną społecznością,

SZANSE

Najistotniejsze
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Położenie Gminy w bliskiej odległości do aglomeracji Trójmiejskiej i obwodnicy, ▪ Wykorzystanie środków zewnętrznych na rozwój gminy, ▪ Perspektywa budowy linii Pomorskiej Kolei Metropolitalnej przez teren gminy – poprawa dostępu do edukacji, kultury, rekreacji itp.,
Istotne
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Współpraca zagraniczna z miejscowościami partnerskimi, ▪ Partnerstwa lokalne i międzygminne,
Pozostałe
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wzrost wrażliwości i odpowiedzialności społecznej,

ZAGROŻENIA

Najistotniejsze
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Społeczne i ekonomiczne skutki COVID19 (obniżenie poziomu dochodów, rosnące bezrobocie), ▪ Rosnące obciążenia dla samorządów (rosnące koszty wydatków na oświatę z nieproporcjonalnie rosnącą subwencją), ▪ Patologie społeczne, zwłaszcza wśród młodzieży, która powiela negatywne wzorce, (nałogi, wandalizm oraz brak perspektyw), alkoholizm i używki,
Istotne
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Brak miejsc w szkołach (szczególnie w Kowalach) z powodu wzrostu liczby nowych mieszkańców, rozbudowy osiedli, budowy nowych osiedli (Jankowo Gdańskie, Bąkowo), ▪ Niekorzystne trendy demograficzne (starzenie się społeczeństwa, w tym podwójne starzenie się feminizacja i singularyzacja starości) - w perspektywie gminy dodatkowo zwiększone napływem nowych "srebrnych" mieszkańców z zewnątrz (np. z Gdańska),
Pozostałe
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Regulacje prawne zmieniające/ograniczające działalność organizacji pozarządowych,

SFERA GOSPODARCZA

MOCNE STRONY

Najistotniejsze
<ul style="list-style-type: none">▪ Korzystane położenie komunikacyjne gminy (położona przy obwodnicy Trójmiasta oraz wzdłuż drogi wojewódzkiej) w kontekście jej atrakcyjności inwestycyjnej,▪ Bliskość Trójmiasta jako dużego rynku zbytu produktów i usług,▪ Atrakcyjność turystyczna gminy, zróżnicowany krajobraz, bliskość lasów i jezior; walory środowiska naturalnego, dobre warunki krajobrazowe do rozwoju turystyki w gminie (sektor turystyczny, zdrowotny, wypoczynkowy), liczne obszary chronione,▪ Relatywnie duża liczba przedsiębiorstw zarejestrowanych na terenie gminy – wysoki wskaźnik rozwoju przedsiębiorczości,▪ Bardzo niski poziom bezrobocia na terenie gminy,▪ Posiadane tereny/lokalizacje inwestycyjne na potrzeby rozwoju przedsiębiorczości,
Istotne
<ul style="list-style-type: none">▪ Brak przedsiębiorstw których działalność wpływa negatywnie na środowisko,▪ Konkurencyjne warunki do prowadzenia działalności gospodarczej (ceny nieruchomości, wysokość podatków, niższe ceny wynajmu),
Pozostałe
<ul style="list-style-type: none">▪ Posiadany potencjał wykwalifikowanej i wykształconej siły roboczej,▪ Tereny bogate w kruszywa mineralny na terenie gminy,

SŁABE STRONY

Najistotniejsze
<ul style="list-style-type: none">▪ Słaba infrastruktura komunikacyjna skutkująca problemem dojazdu do niektórych terenów inwestycyjnych,
Istotne
<ul style="list-style-type: none">▪ Nierównomierny rozwój gospodarczy gminy,▪ Niedostatek środków na inwestycje w tym inwestycje przeznaczone na wsparcie przedsiębiorczości lokalnej - biura, inkubatory, powierzchnia pod działalność gospodarczą,▪ Słaby lokalny rynek pracy, nieodpowiadający wykształceniu i kwalifikacjom części mieszkańców gminy; brak ofert pracy dla młodych, wykwalifikowanych pracowników; słabe/brak możliwości zatrudnienia w nowoczesnych zawodach na terenie gminy,▪ Brak programu i miejsca wspierania i rozwoju przedsiębiorczości,▪ Zbyt małe znaczenie rozwoju przedsiębiorczości w kierunkach i planach rozwoju gminy,▪ Wpływy z podatku CIT i PIT nieproporcjonalne w relacji do liczby rzeczywistych mieszkańców gminy - zameldowanie dużej grupy mieszkańców gminy na terenie Gdańska,
Pozostałe
<ul style="list-style-type: none">▪ Wysokie zadłużenie gminy,

- Niska aktywność organizacji pozarządowych zrzeszających przedsiębiorców i pracodawców,
- Trudności w rozwoju usług na terenie gminy w kontekście bliskości i bogatej oferty usług w Trójmieście,
- Niedostatek infrastruktury teleinformatycznej na terenie gminy (ograniczenie dostępu do szerokopasmowego internetu),
- Brak dywersyfikacji ofert zatrudnienia dla osób młodych,
- Niewystarczająca komercyjna infrastruktura turystyczna,

SZANSE

Najistotniejsze
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Budowa nowej obwodnicy i utworzenie sieci dróg do gmin sąsiednich,
Istotne
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Usprawnienie transportu – w tym uruchomienie linii kolejowej, ▪ Przyłączenie gminy do metropolii Trójmiejskiej, ▪ Napływ środków pozabudżetowych na rozwój przedsiębiorczości, ▪ Globalny wzrost popytu na usługi turystyczne, ▪ Napływ nowych mieszkańców (wzrost wpływów z PIT, CIT, podatku od nieruchomości),
Pozostale
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Napływ nowych gałęzi przemysłu (nieškodliwego dla środowiska),

ZAGROŻENIA

Najistotniejsze
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Konkurencja gospodarcza dobrze rozwiniętego gospodarczo Trójmiasta; wyższe zarobki w Trójmieście; wysoka konkurencja na rynku pracy (bliskość Trójmiasta i zakładów pracy), ▪ Wpływ epidemii Covid-19 na gospodarkę,
Istotne
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zmiany w prawie krajowym zrzucające coraz więcej obowiązków na samorządy; nakładanie nowych ustawowych obowiązków bez jednoczesnego wsparcia finansowego,
Pozostale
<ul style="list-style-type: none"> ▪ -

SFERA PRZESTRZENNA

SILNE STRONY

Najistotniejsze
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bezpośredni dostęp do głównych szlaków drogowych (Obwodnica Trójmiasta, Planowana Obwodnica Południowa, Autostrada A1), ▪ Zabezpieczone rezerwy przestrzenne terenów pokolejowych dla potrzeb PKM,

Istotne
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dostęp do naturalnych odbiorników wód deszczowych (jeziora, rzeki, zbiorniki, potoki), ▪ Wysoki stopień rozwoju infrastruktury wodno-kanalizacyjnej (wysokim stopień zwodociągowania oraz skanalizowania gminy), ▪ Wysoki na tle średniej dla województwa poziom gazyfikacji gminy (mierzony liczbą mieszkańców mających dostęp do sieci gazowej),
Pozostale
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dobra jakość dróg lokalnych, ▪ Posiadane złoża wód gruntowych (ujęcia wody),

SŁABE STRONY

Najistotniejsze
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mała przepustowość istniejącej sieci drogowej (problem korków i dużego obciążenia ruchem, szczególnie w godzinach szczytu); zbyt duże natężenie ruchu w stosunku do istniejącej infrastruktury drogowej, ▪ Słaba komunikacja wewnątrz gminy, ▪ Niewystarczająca infrastruktura w relacji do napływu mieszkańców (parkingi, chodniki, oświetlenie, niskie bezpieczeństwo pieszych na obrzeżach miejscowości), ▪ Brak dywersyfikacji transportu (kolej, transport zbiorowy, drogowy), ▪ Niewystarczające połączenia komunikacyjne z gminami ościennymi, ▪ Brak obwodnicy Kolbud – ruch tranzytowy odbywa się przez centrum Kolbud, ▪ Słabo rozwinięta komunikacja zbiorowa; słabo rozwinięty transport publiczny; brak gminnej komunikacji autobusowej, ▪ Węzeł Kowale będący na granicy przepustowości (brak jego rozbudowy),
Istotne
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozproszona zabudowa i nierównomierna zabudowa terenu (wysokie koszty budowy i utrzymania infrastruktury), ▪ Niewystarczający dostęp do szerokopasmowego internetu, ▪ Niedostatek infrastruktury rowerowej na terenie gminy, ▪ Postępująca degradacja środowiska wskutek działalności człowieka, ▪ Zanieczyszczenie powietrza głównie w zimie (np. wyższe koszty utrzymania przedsiębiorstw, filtry; szybka degradacja elewacji), ▪ Niski stopień korzystania z OZE i technologii prośrodowiskowych przez mieszkańców indywidualnych, ▪ Duża liczba przydomowych oczyszczalni i problemy z ich eksploatacją,
Pozostale
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Brak wysokich technologii w przemyśle na terenie gminy, ▪ Brak własnej oczyszczalni ścieków, ▪ Niski stopień retencjonowania wód opadowych; niedorozwój kanalizacji deszczowej,

SZANSE

Najistotniejsze

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Przebieg istniejącej linii kolejowej Straszyn – Stara Piła i możliwość wznowienia połączeń osobowych, ▪ Dostęp do obwodnic (istniejących i planowanej), lotniska i portu,
Istotne
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Potencjał inwestycyjny gminy (napływ nowych inwestycji na tereny inwestycyjne); napływ przemysłu i usług z zewnątrz,
Pozostałe
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dostępność środków pozabudżetowych na rozwój infrastruktury, ▪ Potencjał do wprowadzania OZE (fotowoltaika, elektrownie wodne), ▪ Przynależność do Metropolii,

ZAGROŻENIA

Najistotniejsze
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Migracje powodujące zmiany charakteru obszaru gminy, ▪ Lokalizacja składowiska odpadów Szadółki (obniżenie atrakcyjności osiedleńczej ze względu na wpływ na środowisko),
Istotne
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Regulacje prawne – zmiany i niestabilność systemu prawnego, niedostosowanie do realnej sytuacji danej gminy, ▪ Podział komunikacyjny gminy ze względu na budowę Obwodnicy Metropolitalnej (pogłębią się problemy komunikacyjne i społeczne, osłabienie poczucia wspólnoty lokalnej),
Pozostałe
-

5. CELE I KIERUNKI ROZWOJU.

Przejście od diagnozy stanu obecnego i podsumowującej jej wyniki analizy SWOT do poziomu wyborów strategicznych oparto w Strategii o założenia analizy SWOT/TOWS.

Analiza SWOT stanowi przykład typowego podejścia „od wewnątrz na zewnątrz” i pozwala zadać kilka kluczowych pytań, prowadzących nas do określenia strategii działania:

- a. czy siły pozwolą wykorzystać szanse?
- b. czy słabości „zablokują” wykorzystanie szans?
- c. czy siły pozwolą na przewyciężenie zagrożeń?
- d. czy słabości wzmocnią negatywny skutek zagrożeń?

Komplementarnym podejściem jest analiza TOWS „z zewnątrz do wewnątrz”, w ramach której można zadać następujące pytania:

- a. czy zagrożenia osłabiają siły?
- b. czy szanse spotęgują siły?
- c. czy zagrożenia spotęgują słabości?
- d. czy szanse pozwolą przewyciężyć słabości?

Analiza TOWS/SWOT łączy oba podejścia do planowania, a także uwzględnia interakcje między czynnikami wewnętrznymi i zewnętrznymi, stanowiąc tym samym punkt wyjścia do sformułowania strategii gminy. Zgodnie z metodologią tworzenia analizy TOWS/SWOT dla każdego z 8 pytań przedstawionych powyżej należy zbudować odpowiednią macierz, za pomocą której badaniu podlegają relacje zachodzące odpowiednio między poszczególnymi zagrożeniami i siłami, szansami i siłami, zagrożeniami i słabościami, szansami i słabościami (analiza TOWS), a także relacje między poszczególnymi siłami i szansami, słabościami i szansami, siłami i zagrożeniami, słabościami i zagrożeniami (analiza SWOT).

Na tej podstawie opracowano macierze prezentujące zależności między słabymi stronami i zagrożeniami (analiza SWOT) oraz między zagrożeniami a słabymi stronami (analiza TOWS) dla każdej z trzech sfer działalności. Kolejnym krokiem przeprowadzanej analizy było dokonanie zestawienia zbiorczego, w którym zsumowano oddziaływania poszczególnych czynników w ramach analizy SWOT i TOWS. Kombinacja czynników, dla których w zestawieniu zbiorczym wartość jest największa, wskazuje w konsekwencji na optymalną strategię działania dla gminy. Macierz normatywnych strategii działania wskazuje na możliwość wystąpienia 4 strategii działania:

- a. strategia SO (agresywna, maxi - maxi) - która dąży do wykorzystania szans pojawiających się w otoczeniu, bazując na mocnych stronach; jest to strategia silnej ekspansji rozwojowej, inwestowania i dalszego budowania przewagi konkurencyjnej,
- b. strategia ST (konserwatywna, maxi - mini) - polegająca na wykorzystaniu mocnych stron w celu uniknięcia lub zredukowania wpływu zagrożeń zewnętrznych. Przykładami działań składających się na tę strategię mogą być: redukcja kosztów, skoncentrowanie się na określonych obszarach,
- c. strategia WO (konkurencyjna, mini - maxi) - której celem jest przewyciężenie słabości (lub ich unikanie) przez budowanie przewagi konkurencyjnej wykorzystując możliwości, jakie stwarza otoczenie,

- d. strategia WT (defensywna mini - mini) - która jest zorientowana na redukcję wewnętrznych słabości oraz unikanie zagrożeń ze strony otoczenia. Obejmuje one takie działania, jak: redukcja kosztów, zaprzestanie dalszych inwestycji⁵.

	Szanse	Zagrożenia
Sily	strategia agresywna	strategia konserwatywna
Słabości	strategia konkurencyjna	strategia defensywna

Wyniki przedmiotowej analizy SWOT/TOWS dla Gminy Kolbudy przedstawiono na poniższym rysunku. Jak wynika z zaprezentowanych danych przeprowadzona analiza wskazuje na strategię agresywną (maxi-maxi) – jako najbardziej efektywną dla Gminy Kolbudy - która polega na wykorzystaniu szans pojawiających się w otoczeniu, bazując na mocnych stronach.

Tab 7. Wyniki analizy SWOT/TOWS.

Rozpatrywana kombinacja	Wyniki z analizy TOWS		Wyniki z analizy SWOT		Zestawienie zbiorcze TOWS/SWOT	
	suma interakcji	suma iloczynów	suma interakcji	suma iloczynów	suma interakcji	suma iloczynów
WO szanse (O)/ słabe strony (W)	10	2	26	4,65	36	6,65
WT zagrożenia (T) / słabe strony (W)	18	3,4	32	5,4	50	8,8
SO szanse (O)/ mocne strony (S)	26	5,2	26	4,95	52	10,15
ST zagrożenia (T)/ mocne strony (S)	8	1,5	12	1,65	20	3,15

Źródło: Opracowanie własne

5.1. Wizja rozwoju Gminy Kolbudy.

Na bazie sformułowanej powyżej matrycy z wynikami analizy SWOT-TOWS, poniżej wskazano wizję rozwoju Gminy Kolbudy, określającą pożądany stan docelowy jaki zostanie osiągnięty w wyniku realizacji przedmiotowej Strategii. Wizja rozwoju Gminy przedstawia się następująco:

Gmina Kolbudy...

- to doskonale skomunikowane z Trójmiastem i gminami ościennymi miejsce atrakcyjne do zamieszkania, nauki, pracy i rekreacji,
- stale rozwija infrastrukturę, adekwatnie do potrzeb i zwiększającej się liczby mieszkańców,
- dba o środowisko przyrodnicze i ułatwia mieszkańcom podejmowanie indywidualnych działań i postaw proekologicznych,
- jest wrażliwa społecznie, umożliwia integrację różnych grup mieszkańców, skutecznie niweluje negatywne skutki zróżnicowania charakteru poszczególnych terenów gminy,

⁵ W. Dziemianowicz, K. Szmigiel-Rawska, P. Nowicka, A. Dąbrowska, Planowanie strategiczne, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2012

- jest konkurencyjna dla przedsiębiorców i inwestorów, wykorzystuje w pełni swoją dobrą dostępność komunikacyjną i dostępność Trójmiasta,
- to miejsce zamieszkania mieszkańców mających poczucie tożsamości lokalnej, dobrze wykształconych, aktywnych społecznie i przedsiębiorczych,
- efektywnie korzysta ze środków pozabudżetowych na rozwój infrastruktury oraz działania nieinwestycyjne wpływające na jakość życia mieszkańców i warunki prowadzenia nieszkodliwej dla środowiska działalności gospodarczej,
- jest aktywnym partnerem w lokalnych koalicjach i porozumieniach z innymi samorządami służących realizacji ponadlokalnych celów rozwojowych,

5.2. Misja Gminy Kolbudy.

Misja Gminy Kolbudy określa w syntetycznym ujęciu zadanie organizacji – Gminy – jakie zostaje jej postawione w związku z realizacją przedmiotowej Strategii.

Misja Gminy Kolbudy

Gmina Kolbudy to gmina otwarta i przyjazna dla nowych mieszkańców i dla środowiska naturalnego. Gmina dba o swoich mieszkańców, ich dobrostan, poczucie bezpieczeństwa, zdrowie i więzi społeczne. Mieszkańcy Gminy Kolbudy są wrażliwi społecznie, gotowi do integracji i udziału w życiu gminy. Gmina sprzyja przyjmowaniu postaw obywatelskich przez mieszkańców, umożliwia im zaangażowanie w działania lokalne poprzez skuteczny dostęp do informacji i niezbędnej wiedzy. Mieszkańcy zaś są odpowiedzialni, podejmują rzeczową dyskusję o sprawach lokalnie istotnych w duchu wzajemnego szacunku i życzliwości.

5.3. Cele rozwoju Gminy Kolbudy.

Na bazie przedstawionych powyżej założeń, w poniższym rozdziale przedstawiono cele główne, cele strategiczne, cele operacyjne oraz działania oraz typy projektów do realizacji w przyszłości na terenie Gminy Kolbudy. W przypadku wskazanych typów projektów, mają one charakter przykładowy i wynikają z uwag i opinii mieszkańców gminy, którzy w części celów wskazywali wprost na potrzebę realizacji konkretnych typów projektów – podane przykłady nie zamykają natomiast listy zadań jakie będą realizowane w każdym z celów.

W ramach procesu planowania założeń przedmiotowej Strategii wyznaczono do realizacji 5 celów strategicznych w ramach 3 wydzielonych sfer funkcjonalnych gminy, opartych o założenia przeprowadzonej analizy SWOT oraz opisanej specyfiki obszaru gminy. Przy wyznaczaniu celów niniejszej Strategii posłużono się pogłębioną analizą SWOT/TOWS – zgodnie z przedstawionymi powyżej uwarunkowanymi - ukazującą uspołeczniony proces diagnozy obecnej sytuacji analizowanego obszaru. Dokonano hierarchizacji wyznaczonych cech pod kątem ich znaczenia oraz wpływu na osiągnięcie wymaganego stanu docelowego – misji i wizji rozwoju regionu. Tym samym wyznaczono te cechy (elementy analizy SWOT), które mają największe znaczenie dla rozwoju całego obszaru objętego Strategią przy założeniu maksymalnego wykorzystania efektu synergii między silnymi stronami gminy i szansami występującymi w jej otoczeniu. Na tej podstawie wskazano najważniejsze czynniki dla rozwój gminy, co stało się punktem wyjścia do zdefiniowania celów głównych i szczegółowych jej rozwoju.

Biorąc pod uwagę wszystkie powyższe uwarunkowania wyznaczono następujące cele strategiczne do realizacji:

Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenna (w tym: infrastruktury i środowiska)
<p>Cele strategiczne:</p> <p>Cel strategiczny I: Utrzymanie atrakcyjności osiedleńczej Gminy Kolbudy i zapewnienie optymalnych warunków życia mieszkańców</p> <p>Cel strategiczny II: Wzmocnienie społeczeństwa obywatelskiego i tożsamości lokalnej w Gminie Kolbudy</p>	<p>Cele strategiczne:</p> <p>Cel strategiczny III: Wykorzystanie bliskości Trójmiasta w rozwoju gospodarczym gminy</p>	<p>Cele strategiczne:</p> <p>Cel strategiczny IV: Układ komunikacyjny Gminy Kolbudy podstawą rozwoju</p> <p>Cel strategiczny V: Poprawa stanu środowiska naturalnego gminy oraz efektywne zarządzanie przestrzenią</p>

Poniżej przedstawiono matrycę rozkładu celów strategicznych wyznaczonych w ramach nich celów operacyjnych.

Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenna (w tym: infrastruktury i środowiska)
Cele strategiczne		
<p>Cel strategiczny I: Utrzymanie atrakcyjności osiedleńczej Gminy Kolbudy i zapewnienie optymalnych warunków życia mieszkańców</p> <p>Cel strategiczny II: Wzmocnienie społeczeństwa obywatelskiego i tożsamości lokalnej w Gminie Kolbudy</p>	<p>Cel strategiczny III: Wykorzystanie bliskości Trójmiasta w rozwoju gospodarczym gminy</p>	<p>Cel strategiczny IV: Układ komunikacyjny Gminy Kolbudy podstawą rozwoju</p> <p>Cel strategiczny V: Poprawa stanu środowiska naturalnego gminy oraz efektywne zarządzanie przestrzenią</p>
Cele operacyjne		
<p>Cel operacyjny I.1.: Poprawa jakości lokalnej oferty edukacyjnej</p> <p>Cel operacyjny I.2.: Rozwój infrastruktury rekreacyjnej</p> <p>Cel operacyjny I.3.: Poprawa jakości lokalnej oferty kulturalnej, w tym oferty dla osób starszych</p> <p>Cel operacyjny I.4.: Poprawa jakości i dostępności do usług ochrony zdrowia i pomocy społecznej</p> <p>Cel operacyjny II.1.: Skuteczna integracja społeczna mieszkańców</p> <p>Cel operacyjny II.2.: Zwiększenie poziomu partycypacji społecznej mieszkańców</p>	<p>Cel operacyjny III.1.: Przygotowanie terenów inwestycyjnych wzdłuż planowanych szlaków drogowych o znaczeniu ponadlokalnym oraz ich uzbrojenie</p> <p>Cel operacyjny III.2.: Stworzenie programu i infrastruktury wsparcia rozwoju lokalnej przedsiębiorczości</p> <p>Cel operacyjny III.3.: Wsparcie rozwoju infrastruktury turystycznej</p>	<p>Cel operacyjny IV.1.: Rozwój infrastruktury drogowej</p> <p>Cel operacyjny IV.2.: Rozwój infrastruktury rowerowej</p> <p>Cel operacyjny IV.3.: Rozwój zbiorowego transportu publicznego</p> <p>Cel operacyjny V.1.: Rozwój infrastruktury komunalnej.</p> <p>Cel operacyjny V.2.: Rozwój prośrodowiskowych źródeł energii.</p> <p>Cel operacyjny V.3.: Wzrost wrażliwości ekologicznej mieszkańców gminy</p> <p>Cel operacyjny V.4.: Wykorzystanie dostępnych instrumentów (w tym instrumentów planowania przestrzennego) w zarządzaniu terenami pod zabudowę mieszkaniową na terenie gminy</p>

Poniżej przedstawiono wyszczególnienie ze wskazanych powyżej celów głównych i strategicznych, celów operacyjnych i działań przewidzianych do realizacji do roku 2030.

Spoleczeństwo

Cel strategiczny I: Utrzymanie atrakcyjności osiedleńczej Gminy Kolbudy i zapewnienie optymalnych warunków życia mieszkańców

1. Cel operacyjny I.1.: Poprawa jakości lokalnej oferty edukacyjnej
2. Cel operacyjny I.2.: Rozwój infrastruktury rekreacyjnej
3. Cel operacyjny I.3.: Poprawa jakości lokalnej oferty kulturalnej, w tym oferty dla osób starszych
4. Cel operacyjny I.4.: Poprawa jakości i dostępności do usług ochrony zdrowia i pomocy społecznej

Cel strategiczny II: Wzmocnienie społeczeństwa obywatelskiego i tożsamości lokalnej w Gminie Kolbudy

1. Cel operacyjny II.1.: Skuteczna integracja społeczna mieszkańców
2. Cel operacyjny II.2.: Zwiększenie poziomu partycypacji społecznej mieszkańców

Gospodarka

Cel strategiczny III: Wykorzystanie bliskości Trójmiasta w rozwoju gospodarczym gminy

1. Cel operacyjny III.1.: Przygotowanie terenów inwestycyjnych wzdłuż planowanych szlaków drogowych o znaczeniu ponadlokalnym oraz ich uzbrojenie
2. Cel operacyjny III.2.: Stworzenie programu i infrastruktury wsparcia rozwoju lokalnej przedsiębiorczości
3. Cel operacyjny III.3.: Wsparcie rozwoju infrastruktury turystycznej

Przestrzeń (infrastruktura i środowisko)

Cel strategiczny IV: Układ komunikacyjny Gminy Kolbudy podstawą rozwoju

1. Cel operacyjny IV.1.: Rozwój infrastruktury drogowej
2. Cel operacyjny IV.2.: Rozwój infrastruktury rowerowej
3. Cel operacyjny IV.3.: Rozwój zbiorowego transportu publicznego

Cel strategiczny V: Poprawa stanu środowiska naturalnego gminy oraz efektywne zarządzanie przestrzenią

1. Cel operacyjny V.1.: Rozwój infrastruktury komunalnej
2. Cel operacyjny V.2.: Rozwój prośrodowiskowych źródeł energii
3. Cel operacyjny V.3.: Wzrost wrażliwości ekologicznej mieszkańców gminy
4. Cel operacyjny V.4.: Wykorzystanie dostępnych instrumentów (w tym instrumentów planowania przestrzennego) w zarządzaniu terenami pod zabudowę mieszkaniową na terenie gminy

5.4. Matryca celów i działań do realizacji.

Poniżej przedstawiono matryce obrazujące model wdrażania w życie wyznaczonych powyżej celów operacyjnych. Model poza kwestiami operacyjnymi wskazuje także na priorytetowe działania, których realizacja jest najważniejsza dla Gminy Rozwoju Kolbudy w kontekście osiągnięcia wyznaczonych celów.

Cel operacyjny I.1.: Poprawa jakości lokalnej oferty edukacyjnej			
Kierunki działań	a. Rozwój edukacji ustawicznej dla osób starszych, b. Poprawa warunków lokalowych w placówkach oświatowych na terenie gminy (rozbudowa, modernizacja), c. Rozbudowa infrastruktury towarzyszącej szkołom (np. szkolne obiekty sportowe, place zabaw, infrastruktura zapewniająca bezpieczeństwo dzieci i młodzieży, likwidacja barier architektonicznych), d. Doposażanie szkół, przedszkoli i żłobków w sprzęt i pomoce dydaktyczne, e. Zwiększenie liczby organizowanych zajęć pozalekcyjnych.		
Priorytetowe zadania do realizacji	a. Rozbudowa i budowa szkół na terenie gminy (np. w miejscowościach: Kowale (rozbudowa) i Jankowo (budowa)), b. Modernizacja budynków szkół na terenie gminy (np. w miejscowościach: Pręgowo i Buszkowy),		
Podmioty realizujące i współrealizujące	Podmioty realizujące: - Gmina Kolbudy, Podmioty współrealizujące: - jednostki organizacyjne Gminy Kolbudy działające w sferze edukacji,		
Rezultaty planowanych działań	- poprawa warunków nauczania na poziomie podstawowym, - wzrost liczby osób starszych objętych kształceniem ustawicznym,		
Wskaźniki osiągnięcia zakładanych rezultatów	Wskaźnik	Wartość bazowa	Pożądana zmiana
	- uczniowie przypadający na 1 oddział w szkołach podstawowych (GUS)	- 2019 – 20 osób	Spadek
Źródła finansowania	- środki własne Gminy Kolbudy, - RFIL - Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych, - środki funduszy strukturalnych UE z budżetu na lata 2021-2027,		
Termin realizacji	2021-2025		

Cel operacyjny I.2.: Rozwój infrastruktury rekreacyjnej			
Kierunki działań	a. Budowa infrastruktury rekreacyjnej nakierowanej na potrzeby młodzieży np. skate park, b. Budowa ogólnodostępnych placów zabaw, c. Tworzenie infrastruktury na potrzeby spędzania wolnego czasu dla osób starszych,		
Priorytetowe zadania do realizacji	-		
Podmioty realizujące i współrealizujące	Podmioty realizujące: - Gmina Kolbudy, Podmioty współrealizujące:		

	- organizacje pozarządowe z terenu gminy,		
Rezultaty planowanych działań	- aktywizacja i integracja mieszkańców gminy,		
Wskaźniki osiągnięcia zakładanych rezultatów	Wskaźnik	Wartość bazowa	Pożądana zmiana
	-	-	-
Źródła finansowania	- środki własne Gminy Kolbudy, - środki funduszy strukturalnych UE z budżetu na lata 2021-2027, - RFIL - Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych, - środki Narodowego Instytutu Kultury, - środki będące w gestii LGD Trzy Krajobrazy,		
Termin realizacji	2021-2030		

Cel operacyjny I.3.: Poprawa jakości lokalnej oferty kulturalnej, w tym oferty dla osób starszych			
Kierunki działań	<ul style="list-style-type: none"> a. Poprawa infrastruktury w zakresie kultury (baza lokalowa biblioteki, brak czytelników), b. Rozwój oferty spędzania wolnego czasu dla osób starszych (np. kluby seniora), c. Wsparcie działalności artystycznej i kulturalnej (np. wsparcie animatorów kultury; zespołów ludowych, itp.), d. Poprawa jakości i różnorodności organizowanych wydarzeń kulturalno-rozrywkowych, 		
Priorytetowe zadania do realizacji	a. Rozbudowa infrastruktury Gminnej Biblioteki Publicznej w Kolbudach,		
Podmioty realizujące i współrealizujące	Podmioty realizujące: - Gmina Kolbudy, Podmioty współrealizujące: - Gminna Biblioteka Publiczna w Kolbudach, - organizacje pozarządowe z terenu gminy,		
Rezultaty planowanych działań	- wzrost zaangażowania mieszkańców w życie kulturalne gminy, - wzrost liczby turystów odwiedzających gminę Kolbudy,		
Wskaźniki osiągnięcia zakładanych rezultatów	Wskaźnik	Wartość bazowa	Pożądana zmiana
	- czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności (GUS)	2019 - 82	Wzrost
	- uczestnicy imprez masowych (GUS)	2019 – 1 500	Wzrost
Źródła finansowania	- środki własne Gminy Kolbudy, - środki funduszy strukturalnych UE z budżetu na lata 2021-2027, - środki Narodowego Instytutu Kultury, - NPRCz - Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa, - środki będące w gestii LGD,		
Termin realizacji	2021-2030		

Cel operacyjny I.4.: Poprawa jakości i dostępności do usług ochrony zdrowia i pomocy społecznej	
Kierunki działań	<ul style="list-style-type: none"> a. Rozbudowa ośrodka pomocy społecznej, b. Rozwój opieki nad osobami z niepełnosprawnościami oraz systemu wsparcia osób niepełnosprawnych i niesamodzielnych,

	<ul style="list-style-type: none"> c. Rozwój infrastruktury do opieki nad osobami starszymi, d. Efektywniejsze wsparcie grup wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem (osób niepełnosprawnych, niesamodzielnych, starszych, itp.) poprzez lepszą diagnozę potrzeb i rozwój oferty pomocy społecznej, e. Przebudowa, doposażenie oraz rozwój zakresu usług świadczonych w Gminnym Ośrodku Zdrowia w Kolbudach, f. Prowadzenie programów i działań profilaktycznych i informacyjnych w kwestii ochrony zdrowia i zdrowego trybu życia, g. Współpraca z podmiotami prywatnymi w celu poprawy dostępu mieszkańców do usług ochrony zdrowia, h. Tworzenie oferty dla osób starszych w zakresie usług opiekuńczych i rehabilitacyjnych, 						
Priorytetowe zadania do realizacji	<ul style="list-style-type: none"> a. Rozbudowa Gminnego Ośrodka Zdrowia w Kolbudach, b. Rozwój zakresu usług świadczonych w Gminnym Ośrodku Zdrowia w Kolbudach, 						
Podmioty realizujące i współrealizujące	<p>Podmioty realizujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gmina Kolbudy, <p>Podmioty współrealizujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gminny Ośrodek Zdrowia w Kolbudach, - organizacje pozarządowe z terenu gminy, - podmioty prywatne działające w sferze ochrony zdrowia na terenie gminy, 						
Rezultaty planowanych działań	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa dostępu mieszkańców gminy do usług ochrony zdrowia, - zmniejszenie liczby osób korzystających z usług pomocy społecznej, 						
Wskaźniki osiągnięcia zakładanych rezultatów	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 33%;">Wskaźnik</th> <th style="width: 33%;">Wartość bazowa</th> <th style="width: 33%;">Pożądana zmiana</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>- beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności (GUS)</td> <td style="text-align: center;">- 2019 – 245 osób</td> <td style="text-align: center;">Spadek</td> </tr> </tbody> </table>	Wskaźnik	Wartość bazowa	Pożądana zmiana	- beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności (GUS)	- 2019 – 245 osób	Spadek
	Wskaźnik	Wartość bazowa	Pożądana zmiana				
- beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności (GUS)	- 2019 – 245 osób	Spadek					
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> - środki własne Gminy Kolbudy, - RFIL - Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych, - środki funduszy strukturalnych UE z budżetu na lata 2021-2027, - środki Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Gdańsku, 						
Termin realizacji	2021-2025						

Cel operacyjny II.1.: Skuteczna integracja społeczna mieszkańców	
Kierunki działań	<ul style="list-style-type: none"> a. Działania marketingowe skierowane do nowych mieszkańców (kampania społeczna zachęcająca do zameldowania na terenie gminy; oferta programów społecznych skierowana do zameldowanych mieszkańców, itp.), b. Wykorzystanie istniejącej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej na potrzeby integracji mieszkańców, c. Wspieranie lokalnych organizacji społecznych i grup nieformalnych w realizacji działań integracyjnych,

	d. Wsparcie obcokrajowców przybywających na teren gminy. (np. integracja lokalnej społeczności z obcokrajowcami (imigrantami) przybywającymi na teren gminy; wsparcie przedsiębiorców zatrudniających obcokrajowców oraz samych imigrantów przybywających na teren gminy - np. szkolenia, doradztwo, pomoc prawna),		
Priorytetowe zadania do realizacji	-		
Podmioty realizujące i współrealizujące	Podmioty realizujące: - Gmina Kolbudy, Podmioty współrealizujące: - organizacje pozarządowe z terenu gminy,		
Rezultaty planowanych działań	- wzrost aktywności i integracja mieszkańców gminy.		
Wskaźniki osiągnięcia zakładanych rezultatów	Wskaźnik	Wartość bazowa	Pożądana zmiana
	- liczba organizacji pozarządowych (GUS)	- 2019 – 66 szt.	Wzrost
Źródła finansowania	- środki własne Gminy Kolbudy, - środki funduszy strukturalnych UE z budżetu na lata 2021-2027, - środki Narodowego Instytutu Kultury, - środki będące w gestii LGD Trzy Krajobrazy,		
Termin realizacji	2021-2030		

Cel operacyjny II.2.: Zwiększenie poziomu partycypacji społecznej mieszkańców			
Kierunki działań	a. Lepsze wykorzystanie instrumentów partycypacji publicznej w zarządzaniu gminą, b. Stworzenie efektywnej oferty wsparcia dla działań społecznych, wolontarystycznych, obywatelskich,		
Priorytetowe zadania do realizacji	-		
Podmioty realizujące i współrealizujące	Podmioty realizujące: - Gmina Kolbudy, Podmioty współrealizujące: - organizacje pozarządowe z terenu gminy,		
Rezultaty planowanych działań	- zwiększenie udziału mieszkańców gminy w życiu społecznym		
Wskaźniki osiągnięcia zakładanych rezultatów	Wskaźnik	Wartość bazowa	Pożądana zmiana
	-	-	-
Źródła finansowania	- środki własne Gminy Kolbudy, - środki funduszy strukturalnych UE z budżetu na lata 2021-2027, - środki Narodowego Instytutu Kultury, - środki będące w gestii LGD Trzy Krajobrazy,		
Termin realizacji	2021-2030		

Cel operacyjny III.1.: Przygotowanie terenów inwestycyjnych wzdłuż planowanych szlaków drogowych o znaczeniu ponadlokalnym oraz ich uzbrojenie			
Kierunki działań	a. Wyznaczenie terenów inwestycyjnych pod budownictwo mieszkaniowe oraz działalność gospodarczą, b. Uzbrajanie terenów inwestycyjnych w celu podniesienia ich atrakcyjności,		
Priorytetowe zadania do realizacji	-		
Podmioty realizujące i współrealizujące	Podmioty realizujące: - Gmina Kolbudy,		

	- przedsiębiorstwa prywatne, Podmioty współrealizujące: - -		
Rezultaty planowanych działań	- poprawa atrakcyjności inwestycyjnej oraz osiedleńczej gminy,		
Wskaźniki osiągnięcia zakładanych rezultatów	Wskaźnik	Wartość bazowa	Pożądana zmiana
	-	-	-
Źródła finansowania	- środki własne Gminy Kolbudy, - środki funduszy strukturalnych UE z budżetu na lata 2014-2020,		
Termin realizacji	2021-2027		

Cel operacyjny III.2.: Stworzenie programu i infrastruktury wsparcia rozwoju lokalnej przedsiębiorczości			
Kierunki działań	<ul style="list-style-type: none"> a. Poprawa konkurencyjności gospodarczej Gminy Kolbudy poprzez poprawę obsługi przedsiębiorców, b. Lokalne zachęty i działania marketingowe ukierunkowane na przedsiębiorców, c. Wsparcie lokalnego rynku pracy, d. Wsparcia powstawania i rozwoju organizacji zrzeszających przedsiębiorców i pracodawców, e. Poprawa dostępu do szerokopasmowego internetu - niezbędnego do prowadzenia działalności gospodarczej w wielu obszarach, 		
Priorytetowe zadania do realizacji	-		
Podmioty realizujące i współrealizujące	Podmioty realizujące: - Gmina Kolbudy, - przedsiębiorstwa prywatne, Podmioty współrealizujące: - organizacje pozarządowe z terenu gminy i regionu,		
Rezultaty planowanych działań	- rozwój przedsiębiorczości na terenie gminy, - poprawa warunków do prowadzenia działalności gospodarczej, - generowanie nowych miejsc pracy przez przedsiębiorstwa z terenu gminy,		
Wskaźniki osiągnięcia zakładanych rezultatów	Wskaźnik	Wartość bazowa	Pożądana zmiana
	- liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na terenie gminy (GUS)	2019 - 2 761 podmiotów gospodarczych	Wzrost
Źródła finansowania	- środki własne Gminy Kolbudy, - środki funduszy strukturalnych UE z budżetu na lata 2014-2020,		
Termin realizacji	2021-2030		

Cel operacyjny III.3.: Wsparcie rozwoju infrastruktury turystycznej	
Kierunki działań	<ul style="list-style-type: none"> a. Rozwój infrastruktura turystyczny, w tym związanej z turystyką wodną (np. zagospodarowanie jezior, trasy kajakowe, itp.), b. Promocja walorów i infrastruktury turystycznej gminy,
Priorytetowe zadania do realizacji	-
Podmioty realizujące i współrealizujące	Podmioty realizujące:

	- Gmina Kolbudy, Podmioty współrealizujące: - podmioty prywatne z terenu gminy,		
Rezultaty planowanych działań	- wzrost liczby turystów odwiedzających gminę Kolbudy		
Wskaźniki osiągnięcia zakładanych rezultatów	Wskaźnik	Wartość bazowa	Pożądana zmiana
	- liczba turystów korzystających z noclegów w powiecie gdańskim na 1 000 ludności (GUS)	- 2019 - 721,37	Wzrost
Źródła finansowania	- środki własne Gminy Kolbudy, - środki funduszy strukturalnych UE z budżetu na lata 2014-2020, 2021-2027, - środki będące w gestii LGD Trzy Krajobrazy,		
Termin realizacji	2021-2030		

Cel operacyjny IV.1.: Rozwój infrastruktury drogowej			
Kierunki działań	a. Poprawa jakości i przepustowości wewnętrznej sieci dróg, b. Systematyczne uzupełnianie infrastruktury okołodrogowej (chodniki, oświetlenia, itp.) w miejscowościach i na ich obrzeżach, c. Wsparcie procesu budowy obwodnicy Kolbud oraz rozbudowy węzła Kowale, d. Poprawa bezpieczeństwa komunikacyjnego mieszkańców, (np. przejścia dla pieszych, progi zwalniające, oznakowanie dróg, itp., prowadzenie działań edukacyjnych i informacyjnych dotyczących bezpieczeństwa na drogach),		
Priorytetowe zadania do realizacji	a. Poprawa jakości i przepustowości wewnętrznej sieci dróg – systematyczna przebudowa i budowa nawierzchni dróg gminnych oraz infrastruktury towarzyszącej,		
Podmioty realizujące i współrealizujące	Podmioty realizujące: - Gmina Kolbudy, - Zarząd Dróg Wojewódzkich w Gdańsku, - GDDKiA, Podmioty współrealizujące: - -		
Rezultaty planowanych działań	- poprawa jakości dróg, - poprawa bezpieczeństwa drogowego,		
Wskaźniki osiągnięcia zakładanych rezultatów	Wskaźnik	Wartość bazowa	Pożądana zmiana
	- odsetek długości dróg gminnych o nawierzchni utwardzonej (Dane Urzędu Gminy w Kolbudach)	- 2019 – 58,75 %	Wzrost
Źródła finansowania	- środki własne Gminy Kolbudy, - środki funduszy strukturalnych UE z budżetu na lata 2021-2027, - środki Funduszu Dróg Samorządowych,		
Termin realizacji	2021-2030		

Cel operacyjny IV.2.: Rozwój infrastruktury rowerowej			
Kierunki działań	a. Rozwój połączeń ścieżkami rowerowymi z gminami ościennymi, b. Rozbudowa ścieżek rowerowych na terenie gminy, c. Rozbudowa infrastruktury rowerowej (np. oświetlenie ścieżek, miejsca postojowe dla rowerów), d. Współpraca z samorządami w regionie w celu stworzenia zintegrowanego systemu ścieżek rowerowych,		
Priorytetowe zadania do realizacji	-		
Podmioty realizujące i współrealizujące	Podmioty realizujące: - Gmina Kolbudy, Podmioty współrealizujące: - samorzady gmin z terenu powiatu gdańskiego, - Powiatowy Zarząd Dróg w Pruszczu Gdańskim, - Zarząd Dróg Wojewódzkich w Gdańsku,		
Rezultaty planowanych działań	- rozbudowa infrastruktury rowerowej na terenie gminy.		
Wskaźniki osiągnięcia zakładanych rezultatów	Wskaźnik	Wartość bazowa	Pożądana zmiana
	- długość ścieżek (drogi dla rowerów) rowerowych na terenie gminy (GUS)	- 2019 – 10,8 km	Wzrost
Źródła finansowania	- środki własne Gminy Kolbudy, - środki funduszy strukturalnych UE z budżetu na lata 2014-2020, 2021-2027, - środki będące w gestii LGD Trzy Krajobrazy,		
Termin realizacji	2021-2030		

Cel operacyjny IV.3.: Rozwój zbiorowego transportu publicznego			
Kierunki działań	a. Wsparcie działań dotyczących rozwoju Pomorskiej Kolei Metropolitalnej - wznowienie działania linii kolejowej Straszyn – Stara Piła dla połączeń osobowych, b. Rozwój systemu komunikacji zbiorowej oraz jej integracja z innymi gminami w regionie - wsparcie rozwoju sieci połączeń autobusowych z regionem; tworzenie mechanizmów współpracy między samorządami w regionie (powiecie, województwie) na rzecz rozwoju połączeń komunikacyjnych),		
Priorytetowe zadania do realizacji	b. Wsparcie działań dotyczących wznowienia działania linii kolejowej Straszyn – Stara Piła dla połączeń osobowych,		
Podmioty realizujące i współrealizujące	Podmioty realizujące: - Gmina Kolbudy, - Samorząd Województwa Pomorskiego, - Polskie Koleje Państwowe S.A. Podmioty współrealizujące: - przedsiębiorstwa świadczące usługi drogowego transportu publicznego,		
Rezultaty planowanych działań	- rozwój komunikacji autobusowej, - wznowienie działalności komunikacji kolejowej przebiegającej przez teren gminy,		
	Wskaźnik	Wartość bazowa	Pożądana zmiana

Wskaźniki osiągnięcia zakładanych rezultatów	-	-	-
Źródła finansowania	- środki własne Gminy Kolbudy, - środki funduszy strukturalnych UE z budżetu na lata 2021-2027, - środki Funduszu Dróg Samorządowych, - budżet Państwa, - budżet Samorządu Województwa Pomorskiego,		
Termin realizacji	2021-2025		

Cel operacyjny V.1.: Rozwój infrastruktury komunalnej			
Kierunki działań	a. Rozwój systemu retencjonowania wód opadowych, b. Rozwój kanalizacji deszczowej, c. Systematyczna rozbudowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej wraz z postępem zabudowy, d. Modernizacja istniejącej infrastruktury wodno – kanalizacyjnej, e. Wprowadzenie efektywnych i innowacyjnych systemów segregacji odpadów,		
Priorytetowe zadania do realizacji	a. Systematyczna rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenach rozwoju zabudowy mieszkaniowej oraz terenach atrakcyjnych inwestycyjnie,		
Podmioty realizujące i współrealizujące	Podmioty realizujące: - Gmina Kolbudy, - REKNICA sp. z o.o. Podmioty współrealizujące: - mieszkańcy; podmioty prywatne z terenu gminy,		
Rezultaty planowanych działań	- poprawa stanu środowiska naturalnego na terenie gminy.		
Wskaźniki osiągnięcia zakładanych rezultatów	Wskaźnik	Wartość bazowa	Pożądana zmiana
	- poziom skanalizowania Gminy Kolbudy (dane REKNICA sp. z o.o.)	- 2019 – 89,1%	Wzrost
	- Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów (GUS)	- 2019 – 44,5%	Wzrost
	- zużycie wody na 1 mieszkańca (GUS)	- 2019 – 47,8 m ³ /rok	Spadek
Źródła finansowania	- środki własne Gminy Kolbudy, - RFIL - Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych, - środki funduszy strukturalnych UE z budżetu na lata 2014-2020, 2021-2027, - środki Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku, - środki Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.		
Termin realizacji	2021-2030		

Cel operacyjny V.2.: Rozwój prośrodowiskowych źródeł energii

Kierunki działań	<ul style="list-style-type: none"> a. Wzrost poziomu gazyfikacji gminy - rozbudowa sieci gazowej na terenie gminy, b. Rozwój instalacji odnawialnych źródeł energii na terenie gminy, c. Wsparcie podmiotów prywatnych w zakresie zmiany sposobu ogrzewania kotłowni z paliwa stałego na paliwa ekologiczne, np. gaz, d. Wsparcie podmiotów prywatnych w zakresie termomodernizacji osiedli mieszkaniowych, 		
Priorytetowe zadania do realizacji	-		
Podmioty realizujące i współrealizujące	Podmioty realizujące: - Gmina Kolbudy, - Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A., Podmioty współrealizujące: - mieszkańcy; podmioty prywatne z terenu gminy,		
Rezultaty planowanych działań	- zmniejszenie zużycia energii elektrycznej przez mieszkańców i podmioty z terenu gminy, - zmniejszenie negatywnego wpływu na środowisko źródeł wytwarzających energię elektryczną i ciepłą,		
Wskaźniki osiągnięcia zakładanych rezultatów	Wskaźnik	Wartość bazowa	Pożądana zmiana
	- odsetek mieszkańców gminy korzystających z gazu sieciowego (GUS)	- 2019 – 60,2%	Wzrost
	- zużycie energii elektrycznej na 1 mieszkańca na terenach wiejskich powiatu gdańskiego (GUS)	- 2019 - 1 053,3 kWh/rok	Spadek
Źródła finansowania	- środki własne Gminy Kolbudy, - środki funduszy strukturalnych UE z budżetu na lata 2014-2020, 2021-2027, - środki Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku, - środki Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, - środki będące w gestii LGD Trzy Krajobrazy,		
Termin realizacji	2021-2025		

Cel operacyjny V.3.: Wzrost wrażliwości ekologicznej mieszkańców gminy	
Kierunki działań	<ul style="list-style-type: none"> a. Wsparcie mieszkańców z realizacji inwestycji proekologicznych, b. Preferencje dla niskoemisyjnego biznesu, c. Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców - kampanie społeczno – informacyjne dotyczące zwiększenia świadomości społecznej w zakresie ochrony środowiska,

	(np.: segregacji odpadów; systemu zbiórki odpadów i ich gromadzenia; wpływu bytowania ludzi na otaczające ich środowisko),		
Priorytetowe zadania do realizacji	-		
Podmioty realizujące i współrealizujące	Podmioty realizujące: - Gmina Kolbudy, Podmioty współrealizujące: - organizacje pozarządowe z terenu gminy, - mieszkańcy gminy, - podmioty gospodarcze z terenu gminy,		
Rezultaty planowanych działań	- wzrost wiedzy i świadomości mieszkańców dotyczącej ochrony środowiska,		
Wskaźniki osiągnięcia zakładanych rezultatów	Wskaźnik	Wartość bazowa	Pożądana zmiana
	- Masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca (GUS)	- 2019 – 454 kg	Spadek
Źródła finansowania	- środki własne Gminy Kolbudy, - środki funduszy strukturalnych UE z budżetu na lata 2014-2020, 2021-2027, - środki Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku, - środki Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, - środki będące w gestii LGD Trzy Krajobrazy,		
Termin realizacji	2021-2030		

Cel operacyjny V.4.: Wykorzystanie dostępnych instrumentów (w tym instrumentów planowania przestrzennego) w zarządzaniu terenami pod zabudowę mieszkaniową na terenie gminy			
Kierunki działań	a. Opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla kolejnych obszarów gminy, b. Prowadzenie właściwej polityki przestrzennej w zakresie zagospodarowania terenu gminy,		
Priorytetowe zadania do realizacji	-		
Podmioty realizujące i współrealizujące	Podmioty realizujące: - Gmina Kolbudy, - przedsiębiorstwa prywatne, Podmioty współrealizujące: - -		
Rezultaty planowanych działań	- poprawa atrakcyjności inwestycyjnej oraz osiedleńczej gminy.		
Wskaźniki osiągnięcia zakładanych rezultatów	Wskaźnik	Wartość bazowa	Pożądana zmiana
	- plany zagospodarowania przestrzennego ogółem (GUS)	- 2019 – 50 szt.	Wzrost
	- udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi	- 2019 – 55,2%	Wzrost

	planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem (GUS)		
Źródła finansowania	- środki własne Gminy Kolbudy,		
Termin realizacji	2021-2030		

6. HARMONOGRAM REALIZACJI ZAŁOŻEŃ STRATEGII

Przyjęty harmonogram realizacji założeń i efektów celów przedmiotowej Strategii wynika przede wszystkim z przyjętego horyzontu czasowego dokumentu, który określono na lata 2021 – 2030. Dla takiego horyzontu czasowego wyznaczono cele główne i cele szczegółowe Strategii, których dokładny harmonogram przedstawiono w poniższej tabeli. Jak wspomniano we Wstępie przyjęty okres realizacji założeń Strategii wynika i jest dostosowany przede wszystkim do okresów planowania budżetu Unii Europejskiej, który ma wpływ na bardziej szczegółowe plany i programy strategiczne wdrażane w skali całej UE, w skali kraju czy regionu województwa pomorskiego. Tym samym dostosowano okres wdrażania Strategii do okresu wdrażania dokumentów Strategicznych na poziomie makro: powiatu, województwa, kraju i UE - z którymi mają być komplementarne dokumenty strategiczne na poziomie gminnym. Jednocześnie przyjęty horyzont czasowy pozwoli w trakcie wdrażania Strategii do szczegółowego dostosowania jej założeń, terminu realizacji i kosztów do budżetu UE na lata 2021 – 2027.

Wskazany harmonogram realizacji założeń Strategii do roku 2030 ma charakter ogólny i odnosi się do poziomu poszczególnych celów szczegółowych. Szczegółowe terminy realizacji gotowych projektów w ramach poszczególnych przedsięwzięć i celów będą natomiast wynikały z przyjętych założeń tego dokumentu oraz z realizacji bardziej szczegółowych planów, w tym wieloletnich planów inwestycyjnych gminy czy innych jednostek zaangażowanych we wdrażanie Strategii. Znaczna część z wyznaczonych do realizacji przedsięwzięć jest przewidziana do realizacji w początkowym okresie wdrażania Strategii. Wynika to z faktu ich znacznej pilności na tle innych typów projektów oraz w wielu przypadkach z faktu, iż przedsięwzięcia te stanowią przygotowanie i fundament od realizacji, którego jest uzależniona realizacja kolejnych przedsięwzięć. Część z założonych celów i grup działań ma natomiast charakter projektów ciągłych realizowanych przez cały okres wdrażania Strategii – dotyczą one przede wszystkim działań o charakterze nieinwestycyjnym – doradczym, informacyjnym, promocyjnym i profilaktycznym głównie w dziedzinach wymagających wsparcia ze strony samorządu gminy.

Przedstawiony poniżej harmonogram ma charakter założeń i może być modyfikowany i dostosowywany w trakcie wdrażania Strategii. Jednocześnie przyjęty system monitoringu i ewaluacji zakłada możliwość dostosowania m.in. okresu realizacji poszczególnych przedsięwzięć i celów do potrzeb i zmieniających się uwarunkowań: finansowych, instytucjonalnych i makroekonomicznych.

Tab 8. Harmonogram realizacji założeń Strategii.

L.P.	Cel główny/szczegółowy	Okres wdrażania									
		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Społeczeństwo											
Cel strategiczny I: Utrzymanie atrakcyjności osiedleńczej Gminy Kolbudy i zapewnienie optymalnych warunków życia mieszkańców											
1	Cel operacyjny I.1.: Poprawa jakości lokalnej oferty edukacyjnej										
2	Cel operacyjny I.2.: Rozwój infrastruktury rekreacyjnej										
3	Cel operacyjny I.3.: Poprawa jakości lokalnej oferty kulturalnej, w tym oferty dla osób starszych										
4	Cel operacyjny I.4.: Poprawa jakości i dostępności do usług ochrony zdrowia i pomocy społecznej										
Cel strategiczny II: Wzmocnienie społeczeństwa obywatelskiego i tożsamości lokalnej w Gminie Kolbudy											
1	Cel operacyjny II.1.: Skuteczna integracja społeczna mieszkańców										
2	Cel operacyjny II.2.: Zwiększenie poziomu partycypacji społecznej mieszkańców										
Gospodarka											
Cel strategiczny III: Wykorzystanie bliskości Trójmiasta w rozwoju gospodarczym gminy											
1	Cel operacyjny III.1.: Przygotowanie terenów inwestycyjnych wzdłuż planowanych szlaków drogowych o znaczeniu ponadlokalnym oraz ich uzbrojenie										
2	Cel operacyjny III.2.: Stworzenie programu i infrastruktury wsparcia rozwoju lokalnej przedsiębiorczości										
3	Cel operacyjny III.3.: Wsparcie rozwoju infrastruktury turystycznej										
Przestrzeń (infrastruktura i środowisko)											
Cel strategiczny IV: Układ komunikacyjny Gminy Kolbudy podstawą rozwoju											
1	Cel operacyjny IV.1.: Rozwój infrastruktury drogowej										
2	Cel operacyjny IV.2.: Rozwój infrastruktury rowerowej										
3	Cel operacyjny IV.3.: Rozwój zbiorowego transportu publicznego										
Cel strategiczny V: Poprawa stanu środowiska naturalnego gminy oraz efektywne zarządzanie przestrzenią											
1	Cel operacyjny V.1.: Rozwój infrastruktury komunalnej										
2	Cel operacyjny V.2.: Rozwój prośrodowiskowych źródeł energii										
3	Cel operacyjny V.3.: Wzrost wrażliwości ekologicznej mieszkańców gminy										

L.P.	Cel główny/szczegółowy	Okres wdrażania									
		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
4	Cel operacyjny V.4.: Wykorzystanie dostępnych instrumentów (w tym instrumentów planowania przestrzennego) w zarządzaniu terenami pod zabudowę mieszkaniową na terenie gminy										

Źródło: Opracowanie własne.

7. RAMY FINANSOWE I ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Przedmiotowy dokument mający charakter Strategii nie określa precyzyjnie i nie wyszczególnia projektów przeznaczonych do realizacji, wskazując jednocześnie jedynie na cele rozwoju Gminy Kolbudy oraz typy przedsięwzięć i zadania służące realizacji tych celów. Tym samym w Strategii nie określono dokładnego budżetu jej realizacji. Fakt ten wynika z samej specyfiki Strategii opisanej powyżej, ale ma swoje uzasadnienie również w długim horyzoncie czasowym jaki obejmuje przedmiotowy dokument, w którym trudno precyzyjnie ustalić koszty realizacji poszczególnych zadań. Jednocześnie należy wskazać, że do realizacji poszczególnych celów w ramach Strategii lub nawet typów przedsięwzięć może przyczynić się różna liczba zróżnicowanych projektów – stąd sprecyzowanie nakładów na ich realizację jest niemożliwe.

Biorąc pod uwagę przyjęte do realizacji przedsięwzięcia i cele szczegółowe główny ciężar w przypadku środków finansowych w ramach Strategii będzie ponoszony na realizację projektów o charakterze inwestycyjnym, w tym m.in. inwestycji drogowych, kanalizacyjnych czy projektów w rozbudowę/budowę obiektów kubaturowych np. z zakresu edukacji, sportu czy kultury. Znacznie mniejsze pod względem wartości bezwzględnych środki będą wydatkowane na działania o wymiarze nieinwestycyjnym, „miękkim” związanych przede wszystkim z projektami szkoleniowymi, informacyjnymi i doradczymi, które jednak pod względem liczby zrealizowanych projektów będą z pewnością dominowały wśród realizowanych w ramach Strategii działań.

W zakresie struktury finansowania zadań realizowanych w ramach Strategii w poniższej tabeli przedstawiono schemat podstawowych źródeł, z jakich będą mogły pochodzić środki finansowe na pokrycie kosztów realizacji założeń poszczególnych celów szczegółowych Strategii. Algorytm ten przedstawia główne źródła finansowania projektów, w tym źródła zewnętrzne dostępne w momencie tworzenia Strategii. Z uwagi na fakt, iż okres jaki obejmuje Strategia to lata 2021 – 2030, a w momencie tworzenia Strategii nie są znane zasady programów pomocowych UE na okres programowania 2021-2027, przedstawiona tabela ma charakter otwarty i odnosi się przede wszystkim do możliwości wykorzystania finansowania ze środków funduszy pomocowych UE jako takich, bez wskazywania szczegółów, co powoduje, że przedstawione dane mają charakter orientacyjny, a przeprowadzona analiza może ulec zmianie w momencie ukazania się szczegółowych wytycznych regulujących wdrażanie funduszy w nowym okresie programowania.

Przedstawione źródła finansowania dotyczą jedynie wybranych i najważniejszych potencjalnych możliwości finansowania projektów, które mają swoje odzwierciedlenie w wyznaczonych celach Strategii i mają jednocześnie charakter otwarty, nie ograniczając możliwości finansowania projektów z innych źródeł.

Dotychczasowe doświadczenia gminy wskazują na fakt, że zdecydowana większość projektów realizowanych w ramach Strategii będzie finansowana ze środków własnych samorządu gminy. Gmina w tym zakresie prowadząc aktywną i otwartą politykę inwestycyjną przeznacza corocznie znaczną część budżetu na działania pro-rozwojowe. Jednocześnie w miarę istniejących możliwości gmina będzie starała się o dofinansowanie realizowanych projektów ze środków zewnętrznych, w tym środków pomocowych UE. Niniejsza Strategia zakłada, że część kosztów realizowanych w ramach Strategii działań będzie pokrywana także ze środków innych podmiotów zaangażowanych w jej wdrażanie, w tym prywatnych - zarówno przez

bezpośrednio realizowane inwestycje przez podmioty prywatne, jak i w ramach partnerstwa publiczno – prywatnego.

Tab 9. Źródła finansowania przedsięwzięć zmierzających do realizacji celów operacyjnych Strategii.

L. P.	Cel główny/szczegółowy	Źródła finansowania											
		środki własne Gminy Kolbudy	Fundusze strukturalne UE z budżetu na lata 2021-2027 oraz budżetów kolejnych	Narodowy Instytut Kultury	środki będące w gestii LGD	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Gdańsku	Fundusz Dróg Samorządowych	budżet Państwa	Samorząd Województwa Pomorskiego	WFOŚiG w Gdańsku	NFOŚiGW	RFIL - Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych	NPRCz - Narodowy Program Rozwoju Czytelnicstwa
Społeczeństwo													
Cel strategiczny I: Utrzymanie atrakcyjności osiedleńczej Gminy Kolbudy i zapewnienie optymalnych warunków życia mieszkańców													
1	Cel operacyjny I.1.: Poprawa jakości lokalnej oferty edukacyjnej	x	x									x	
2	Cel operacyjny I.2.: Rozwój infrastruktury rekreacyjnej	x	x	x	x							x	
3	Cel operacyjny I.3.: Poprawa jakości lokalnej oferty kulturalnej, w tym oferty dla osób starszych	x	x	x	x								x
4	Cel operacyjny I.4.: Poprawa jakości i dostępności do usług ochrony zdrowia i pomocy społecznej	x	x			x						x	
Cel strategiczny II: Wzmocnienie społeczeństwa obywatelskiego i tożsamości lokalnej w Gminie Kolbudy													
1	Cel operacyjny II.1.: Skuteczna integracja społeczna mieszkańców	x	x	x	x								
2	Cel operacyjny II.2.: Zwiększenie poziomu partycypacji społecznej mieszkańców	x	x	x	x								
Gospodarka													
Cel strategiczny III: Wykorzystanie bliskości Trójmiasta w rozwoju gospodarczym gminy													

L. P.	Cel główny/szczegółowy	Źródła finansowania											
		środki własne Gminy Kolbudy	Fundusze strukturalne UE z budżetu na lata 2021-2027 oraz budżetów kolejnych	Narodowy Instytut Kultury	środki będące w gestii LGD	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Gdańsku	Fundusz Dróg Samorządowych	budżet Państwa	Samorząd Województwa Pomorskiego	WFOŚiG w Gdańsku	NFOŚiGW	RFIL - Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych	NPRCz - Narodowy Program Rozwoju Czytelnicstwa
1	Cel operacyjny III.1.: Przygotowanie terenów inwestycyjnych wzdłuż planowanych szlaków drogowych o znaczeniu ponadlokalnym oraz ich uzbrojenie	x	x										
2	Cel operacyjny III.2.: Stworzenie programu i infrastruktury wsparcia rozwoju lokalnej przedsiębiorczości	x	x										
3	Cel operacyjny III.3.: Wsparcie rozwoju infrastruktury turystycznej	x	x		x								
Przeźń (infrastruktura i środowisko)													
Cel strategiczny IV: Układ komunikacyjny Gminy Kolbudy podstawą rozwoju													
1	Cel operacyjny IV.1.: Rozwój infrastruktury drogowej	x	x				x						
2	Cel operacyjny IV.2.: Rozwój infrastruktury rowerowej	x	x		x								
3	Cel operacyjny IV.3.: Rozwój zbiorowego transportu publicznego	x	x				x	x	x				
Cel strategiczny V: Poprawa stanu środowiska naturalnego gminy oraz efektywne zarządzanie przestrzenią													

L. P.	Cel główny/szczegółowy	Źródła finansowania											
		środki własne Gminy Kolbudy	Fundusze strukturalne UE z budżetu na lata 2021-2027 oraz budżetów kolejnych	Narodowy Instytut Kultury	środki będące w gestii LGD	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Gdańsku	Fundusz Dróg Samorządowych	budżet Państwa	Samorząd Województwa Pomorskiego	WFOŚiG w Gdańsku	NFOŚiGW	RFIL - Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych	NPRCz - Narodowy Program Rozwoju Czytelnicztwa
1	Cel operacyjny V.1.: Rozwój infrastruktury komunalnej	x	x							x	x	x	
2	Cel operacyjny V.2.: Rozwój prośrodowiskowych źródeł energii	x	x		x					x	x		
3	Cel operacyjny V.3.: Wzrost wrażliwości ekologicznej mieszkańców gminy	x	x		x					x	x		
4	Cel operacyjny V.4.: Wykorzystanie dostępnych instrumentów (w tym instrumentów planowania przestrzennego) w zarządzaniu terenami pod zabudowę mieszkaniową na terenie gminy	x											

Źródło: Opracowanie własne.

8. EFEKTY REALIZACJI CELÓW I PRZEDSIĘWZIĘĆ W RAMACH STRATEGII

Efekty realizacji założeń Strategii wynikają z zaprezentowanych wyników realizacji poszczególnych celów i przedsięwzięć w ramach Strategii na poziomie rezultatów i założonego oddziaływania na strukturę społeczno – gospodarczą regionu.

W tym kontekście założone cele Strategii, a w konsekwencji także osiągnięte rezultaty odpowiadają na potrzeby wynikające z analizy stanu obecnego gminy w chwili obecnej oraz wniosków wysnutych na podstawie przeprowadzonej analizy SWOT. Założone efekty realizacji Strategii pozwolą bowiem w ujęciu długofalowym do wykorzystania i wzmocnienia posiadanego potencjału gminy oraz wyeliminowania lub ograniczenia słabych stron jej rozwoju.

W tym kontekście w odniesieniu do przyjętych obszarów i 3 sfer funkcjonowania gminy przedstawiono główne efekty realizacji założeń Strategii.

W odniesieniu do zagadnień dotyczących sfery społecznej efekty realizacji Strategii będą widoczne we wszystkich sferach działań społecznych. Realizacja założonych celów i przedsięwzięć będzie miała wpływ na poprawę sytuacji w zakresie sfery edukacji, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa publicznego, tożsamości kulturowej i społecznej, przekładając się na ogólną poprawę jakości życia mieszkańców gminy uzyskaną wskutek aktywizacji lokalnej społeczności i poprawy dostępu do usług społecznych. W tym zakresie jako efekty realizacji Strategii w poszczególnych dziedzinach należy wskazać na:

- a. wzrost zaangażowania mieszkańców w życie kulturalne gminy,
- b. wzrost liczby turystów odwiedzających gminę Kolbudy,
- c. poprawa dostępu mieszkańców gminy do usług ochrony zdrowia,
- d. zmniejszenie liczby osób korzystających z usług pomocy społecznej,
- e. poprawa warunków nauczania na poziomie przedszkolnym,
- f. wzrost aktywności i integracja mieszkańców gminy,
- g. wzrost liczby osób starszych objętych kształceniem ustawicznym,
- h. zwiększenie udziału mieszkańców gminy w życiu społecznym.

Długofalowym oddziaływaniem zaplanowanych działań na strukturę społeczną gminy będzie natomiast w konsekwencji:

- a. wzrost poziomu wykształcenia mieszkańców,
- b. wzrost kluczowych kwalifikacji i umiejętności mieszkańców gminy, poszukiwanych na rynku pracy,
- c. poprawa stanu zdrowia i kondycji fizycznej mieszkańców,
- d. obniżenie ubóstwa i patologii wśród mieszkańców gminy,
- e. wzrost udziału mieszkańców w życiu kulturalnym, sportowym i rekreacyjnym.

W odniesieniu do kwestii leżących w obszarze sfery gospodarczej głównymi długofalowymi rezultatami realizacji założeń Strategii będzie rozwój gospodarczy gminy. Efekt ten będzie realizowany poprzez rozwój ogólnie pojętej przedsiębiorczości przy rosnącym znaczeniu wysokiej jakości usług turystycznych i rekreacyjnych. Szczegółowe efekty realizacji założeń Strategii będą w tym względzie dotyczyły:

- a. wzrosty liczby turystów odwiedzających gminę Kolbudy,
- b. poprawy atrakcyjności inwestycyjnej oraz osiedleńczej gminy,
- c. rozwój przedsiębiorczości na terenie gminy,
- d. poprawa warunków do prowadzenia działalności gospodarczej,

- e. generowanie nowych miejsc pracy przez przedsiębiorstwa z terenu gminy.

Długofalowym oddziaływaniem zaplanowanych działań na strukturę społeczną gminy będzie natomiast w konsekwencji:

- a. wzrostu poziomu przedsiębiorczości na terenie gminy,
- b. poprawy warunków do prowadzenia działalności gospodarczej,
- c. wzrostu znaczenia turystyki w lokalnej gospodarce,
- d. wzrostu atrakcyjności osadniczej obszaru gminy,
- e. wypromowania gminy jako terenu atrakcyjnego pod względem inwestycyjnym.

W kontekście uwarunkowań leżących po stronie sfery przestrzennej, głównymi efektami realizacji założeń Strategii będzie oddziaływanie na poprawę jakości środowiska naturalnego oraz rozwój infrastruktury komunalnej na terenie gminy. W tym zakresie efektami realizacji założeń Strategii będą:

- a. poprawa jakości dróg,
- b. poprawa bezpieczeństwa drogowego,
- c. rozwój komunikacji publicznej,
- d. uruchomienie połączeń kolejowych przebiegających przez gminę,
- e. rozbudowa infrastruktury rowerowej na terenie gminy,
- f. poprawa stanu środowiska naturalnego na terenie gminy,
- g. wzrost wiedzy i świadomości mieszkańców dotyczącej ochrony środowiska,
- h. zmniejszenie zużycia energii elektrycznej przez mieszkańców i podmioty z terenu gminy,
- i. zmniejszenie negatywnego wpływu na środowisko źródeł wytwarzających energię elektryczną i ciepłą.

Długofalowym oddziaływaniem zaplanowanych działań na strukturę społeczną gminy będzie natomiast w konsekwencji:

- a. poprawa warunków bytowych mieszkańców,
- b. poprawa stanu zdrowia mieszkańców,
- c. poprawa jakości powietrza atmosferycznego na terenie gminy,
- d. poprawa jakości wód na terenie gminy,
- e. poprawa jakości gleby na terenie gminy,
- f. obniżenie zanieczyszczeń posiadanych walorów naturalnych.

9. STRUKTURA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA GMINY

9.1. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy wynika przede wszystkim z zapisów i założeń przedstawionych w „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kolbudy” opracowanym w 2015 roku. Jednocześnie na strukturę funkcjonalno-przestrzenną gminy wpływają założenia dokumentów planistycznych opracowanych na poziomie regionalnym tj. Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego. W poniższym rozdziale odniesiono się do najważniejszych zapisów tych dokumentów nawiązujących do kwestii struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego⁶

W województwie pomorskim dokumentem regulującym kwestie zagospodarowania przestrzennego województwa jest Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego przyjęty uchwałą Nr 1004/XXXIX/09 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 26 października 2009 r. (Dz. Urz. Woj. Pom. z dnia 16 grudnia 2009 r. Nr 172, poz. 3361). W planie województwa Gmina Kolbudy zaliczona została do grupy 16 gmin wiejskich wchodzących w skład aglomeracji Trójmiasta. Składa się ona z ośrodka centralnego (Gdańsk, Gdynia, Sopot), ośrodków regionalnych (Tczew i Wejherowo) oraz silnych ośrodków lokalnych (Rumia, Reda i Pruszcz Gdański). Natomiast obszar Gminy Kolbudy położony jest w zachodnim pasmie osadniczym poszerzającym się w wyniku ekspansji terytorialnej miast centralnych.

Plan dla aglomeracji, przewiduje kształtowanie modelu policentryczno-pasmowego. W modelu tym Gmina Kolbudy zawiera się w strefie zurbanizowanej, składającej się z jednostek osadniczych, kształtowanych w nawiązaniu do głównych ciągów infrastruktury transportowej. Będą one podlegały przekształceniom struktury przestrzennej poprzez działania krystalizujące i porządkujące oraz kształtowanie racjonalnych powiązań komunikacyjnych z centrum aglomeracji Trójmiasta. Ich funkcje zależą od ich położenia względem układów transportowych. Dla zachodniej części Gminy Kolbudy, jako dominującą wskazano funkcje mieszkaniowo-rekreacyjną, natomiast dla jej wschodniego fragmentu obejmującego miejscowości Kowale, Bakowo i Kolbudy funkcję mieszkaniowo-produkcyjno-usługową. Za kluczowe w tej strefie uznano bezwzględne ograniczenie rozrostu amorficznych struktur mieszkaniowych i produkcyjno-usługowych na rzecz struktur gniazdowych. W celu zapewnienia prawidłowego rozwoju przestrzennego tej strefy, plan zaleca stosowanie działań naprawczych i rekompensacyjnych oraz wprowadzenie rozwiązań porządkujących przestrzeń i poprawiających jej estetykę, ochronę i wykorzystanie, jako elementów kompozycyjnych istniejących walorów krajobrazu (cieków wodnych, rzeźby terenu, obiektów dziedzictwa kulturowego) oraz ograniczenie intensywności zabudowy w celu zachowania podmiejskiego charakteru krajobrazu. Natomiast rozwój jednostek osadniczych zachodzić powinien w oparciu o dostępność terenów inwestycyjnych i opłacalność obsługi transportem zbiorowym wzdłuż kształtującego się pasma osadniczego Straszyn - Kolbudy - Przywidz. Istniejące w strefie suburbanizacji zainwestowanie w postaci wielkopowierzchniowych obiektów handlowych

⁶ Na podstawie Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kolbudy

należy uzupełnić o infrastrukturę społeczną oraz intensywną zabudowę mieszkaniową w celu stworzenia wielofunkcyjnego ośrodka obsługi.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego ujęte w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego odnoszące się bezpośrednio do terenu Gminy Kolbudy obejmują następujące kwestie:

- a. Rewitalizacja zabytkowych układów przestrzennych, w tym zwłaszcza zabudowy typowo przemysłowej i folwarcznej (np. Bielkowo w gm. Kolbudy),
- b. Ochrona przedpola ekspozycji bądź poprawa wyeksponowania m.in. przez ograniczenie wprowadzania zabudowy, zalesień, reklam wielkoformatowych i innych przekształceń, ochronę charakterystycznych akcentów i dominant, odtwarzanie wartościowych elementów obiektów zabytkowych i historycznych sylwet panoramicznych, w tym szczególnie zespołów dworsko- i pałacowo-parkowych jako dominant krajobrazowych we wnętrzach krajobrazowych - szczególnie powiązanych ze sobą kompozycja krajobrazowa majątków (Lublewo Gdańskie),
- c. Budowa trasy rowerowej nr 116 relacji Gdańsk - Kolbudy - Nowa Karczma – Kościerzyna – Dziemiany,
- d. Kształtowanie atrakcyjnej i konkurencyjnej struktury osadniczej aglomeracji uwzględniającej zróżnicowanie struktury przestrzennej pod względem przyrodniczym, funkcjonalno-przestrzennym, społecznym i gospodarczym - w aglomeracyjnej strefie parkowo-rekreacyjnej oprócz działań ochronnych (parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu), należy kształtować warunki dla rozwoju przestrzeni publicznej terenów otwartych np. system parków rekreacyjnych o działaniu buforowym - (proponowany w Łapinie). Celem tego działania jest tworzenie terenów rekreacyjnych dobrze skomunikowanych z centrum aglomeracji i zmniejszających presję masowego ruchu rekreacyjnego na przeciążone tereny chronione Pojezierza Kaszubskiego poprzez przechwytywanie znacznej części wyjazdów rekreacyjnych,
- e. W strefie suburbanizacji należy rozwijać i krystalizować jednostki osadnicze w oparciu o dostępność terenów inwestycyjnych i opłacalność obsługi transportem zbiorowym wzdłuż krystalizujących się stref/pasm osadniczych (pasmo Straszyn - Kolbudy - Przywidz),
- f. Wyposażenie jednostek osadniczych w systemy kanalizacji zbiorczej zakończonej oczyszczalniami ścieków, inne rozwiązania stosować tylko w szczególnych przypadkach i uzasadnieniu techniczno-ekonomicznym. Należy modernizować i rozbudowywać urządzenia gospodarki ściekowej w zlewni rzeki Raduni (Gmina Kolbudy).

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kolbudy

Wnioski z analiz przeprowadzonych w Studium wskazują, że Gmina Kolbudy z racji na swoje położenie blisko Gdańska oraz wysokie walory krajobrazowe, charakteryzuje się nasilonymi procesami urbanizacyjnymi. Procesy te powodują, iż dawny krajobraz wiejski ulega stopniowemu przekształceniu na podmiejski, a nawet miejski. Najbardziej negatywnym zjawiskiem tych procesów jest fakt, iż urbanizacja gminy postępuje w sposób bardzo chaotyczny, nieplanowy i rozproszony po całym jej obszarze. Zjawisko to z jednej strony prowadzi do niszczenia zabytkowych układów przestrzennych wsi, walorów krajobrazowych

i przyrodniczych a z drugiej strony do powstawania nieskończonych, nieuformowanych i bezpostaciowych nowych zespołów zabudowy.

Zgodnie z zapisami Studium sieć osadniczą Gminy Kolbudy tworzy 15 wsi sołeckich oraz 5 przysiółków. Wsie to: Babidół, Bakowo, Bielkowo, Bielkówko, Buszkowy, Czapielsk, Jankowo Gdańskie, Lisewiec, Lublewo Gdańskie, Łapino, wieś gminna Kolbudy, Kowale, Pręgowo, Ostróżki i Otomin, natomiast przysiółki to: Miechucińskie Chrusty, Nowiny, Żmijewo, Gołąbkowo i Krymki.

Główne osie struktury osadniczej tworzą: droga wojewódzka nr 221 przebiegająca przez środek gminy z północnego-wschodu na południowy - zachód oraz droga krajowa S6 (Obwodnica Trójmiejska) położona w północno-wschodniej części gminy, biegnąca z południowego - wschodu na północny-zachód. Uzupełniającymi osiami struktury osadniczej są drogi powiatowe nr 2202G (relacji Lublewo Gdańskie - Bielkówko - Straszyn), nr 2203G (relacji Kolbudy - Pręgowo - Zaskoczyn) i nr 2204G (relacji Czapielsk - Domachowo).

Najbardziej zurbanizowana jest centralna i północno-wschodnia część gminy. Obszar północno - zachodni i zachodni zajmują głównie duże kompleksy leśne, z wsiami leżącymi pośród lasów, a część południowo-wschodnia gminy ma charakter rolniczy.

Struktura funkcjonalna gminy pokazuje, iż najbardziej zróżnicowane pod względem funkcjonalnym są Kolbudy a także Jankowo Gdańskie, Kowale i Lublewo Gdańskie, natomiast najmniej zróżnicowane: Babidół, Lisewiec i Łapino. Na terenie gminy przeważa zabudowa skupiona w nieuformowanych i bezpostaciowych zespołach (część centralna i północna) lub rozsiana swobodnie pomiędzy terenami otwartymi (część południowa gminy). Analizę funkcjonalną w Studium wzbogacono dodatkowo o waloryzację terenów zabudowanych i zainwestowanych. Wyszczególniono tereny o wysokich i znacznych walorach historycznych i architektonicznych (obejmujące zabudowę zabytkowa i przedwojenna) oraz tereny z zabudową współczesną nawiązującą lub pozostającą bez związku z historycznym układem przestrzennym. W tej ostatniej najliczniejszej grupie znalazła się zabudowa nowa, która choć jest w dobrym stanie technicznym i posiada na ogół wysokie walory użytkowe, to jednak nie ma związku z dawnym układem przestrzennym.

Zewnętrzny układ komunikacyjny gminy opiera się przede wszystkim na drodze wojewódzkiej nr 221, zbierającej ruch z terenu całej gminy w kierunku miasta Gdańska. Problemem jest wysokie i stale wzrastające natężenie ruchu wynikające z braku alternatywy bezpośredniego połączenia terenów gminy z Gdańskiem, a także wzrastający udział tranzytu przez terytorium Gminy Kolbudy. Sieć drogowa łącząca poszczególne miejscowości jest niewystarczająca i utrudnia poruszanie się po terenie gminy. Ponadto, wiele dróg o charakterze lokalnym posiada nawierzchnie nieutwardzoną.

Silne procesy urbanizacji terenów sąsiadujących z miastem Gdańskiem, zwłaszcza w rejonie Jankowa Gdańskiego, Kowali oraz Straszyna, po zachodniej stronie obwodnicy S6, sprawiają, iż konieczna jest przebudowa tamtejszego niewydolnego układu komunikacyjnego. Tereny te, podlegające intensywnemu zainwestowaniu, wymagają zapewnienia odpowiedniego systemu dróg nie tylko w układzie wewnętrznym, ale również w układzie regionalnym poprzez projektowany węzeł południowy (węzeł „Straszyn”). Studium wskazuje, że wraz z budową węzła zespolonego „Straszyn” oraz dróg serwisowych obwodnicy Metropolitalnej, należy dążyć do rozbudowy lokalnych powiązań komunikacyjnych oraz zapewnić połączenia drogowe dla terenów bezpośrednio przylegających do obwodnicy Trójmiasta.

Z kolei wykorzystanie dużego potencjału inwestycyjnego gminy wymaga zapewnienia odpowiednich lokalnych połączeń drogowych, polegających na budowie i rozbudowie dróg o nawierzchni utwardzonej biegnących przez poszczególne miejscowości, jak również tworzeniu powiązań z gminami sąsiednimi.

Na drodze wojewódzkiej należy dążyć do zminimalizowania natężenia ruchu, głównie poprzez budowę nowych odcinków dróg gminnych oraz skomunikowanie terenów przyległych do istniejących i projektowanych tras szybkiego ruchu poprzez realizowane w ich ciągach drogi serwisowe służące do obsługi ruchu lokalnego. Niezbędna jest dywersyfikacja środków transportu funkcjonujących na terenie gminy. Konieczne jest umożliwienie objęcia Gminy Kolbudy większą ilością kursów komunikacji zbiorowej łączącej gminę z Gdańskiem i Pruszczem Gdańskim; wykorzystanie linii kolejowej do wprowadzenia nowoczesnych form transportu szynowego opartego na energooszczędnych szynobusach; a także usprawnienia w zakresie komunikacji pieszej i rowerowej, umożliwiające bezpieczne przemieszczanie się niezmotoryzowanym użytkownikom dróg publicznych (budowa chodników, dróg rowerowych, przejść dla pieszych z sygnalizacją świetlną).

Jednocześnie w Studium wskazano, że na terenie gminy infrastruktura techniczna jest stosunkowo dobrze rozwinięta.

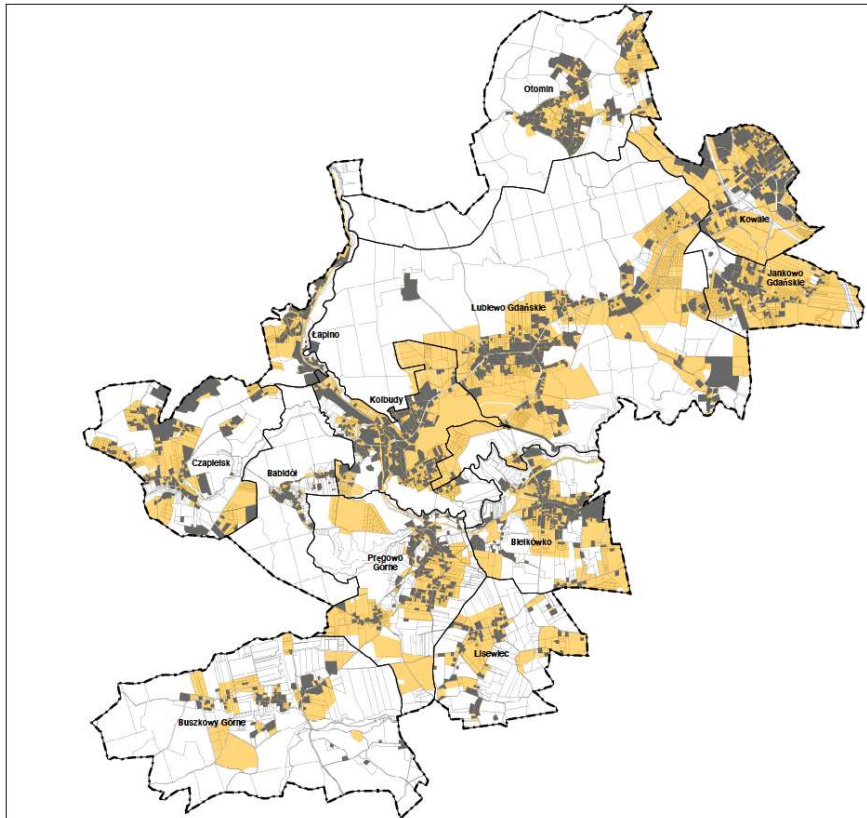
W zakresie zaopatrzenia w wodę nie występują poważne braki i niedobory. Teren gminy zasilany jest z różnorodnych ujęć znajdujących się na terenie gminy oraz z kilku źródeł znajdujących się poza nią. Część wody pobieranej na terenie Gminy Kolbudy trafia do odbiorców w gminach sąsiednich, w tym do Gdańska.

Wyposażenie terenu gminy w sieć kanalizacji sanitarnej jest niewystarczające, mimo intensywnej rozbudowy tej sieci w ostatnich latach. Koniecznym jest uzależnienie powstawania nowej zabudowy od wcześniejszego wyposażenia terenu w kanalizację sanitarną i traktowanie inwestycji w tę sieć jako priorytetowego zadania gminy.

Sieć kanalizacji deszczowej jest zdecydowanie niewystarczająca, większość terenów, zwłaszcza dróg i ulic w gminie wymaga wyposażenia w sieć i urządzenia podczyszczające wody spływające z tych obszarów przed odprowadzeniem ich do cieków naturalnych.

Nadmierne rozpraszanie zabudowy powoduje konieczność ciągłego zwiększania nakładów na budowę sieci wodociągowo-kanalizacyjnych obsługujących położone coraz dalej od siebie tereny zurbanizowane, przy zdecydowanie obniżającej się efektywności takich inwestycji.

Ponadto, na terenie gminy konieczna jest modernizacja sieci elektroenergetycznych, z których wiele jest wyeksploatowanych i w złym stanie technicznym. W zakresie zaopatrzenia w gaz konieczny jest dalszy rozwój sieci dystrybucyjnej, która obecnie obejmuje tylko niektóre z gminnych wsi.



Kierunki zagospodarowania przestrzennego
Schemat 2.4c - Kierunki rozwoju obszarów zabudowy i zainwestowania

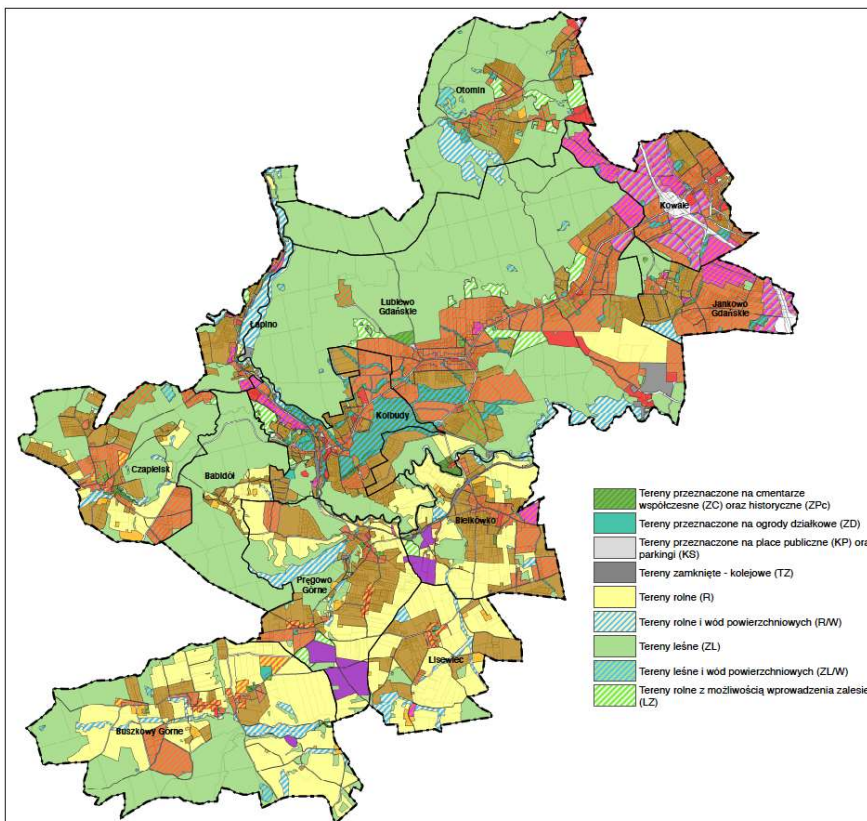
0 1 000 2 000 4 000 m
 Skala: 1:50 000

Oznaczenia na rysunku:

- Granica gminy Kolbudy
- Granice działek ewidencyjnych
- Granice obrębów geodezyjnych
- Tereny zabudowane i zainwestowane
- Tereny dopuszczone w Studium do zabudowy i zainwestowania

GMRP - PRACOWNIA URBANISTYCZNO-ARCHITECTONICZNA - WSP. INŻ. ARCH. ANNA WOŹNICA ul. Chłopska 10, 81-117 Kolbudy, woj. pomorskie, tel. 58 25 25 25, e-mail: biuro@gmrap.pl	
STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KOLBUDY - TOM II - KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	
Tytuł	KIERUNKI ROZWOJU OBSZARÓW ZABUDOWY I ZAINWESTOWANIA
Skala	1:50 000
Adres opracowania	ul. Chłopska 10, 81-117, Kolbudy - wieś w gminie Kolbudy, woj. pomorskie, ul. Chłopska 10
Adres opracowania	ul. Chłopska 10, 81-117, Kolbudy - wieś w gminie Kolbudy, woj. pomorskie, ul. Chłopska 10
Mapka, data	1:50 000, sierpień 2013 r.
	Strona 9 z 26

Rys 22. Kierunki rozwoju obszarów zabudowy i zainwestowania na terenie Gminy Kolbudy.
 Źródło: Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kolbudy



Kierunki zagospodarowania przestrzennego
Schemat 2.4b - Kierunki zmian struktury funkcjonalnej

Skala: 1:50 000

Oznaczenia na rysunku:

- Granica gminy Kolbudy
- Granice obrębów geodezyjnych
- Granice działek ewidencyjnych
- Tereny przeznaczone dla zabudowy mieszkaniowej (M); zabudowy mieszkaniowej i zieleni (MR); zabudowy rekreacji indywidualnej (ML)
- Tereny przeznaczone dla zabudowy mieszkaniowej i usług (U/M) oraz usług i zabudowy mieszkaniowej (U/M)
- Tereny przeznaczone dla zabudowy zagrodowej (RM)
- Tereny przeznaczone dla zabudowy zagrodowej oraz usług nieuciążliwych (RM/U)
- Tereny przeznaczone dla usług (U)
- Tereny przeznaczone dla usług turystyki, sportu i rekreacji (UTS)
- Tereny przeznaczone dla aktywizacji gospodarczej (AG)
- Tereny przeznaczone dla aktywizacji gospodarczej i handlu wielkopowierzchniowego (AG/UC)
- Tereny przeznaczone dla obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych, dla chowu i hodowli zwierząt oraz dla usług (RU/U)
- Tereny przeznaczone do powierzchniowej eksploatacji surowców pospolitych (PG)
- Tereny przeznaczone dla infrastruktury technicznej (I)
- Tereny przeznaczone dla zieleni urządzonej i usług (ZPU)
- Tereny przeznaczone dla zieleni urządzonej i usług z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej (ZPUM)
- Tereny przeznaczone dla zieleni urządzonej (ZP)
- Tereny przeznaczone dla zieleni urządzonej i wód powierzchniowych (ZPW)

GMRP - PRACOWNIA URBANISTYCZNO-ARCHITECTONICZNA - WSP. INŻ. ARCH. ANNA WOŹNICA ul. Chłopska 10, 81-117 Kolbudy, woj. pomorskie, tel. 58 25 25 25, e-mail: biuro@gmrap.pl	
STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KOLBUDY - TOM II - KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	
Tytuł	KIERUNKI ZMIAN STRUKTURY FUNKCJONALNEJ
Skala	1:50 000
Adres opracowania	ul. Chłopska 10, 81-117, Kolbudy - wieś w gminie Kolbudy, woj. pomorskie, ul. Chłopska 10
Adres opracowania	ul. Chłopska 10, 81-117, Kolbudy - wieś w gminie Kolbudy, woj. pomorskie, ul. Chłopska 10
Mapka, data	1:50 000, sierpień 2013 r.
	Strona 10 z 26

Rys 23. Kierunki zmian struktury funkcjonalnej na terenie Gminy Kolbudy.
 Źródło: Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kolbudy

9.2. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie

W poniższym zestawieniu wskazano na rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie, jakie wynikają z zapisów Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kolbudy. Jednocześnie w dalszej części rozdziału odniesiono się do określenia tych zapisów przedmiotowej Strategii, które będą miały wpływ na prowadzenia polityki przestrzennej gminy.

- a. Zahamowanie postępującej chaotycznej, nieplanowej i rozproszonej urbanizacji gminy,
- b. Poprawa stanu sieci drogowej łączącej poszczególne miejscowości na terenie gminy - budowa i rozbudowa dróg o nawierzchni utwardzonej biegnących przez poszczególne miejscowości,
- c. Przebudowa niewydolnego układu komunikacyjnego po zachodniej stronie obwodnicy S6,
- d. Tworzenie powiązań drogowych z gminami sąsiednimi,
- e. Dywersyfikacja środków transportu funkcjonujących na terenie gminy,
- f. Objęcie gminy większą ilością kursów komunikacji zbiorowej łączącej gminę z Gdańskiem i Pruszczem Gdańskim,
- g. Uruchomienie transportu kolejowego przebiegającego przez teren gminy,
- h. Usprawnienia umożliwiające bezpieczne przemieszczanie się niezmotoryzowanym użytkownikom dróg publicznych,
- i. Sukcesywna rozbudowa sieci kanalizacyjnej,
- j. Sukcesywna rozbudowa sieci kanalizacji deszczowej,
- k. Modernizacja sieci elektroenergetycznych,
- l. Rozbudowa sieci gazowej.

W kwestii zapisów przedmiotowej Strategii, które będą miały wpływ na prowadzenia polityki przestrzennej gminy należy wskazać, że realizacja celów i kierunków rozwoju gminy wyznaczonych w Strategii nie wpłynie na zmianę modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy i będzie nawiązywała do opisanych powyżej uwarunkowań wskazanych w Studium. W zakresie wpływu realizacji Strategii na strukturę funkcjonalno – przestrzenną gminy należy wskazać na następujące główne kwestie:

- a. Poprawa wyposażenia poszczególnych miejscowości na terenie gminy w infrastrukturę społeczną poprzez np. rozwój infrastruktury rekreacyjnej,
- b. Wzrost zaangażowania mieszkańców gminy w procesy decyzje, w tym procesy dotyczące kwestii zagospodarowania przestrzennego, poprzez zwiększenie poziomu partycypacji społecznej mieszkańców,
- c. Uzbrojenie posiadanych terenów inwestycyjnych wzdłuż szlaków drogowych o znaczeniu ponadlokalnym, które przyspieszy ich zagospodarowanie,
- d. Rozwój infrastruktury turystycznej na terenie gminy, m.in. w zakresie zagospodarowania zbiorników i cieków wodnych,
- e. Poprawa jakości i przepustowości sieci dróg gminnych oraz bezpieczeństwa drogowego mieszkańców,
- f. Rozbudowa infrastruktury rowerowej na terenie gminy,
- g. Rozwój systemu zbiorowego transportu publicznego, w tym uruchomienie połączeń kolejowych przebiegających przez gminę Kolbudy,

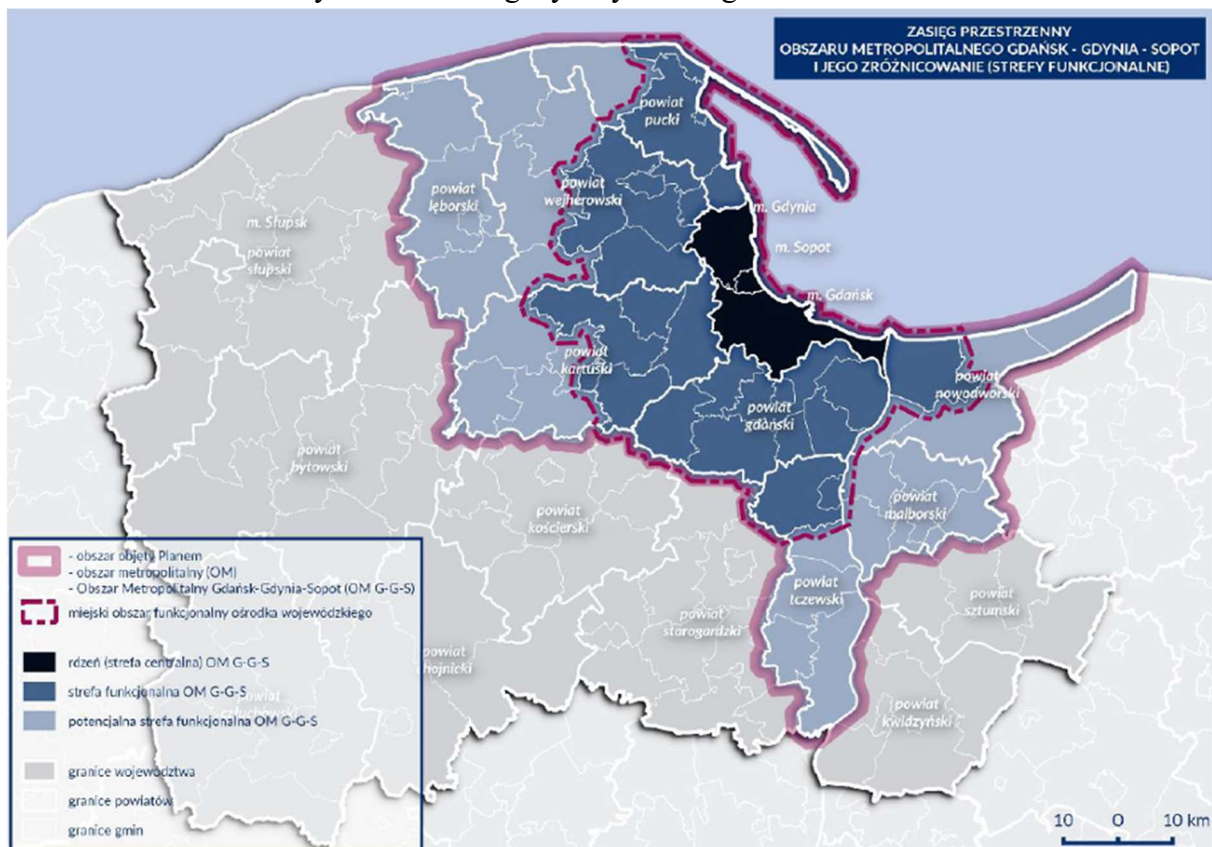
- h. Rozwój infrastruktury komunalnej, w tym kanalizacji sanitarnej i deszczowej,
- i. Rozwój prośrodowiskowych źródeł energii, w tym sieci gazowej,
- j. Wzrost liczby opracowanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

10. OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI OKREŚLONE W STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA.

Zgodnie z zapisami projektu Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030 (Załącznik do uchwały nr 914/190/20 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 15 października 2020 r.) wskazano planowane obszary strategicznej interwencji wraz z zakresem planowanych działań. Gmina Kolbudy w tym kontekście położona jest w obrębie miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego (MOF OW) który jest zasadniczym elementem strukturalnym Obszaru Metropolitalnego Gdańsk - Gdynia – Sopot. Kluczowa interwencja wskazana w Strategii Rozwoju Województwa dla tego typu obszarów funkcjonalnych obejmuje następujące kwestie:

- a. wzrost odporności na negatywne skutki zmian klimatu, w szczególności: zabezpieczenie przed powodzią i suszą, w tym ochrona terenów naturalnej retencji wodnej, zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych oraz rozwój błękitno-zielonej infrastruktury,
- b. ochrona i poprawa stanu zasobów przyrodniczo-krajobrazowych oraz różnorodności biologicznej, a także rozwój terenów zieleni,
- c. zapobieganie powstawaniu odpadów, ponowne użycie oraz maksymalizacja skali recyklingu odpadów,
- d. zagospodarowanie odpadów medycznych i weterynaryjnych, a także innych niebezpiecznych,
- e. zapewnienie wody pitnej dobrej jakości oraz rozwój i unowocześnianie gospodarki ściekowej i osadowej w sektorze komunalnym,
- f. doskonalenie narzędzi monitorowania stanu środowiska i szybkiego alarmowania,
- g. rozwój OZE, m.in. poprzez wzmacnianie energetyki obywatelskiej, w tym w połączeniu z likwidacją źródeł tzw. niskiej emisji, a także tworzenie wysp energetycznych, klastrów energii oraz spółdzielni energetycznych,
- h. poprawa jakości powietrza, w tym eliminacja smogu poprzez rozwój gospodarki niskoemisyjnej w sektorze publicznym, mieszkalnictwie, energetyce (kogeneracja wraz z miejskimi systemami ciepłowniczymi oraz usługi zapewniania komfortu termicznego w budynkach) oraz przedsiębiorstwach,
- i. rozbudowa szerokopasmowej infrastruktury dostępowej (ostatniej mili),
- j. poprawa dostępności i jakości oferty edukacji przedszkolnej,
- k. rozwój edukacji regionalnej i etnicznej, w tym morskiej i kaszubskiej,
- l. skuteczna i trwała integracja imigrantów, w tym poprzez działania z obszaru edukacji, kultury, zdrowia i pomocy społecznej,
- m. zachowanie dziedzictwa kulturowego materialnego i niematerialnego,
- n. rozwój infrastruktury (instytucji) kultury, e-kultury oraz oferty uwzględniającej zagadnienia różnorodności kulturowej,
- o. rozwój infrastruktury transportu zbiorowego (liniowej i węzłowej),
- p. tabor niskoemisyjny, w tym zeroemisyjny,
- q. taryfowa, biletowa i organizacyjna integracja transportu publicznego,
- r. moderowanie popytu w indywidualnym transporcie samochodowym,
- s. rozwój współdzielonych środków transportu,
- t. kompleksowa oferta wsparcia sfery B+R oraz komercjalizacji rozwiązań B+R,

- u. umiędzynarodowienie uczelni oraz wzmacnianie współpracy pomiędzy uczelniami w regionie,
- v. kompleksowa oferta wsparcia dla inwestorów (nowych i obecnych w regionie),
- w. rozwój kształcenia ustawicznego dostosowanego do potrzeb regionalnej gospodarki (w szczególności ISP oraz branż kluczowych dla gospodarki regionu),
- x. poprawa dostępności i jakości oferty zorganizowanych form opieki nad dziećmi do lat 3,
- y. poprawa jakości, kompleksowości i dostępności oferty czasu wolnego, w tym turystycznej, sportowej i kulturalnej dla mieszkańców i turystów,
- z. zapewnienie efektywnego multimodalnego dostępu do portów w Gdańsku i w Gdyni oraz do kluczowych centrów logistycznych w regionie.



Rys 24. Zasięg przestrzenny Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot i jego zróżnicowanie (strefy funkcjonalne).

Źródło: Plan zagospodarowania przestrzennego Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot 2030

11. OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI KLUCZOWE DLA GMINY

W przedmiotowej Strategii nie zdefiniowano obszarów strategicznej interwencji kluczowych dla gminy Kolbudy.

12. ZGODNOŚĆ STRATEGII Z AKTAMI PRAWNYMI I DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI NA POZIOMIE LOKALNYM, REGIONALNYM I KRAJOWYM

Specyfika planowania strategicznego wymaga, aby przedmiotowy dokument – jego założenia na poziomie celów i poszczególnych przedsięwzięć – były z jednej strony zgodne z obowiązującymi aktami prawnymi na poziomie krajowym i międzynarodowym (UE), a z drugiej strony, aby nie były one sprzeczne i nie wykluczały się z założeniami dokumentów strategicznych opracowanych na wyższym poziomie tzn. regionu czy kraju.

W tym kontekście przyjmując założenia powyższej Strategii, przede wszystkim w odniesieniu do konkretnych przedsięwzięć planowanych do realizacji, analizowano ich zgodność z podstawowymi aktami prawnymi obowiązującymi w naszym kraju na dzień sporządzenia Strategii. Analizy te dotyczyły zarówno określenia poziomu zgodności z aktami prawnymi dotyczącymi ogólnej sfery działalności samorządu gminny, jako jednostki odpowiedzialnej za wdrażanie Strategii, jak i specjalistycznych aktów prawnych dotyczącej poszczególnych rodzajów podmiotów zaangażowanych w realizację Strategii czy też w odniesieniu do poszczególnych branż i sfer rozwoju gminy.

W odniesieniu do pierwszego rodzaju aktów prawnych przeanalizowano zgodność założeń Strategii z takimi aktami prawnymi jak:

- Ustawa o samorządzie gminnym (Ustawa z dnia 8 marca 1990 r.; Dz. U. z 2020 r. poz. 713, 1378. z późniejszymi zmianami),
- Ustawa o finansach publicznych (Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych; Dz.U.2019.0.869 z późniejszymi zmianami),
- Ustawa Prawo Zamówień Publicznych (Ustawa z dnia 29 stycznia 2004r.; Dz. U. z 2019 r. poz. 1843 z późniejszymi zmianami),
- Ustawa Prawo Budowlane (Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r.; Dz.U.2020.471 z późniejszymi zmianami),
- Ustawa Prawo ochrony środowiska (Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r.; Dz.U.2020.1219 z późniejszymi zmianami).

Jednocześnie w ramach Strategii kierowano się przesłankami i założeniami wynikającymi z aktów prawnych dotyczących poszczególnych sfer rozwoju gminy oraz poszczególnych pomiotów zaangażowanych w realizację założeń Strategii. W tym zakresie kluczowe znaczenie dla identyfikacji poszczególnych celów i przedsięwzięć w ramach Strategii miały założenia aktów prawnych w zakresie takich dziedzin jak: oświata, prowadzenia działalności gospodarczej, ochrona zdrowia, bezpieczeństwo publiczne, ochrona środowiska, gospodarka komunalna itp. Bardzo ważnym aspektem w wyznaczaniu kierunków rozwoju gminy w najbliższych latach była potrzeby zapewnienia zgodności oraz dostosowania sytuacji w zakresie rozwoju gminy do założeń wynikających z uregulowań prawnych wynikających z akcesji Polski do struktur UE. W tym zakresie wymogi dostosowania obecnej sytuacji do np. kwestii ochrony środowiska czy gospodarki komunalnej jakie nakładają na nasz kraj akty prawne na poziomie UE, wpłynęły na zakres i założenia Strategii.

Tym samym należy wskazać, że przedstawiona Strategia Rozwoju Gminy Kolbudy jest w pełni zgodna z aktami prawnymi zarówno na poziomie krajowym, jak i Unii Europejskiej – które to dokumenty w wielu przypadkach ukierunkowywały założenia Strategii w celu dostosowania celów rozwoju gminy do wymagań prawa polskiego i międzynarodowego.

Specyfika planowania strategicznego wymagała także, aby przedmiotowa Strategia była w pełni zgodna i nie wykazywała sprzecznych zapisów z dokumentami strategicznymi na poziomie wyższym tzn. regionalnym czy krajowym. W tym zakresie ważne było, aby założenia Strategii uzupełniały i przyczyniały się do realizacji innych dokumentów strategicznych, a w żadnym wypadku nie były z nimi sprzeczne. W tym zakresie w czasie planowania celów i przedsięwzięć przeznaczonych do realizacji w ramach Strategii kierowano się założeniami obecnie istniejących dokumentów strategicznych na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym tak, aby przyjęte założenia wpisywały się w kierunki rozwoju w skali makro i były z sobą wzajemnie komplementarne. Tym samym Strategia jest we wszystkich aspektach zgodna z przyjętymi kierunkami rozwoju przedstawionymi w strategiach powiatu, regionu czy kraju.

Jednocześnie w ramach prac nad przedmiotową Strategią dokonano zbadania jej szczegółowej zgodności z założeniami dokumentów strategicznych istniejących już obecnie na poziomie lokalnym, regionalnym czy krajowym, aby wykazać, że realizacja Strategii jest jednym z instrumentów służących rozwojowi społecznemu i gospodarczego i osiągnięciu założonych kierunków rozwoju gminy jako całości oraz poszczególnych jej jednostek. W tym zakresie w poniższej tabeli dokonano analizy dokumentów strategicznych na 3 zasadniczych szczeblach: lokalnym, obejmującym obszar powiatu gdańskiego lub terenu kilku gmin, regionalnym – dotyczącym poziomu całego województwa pomorskiego oraz krajowym. W trakcie analizy wzięto pod uwagę dostępne i najbardziej aktualne dokumenty strategiczne, w tym przede wszystkim strategie rozwoju oraz specjalistyczne/branżowe dokumenty strategiczne.

W przypadku poziomu lokalnego analizę oparto o Lokalną Strategię Rozwoju na lata 2014-2020 Lokalnej Grupy Działania „Trzy Krajobrazy”.

W odniesieniu do poziomu województwa analizę oparto o projekt Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030 (projekt przyjęty przez zarząd Województwa w dniu 15 października 2020 r. uchwałą nr 914/190/20).

W ujęciu krajowym wykazano natomiast związek przede wszystkim z „Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030”, która stanowi podstawowy dokument strategiczny polityki regionalnej państwa⁷.

W ramach każdego z tych dokumentów wykazano synergiczny efekt Strategii, wskazując w jaki sposób wpisuje się ona w istniejącej już dokumenty strategiczne, wskazując na dokładne zapisy wyznaczonych w tych dokumentach kierunków rozwoju: priorytetów, celów czy działań, z którymi komplementarne są cele i założenia przedmiotowego dokumentu. Jednocześnie w analizie wskazano, w których aspektach Strategia uzupełnia zapisy tych dokumentów, a w których wzmacnia ich zamierzone efekty. Stworzona matryca logicznych powiązań między istniejącymi dokumentami strategicznymi wskazuje, że przedmiotowa Strategia jest komplementarna do zapisów wszystkich dokumentów strategicznych opracowanych zarówno na poziomie lokalnym, jak i regionalnym, i krajowym. W tym zakresie należy podkreślić, iż w każdym z tych dokumentów istnieje szereg wyznaczonych kierunków rozwoju (priorytetów, celów i działań), do których nawiązują założenia Strategii w ten sposób, że realizacja założonych celów i przedsięwzięć w ramach przedmiotowej Strategii przełoży się

⁷ Z uwagi na brak aktualnej strategii na poziomie powiatu (obecna strategia obejmuje okres do roku 2020) – nie odniesiono się do tego poziomu administracyjnego.

na osiągnięcie założeń i kierunków rozwoju w skali lokalnej, regionalnej i krajowej. Z analizy tej wynika, że Strategia w niektórych aspektach takich jak: rozwój turystyki, wsparcie przedsiębiorczości czy budowa kapitału społecznego – wzmacnia założenia tych dokumentów; w wielu przypadkach Strategia przyczynia się jednak także do uzupełnienia założeń tych dokumentów o przede wszystkim innowacyjne podejście do rozwoju obszarów wiejskich.

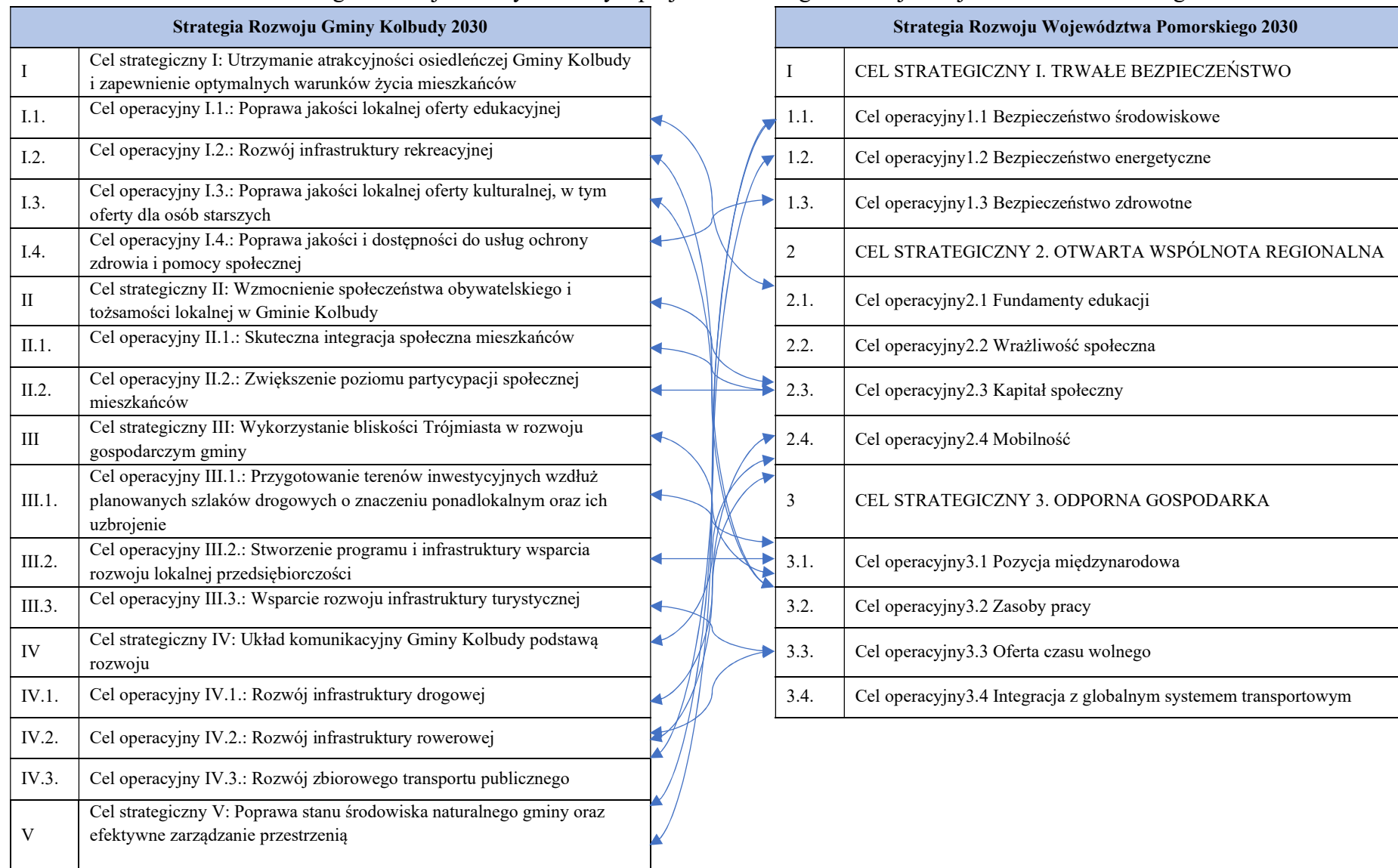
W poniższym zestawieniu przedstawiono osobno odniesienie do celów rozwoju na poziomie powiatu i kraju – oraz osobno w przypadku poziomu województwa. Takie podejście wynika ze szczególnie ważnej kwestii jaką odrywa komplementarność przedmiotowej Strategii z założeniami rozwoju określonymi na poziomie województwa pomorskiego.

Tab 10. Komplementarność założeń Strategii z dokumentami strategicznymi w skali lokalnej i krajowej.

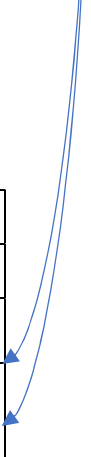
L.P.	Nazwa dokumentu planistycznego	Komplementarność do jego zapisów	Efekt uzupełnienia	Efekt wzmocnienia
1	Lokalna Strategia Rozwoju na lata 2014-2020 Lokalnej Grupy Działania „Trzy Krajobrazy”	<p>Cele szczegółowe:</p> <p>Podniesienie aktywności mieszkańców i przedsiębiorców w kierunku rozwoju przedsiębiorczości, niwelującej proces wykluczenia społecznego</p> <p>Aktywna lokalna społeczność uczestnicząca w inicjatywach</p> <p>Społeczność lokalna świadoma walorów turystycznych obszaru</p> <p>Poprawa udostępnienia i oznakowania obiektów oraz promocji obszaru dla mieszkańców i turystów</p>	X X	 X X
2	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	<p>Cel Główny i Cele Szczegółowe Polityki Regionalnej</p> <p>Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym</p> <p>1.1. Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo</p> <p>1.1.2. Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją</p> <p>1.2. Zwiększenie wykorzystania potencjału rozwojowego miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze</p> <p>1.4. Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych</p> <p>1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów</p> <p>Cel 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych</p> <p>2.1. Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego</p> <p>2.2. Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym</p> <p>2.3. Innowacyjny rozwój regionu i doskonalenie podejścia opartego na Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach</p> <p>Cel 3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie</p> <p>3.2 Wzmacnianie współpracy i zintegrowanego podejścia do rozwoju na poziomie lokalnym, regionalnym i ponadregionalnym</p>	X X X X	 X X X

Źródło: Opracowanie własne.

Tab 11. Zestawienie celów Strategii Rozwoju Gminy Kolbudy z projektem Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030.



V.1.	Cel operacyjny V.1.: Rozwój infrastruktury komunalnej
V.2.	Cel operacyjny V.2.: Rozwój prośrodowiskowych źródeł energii.
V.3.	Cel operacyjny V.3.: Wzrost wrażliwości ekologicznej mieszkańców gminy
V.4.	Cel operacyjny V.4.: Wykorzystanie dostępnych instrumentów (w tym instrumentów planowania przestrzennego) w zarządzaniu terenami pod zabudowę mieszkaniową na terenie gminy



Źródło: Opracowanie własne.

Oceniając zgodność realizacji z aktami prawnymi i dokumentami strategicznymi Strategia obejmuje również bardzo ważne zagadnienie zwłaszcza z punktu widzenia dofinansowania projektów ze środków pomocowych UE związane z przestrzeganiem zasad wyznaczonych przez **polityki horyzontalne**. W tym zakresie poniżej dokonano charakterystyki wpływu realizacji Strategii na kwestie polityk horyzontalnych w zakresie polityki ochrony środowiska, równych szans, zatrudnienia i rozwoju społeczeństwa informacyjnego.

Polityka ochrony środowiska - Projekty realizowane z udziałem dofinansowania z funduszy strukturalnych UE powinny przyczyniać się do poprawy stanu środowiska naturalnego lub co najmniej być neutralne w tym zakresie. Wspólnotowa strategia zrównoważonego rozwoju opiera się na założeniu, że we wszystkich sferach polityki należy łącznie rozważać jej skutki ekonomiczne, społeczne i dotyczące środowiska naturalnego, a także uwzględniać je przy podejmowaniu decyzji. W tym zakresie wszystkie założone działania w ramach Strategii – zarówno na poziomie celów, jak i konkretnych przedsięwzięć będą uwzględniały kwestie związane z ochroną środowiska, a wszystkie realizowane projekty w ramach Strategii będą realizowane zgodnie z zasadą rozwoju zrównoważonego uwzględniająca kwestie ochrony środowiska i zachowania jego walorów dla przyszłych pokoleń. Należy wskazać jednocześnie, że struktura Strategii zakłada wprost realizację przedsięwzięć i celów, których głównym założeniem jest pozytywny wpływ na środowisko naturalne. Tym samym należy wskazać, że w ramach Strategii będą realizowane projekty ukierunkowane wprost na poprawę stanu środowiska naturalnego, a pozostałe typy działań będą realizowane z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju.

Polityka równych szans - Każde państwo członkowskie jest zobowiązane do funkcjonowania w oparciu o przepisy zapobiegające dyskryminacji ze względu na płeć wynikające z Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską oraz szeregu dyrektyw. Podejmowane przez Wspólnotę Europejską działania w tym zakresie mają na celu nie tylko wspieranie równości szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy, ale także zapobieganie powstawaniu problemów społecznych (np. bezrobocia), przede wszystkim dotyczących kobiet. W kontekście polityki równych szans realizacja Strategii zarówno na poziomie jej wdrażania, jak i efektów realizacji założonych przedsięwzięć i celów, będzie dostępna dla wszystkich mieszkańców gminy bez względu na płeć, rasę, status społeczny, orientację seksualną czy religię.

Polityka zatrudnienia - Projekty realizowane z udziałem dofinansowania z funduszy pomocowych UE powinny przyczyniać się do realizacji polityki zatrudnienia poprzez generowanie nowych miejsc pracy. Realizacja przedmiotowej Strategii na poziomie zarówno celów szczegółowych, jak i przedsięwzięć oraz zakładanych efektów realizacji całości dokumentu i jego wpływu na strukturę społeczno – gospodarczą gminy zwraca bardzo dużą uwagę na kwestie związane z tworzeniem nowych miejsc pracy i obniżeniem bezrobocia na terenie gminy. Oddziaływanie to jest widoczne zarówno po stronie bezpośrednich działań ukierunkowanych na tworzenie nowych miejsc pracy jak i projektów które w sposób pośredni w ujęciu długofalowym wpłyną na wzrost poziomu zatrudnienia w gminie (podnoszenie kwalifikacji mieszkańców, wzrost atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej gminy itp.). Tym samym kwestie związane z zatrudnieniem są szczególnie widoczne i stanowią bardzo ważną część Strategii.

Polityka rozwoju społeczeństwa informacyjnego - Budowanie społeczeństwa informacyjnego jest jednym z priorytetowych działań podejmowanych przez państwa członkowskie Unii Europejskiej. Z uwagi na fakt, iż rozwój społeczeństwa informacyjnego jest jedną z polityk horyzontalnych Unii Europejskiej, projekty realizowane z udziałem dofinansowania z funduszy strukturalnych powinny przyczyniać się do rozwoju społeczeństwa informacyjnego. W tym zakresie w kontekście rozwoju infrastruktury technicznej oraz umiejętności i kwalifikacji mieszkańców bardzo dużą wagę w Strategii przywiązano do rozwoju idei społeczeństwa informacyjnego, przede wszystkim w zakresie poprawy dostępu do internetu.

13. SYSTEM REALIZACJI STRATEGII

Podmiotem odpowiedzialnym za wdrażanie przedmiotowej Strategii będzie Urząd Gminy w Kolbudach. Urząd Gminy jako jednostka odpowiedzialna za powstanie dokumentu, a jednocześnie Gmina, jako główny beneficjent zaplanowanych przedsięwzięć w ramach Strategii są podmiotami, na których będzie ciążyła odpowiedzialność za zrealizowanie założeń tego dokumentu. Wdrażanie przedmiotowej Strategii będzie odbywało się na trzech poziomach:

- a. Organizacyjnym,
- b. Społecznym,
- c. Merytorycznym.

Ada. Wdrażanie Strategii w zakresie organizacyjnym będzie dotyczyło przede wszystkim ustalenia kwestii rozpowszechniania treści i założeń Strategii wśród wszystkich podmiotów, do których odnosi się realizacja założonych przedsięwzięć oraz na których będą miały wpływ założone cele dokumentu. W tym kontekście za proces wdrażania założeń Strategii w życie będzie odpowiedzialny Wójt Gminy Kolbudy, który będzie koordynował realizację założeń Strategii przez poszczególne Referaty i pracowników Urzędu Gminy oraz będzie odpowiedzialny za rozpowszechnienie idei założonych w Strategii wśród mieszkańców gminy. W odniesieniu do tych założeń przyjęte działania w tym zakresie po stronie Gminy będą cechowały się głównymi zasadami wymaganymi przez ideę społecznego charakteru wdrażania strategii rozwoju opartych o następujące założenia:

- **Jawność** – jedną z głównych cech jakimi powinna cechować się działalność Gminy w trakcie wdrażania Strategii jest pełna jawność prowadzonych przez siebie działań związanych z jej realizacją. Jej głównym przejawem będzie przede wszystkim intensywność działań promocyjno – informacyjnych, które zapewnią szerokie upowszechnienie informacji na temat planowanych do realizacji przedsięwzięć oraz zakładanych celów rozwoju Gminy. Jednocześnie założone działania informacyjne gwarantują jak najszerszy i najłatwiejszy dostęp wszystkich zainteresowanych mieszkańców obszaru Gminy do informacji o postępie we wdrażaniu Strategii.
- **Dostępność** – Gmina mając na celu stworzenie oferty dla mieszkańców gwarantującej dostęp do informacji na temat procesu wdrażania Strategii wszystkich zainteresowanych osób bez względu na wiek, wykształcenie czy miejsce zamieszkania, opracowała plan działań informacyjno – promocyjnych opierający się przede wszystkim o różnorodność prowadzonych działań w tym kierunku – zarówno różnorodność form, jak i środków dotarcia do mieszkańców. Tym samym należy wskazać, że różne formy dotarcia do odbiorców zapewniają maksymalną dostępność informacji dotyczących Strategii. Zastosowane rodzaje promocji i informacji gwarantują bowiem, że każda z osób zainteresowanych potencjalnie informacjami nt. wdrażania Strategii będzie miała dostęp do tych danych. Uwarunkowania te powodują jednocześnie, że nie tylko samorząd gminy, ale również inne podmioty z terenu gminy będą w swoich działaniach kierowały się i miały na uwadze założenia przyjęte w Strategii.

- Systematyczność – przyjęte formy działań promocyjno – informacyjnych gwarantują także systematyczność informacji docierającej do zainteresowanych odbiorców rozumianą jako stałe i ciągle informowanie o realizacji Strategii. W tym zakresie zdecydowana większość z zaplanowanych działań informacyjnych ma charakter działań ciągłych i powtarzalnych.
- Aktualność – jedną z podstawowych cech przekazywanych informacji o realizacji Strategii będzie ich aktualność. Przyjęte sposoby przekazywania informacji oraz stałe czuwanie ze strony pracowników Urzędu Gminy nad ich treścią gwarantują ich ciągłą aktualizację – zwłaszcza w przypadku np. zmian w zapisach Strategii. Wyznaczony pracownik Urzędu będzie miał w tym zakresie za zadanie prowadzić aktualną, stałą politykę informacyjną nt. procesu wdrażania Strategii.

Adb. Głównym celem procesu wdrażania Strategii jest zachęcenie społeczności lokalnej do aktywnego udziału w planowaniu i realizacji zaplanowanych działań zgodnie z ideą planowania strategicznego, które w konsekwencji przyczynią się do rozwoju społecznego i gospodarczego gminy. Z tego względu wdrażanie założeń przedmiotowej Strategii jest oparte o jak najszerszy udział społeczności lokalnej z zachowaniem dwóch podstawowych zasad: jawności działania związanej z informowaniem mieszkańców o procesie wdrażania Strategii oraz szerokim zakresem prowadzonych działań zmierzających do uaktywnienia możliwie największej liczby mieszkańców gminy. Proces wdrażania Strategii został zaplanowany i zostanie oparty o dostępne na obszarze gminy środki komunikacji społecznej tak, aby informacje te były powszechnie dostępne dla jak najszerszej grupy osób, a ich redagowanie ze strony Urzędu Gminy jako podmiotu wdrażającego gwarantowało ich systematyczność i aktualność. W tym celu zdecydowano się na oparcie tych działań o wszystkie dostępne powszechnie środki przekazu – od bezpośrednich spotkań z mieszkańcami poprzez wykorzystanie lokalnych mediów, a na sieci internetowej kończąc. W tym zakresie formy informacji i promocji o prowadzonych działaniach będą oparte o:

- Rozpowszechnienie pełnej wersji Strategii – całość Strategii będzie wydrukowana w formie książkowej i udostępniana zainteresowanym osobom na organizowanych spotkaniach i konferencjach oraz w siedzibie Urzędu Gminy. Jednocześnie Strategia będzie głównym dokumentem dostępnym na stronie internetowej Gminy.
- Prasa lokalna i regionalna – z uwagi na liczne i ogólnie dostępne tytuły prasy lokalnej i regionalnej jakie ukazują się na obszarze gminy – także przy ich pomocy będą prowadzone akcje informacyjne o prowadzonych działaniach. W tym zakresie wykorzystanie tych mediów będzie dotyczyło 2 aspektów:
 - zamieszczania odpłatnych ogłoszeń o realizacji głównych przedsięwzięć w ramach Strategii,
 - działania typu „publicity” polegające na informowaniu tych mediów o wszystkich najważniejszych wydarzeniach dotyczących realizacji Strategii.
- Strona internetowa Urzędu Gminy – jedną z głównych, obok planowanych spotkań z mieszkańcami form informowania o realizacji Strategii będzie Internet. Jego coraz większa powszechność oraz możliwość szybkiego dotarcia do użytkownika

powodują, że ta forma przepływu informacji będzie przez Urząd Gminy wdrażającą Strategię szczególnie wykorzystywana. W tym zakresie na stronie UG będą zamieszczane aktualne informacje o procesie wdrażania założeń Strategii w życie.

Należy jednocześnie podkreślić, że wszystkie założone działania będą miały charakter zintegrowany i skoordynowany tak, aby jedno wspierały inne, a przez to były jak najbardziej efektywne.

Adc. Aspekt merytoryczny – w aspekcie merytorycznym jednostka odpowiedzialna za całościowy proces wdrażania Strategii tj. Urząd Gminy w Kolbudach będzie odpowiedzialna także za koordynowanie merytoryczne realizacji celów i przedsięwzięć założonych do realizacji w ramach Strategii oraz analizę stopnia i poziomu realizacji założeń Strategii. W tym zakresie proces wdrażania będzie oparty o następujące elementy:

- Realizację założeń Strategii – w tym zakresie jednostka wdrażająca Strategię będzie odpowiedzialna za koordynowanie procesu realizacji założonych do realizacji w ramach Strategii celów i przedsięwzięć oraz weryfikację, czy realizowane na terenie gminy działania oraz całościowy proces rozwoju gminy są zgodne z założeniami Strategii.
- Monitoring realizacji Strategii – w zakresie monitoringu jednostka wdrażająca będzie odpowiedzialna za systematyczny przegląd stopnia realizacji celów Strategii. Etap monitoringu będzie w tym kontekście stanowił wstęp do procesu aktualizacji i korekty założeń Strategii.
- Aktualizację Strategii – w wyniku prowadzonego monitoringu realizacji Strategii oraz przeprowadzonych działań o charakterze ewaluacji jednostka wdrażająca będzie miała możliwość dokonywania ewentualnych korekt w przyjętych założeniach Strategii i ich zmian w odniesieniu do częściowych efektów jej realizacji.
- Ewaluację Strategii – proces wdrażania Strategii zakłada przeprowadzenie corocznej ewaluacji założeń Strategii. W tym zakresie pracownicy Urzędu Gminy będą dokonywali corocznych podsumowań zrealizowanych działań i ich wpływu na realizację założeń Strategii. Końcowym etapem tego procesu będzie sformułowanie zaleceń i uwag co do dalszego procesu wdrażania Strategii. Po zakończeniu okresu realizacji Strategii – w 2030 roku przeprowadzona zostanie ewaluacja ex-post (dokonana z wykorzystaniem przeprowadzonych dotychczas ewaluacji rocznych) określająca całościowy poziom realizacji założeń Strategii.

14. MONITORING I AKTUALIZACJA STRATEGII

Monitoring Strategii będzie stanowił proces stałego kontrolowania, czy realizacja tego dokumentu przebiega zgodnie z założeniami, czy są osiągnięte cele i rezultaty określone w Strategii oraz jak przebiega proces wdrażania założeń Strategii w życie. Tym samym proces monitorowania będzie służył dostarczaniu informacji na podstawie których jednostka wdrażająca będzie mogła systematycznie dowiadywać się o występowaniu problemów i rozbieżności w realizacji przedsięwzięć i osiągnięciu celów Strategii.

System monitorowania Strategii będzie prowadzony przez jednostkę wdrażającą i będzie oparty o następujące elementy:

- Analizę celów Strategii – w tym zakresie proces monitorowania będzie oparty o układ matrycy logicznej ukazującej logiczne powiązanie pomiędzy założonymi celami Strategii – głównymi i szczegółowymi poprzez zmierzające do ich realizacji przedsięwzięcia, po konkretne działania realizowane w ramach poszczególnych przedsięwzięć. Podejście takie w znacznym stopniu ułatwi monitorowanie procesu realizacji Strategii i na każdym etapie ukaże stopień tej realizacji oraz logiczne powiązania między realizowanymi działaniami a założeniami Strategii.
- Przegląd procedur wdrażania – przegląd procedur będzie stanowił na etapie monitorowania odniesienie do przyjętego systemu wdrażania Strategii. Przegląd procedur będzie w praktyce stanowił element oceny procesu wdrażania Strategii przez jednostkę wdrażającą. Dzięki temu procesowi uzyskane zostanie wyjaśnienie dotyczące roli, funkcji i odpowiedzialności poszczególnych instytucji i osób zaangażowanych w realizację Strategii.

Plan monitoringu realizacji strategii będzie w tym zakresie oparty o raporty z realizacji tego dokumentu sporządzane corocznie w jednostce wdrażającej i zatwierdzone przez Wójta Gminy Kolbudy odpowiedzialnego za całościowy proces wdrażania Strategii w życie. System ten będzie oparty o analizę działań samorządu gminy i innych podmiotów zaangażowanych w realizację założeń Strategii.

15. PROCES EWALUACJI STRATEGII

Ewaluacja Strategii będzie oparta o realizację corocznych podsumowań zrealizowanych działań i ich wpływu na realizację założeń Strategii, czego końcowym etapem będzie sformułowanie zaleceń i uwag co do dalszego procesu wdrażania przedmiotowego dokumentu. Po zakończeniu okresu realizacji Strategii – w 2030 roku przeprowadzona zostanie ewaluacja ex-post określająca całościowy poziom realizacji założeń Strategii.

Metodologia ewaluacji zostanie podzielona na 2 zasadnicze etapy dotyczące oceny efektów realizowanych przedsięwzięć i ich wpływu na realizację założeń Strategii, których końcowym efektem będzie raport ewaluacyjny.

Ewaluacja ex-post dotycząca oceny efektów realizowanych przedsięwzięć i ich wpływu na realizację założeń Strategii będzie oparta o następujące założenia:

- I. Podstawowe pytania badawcze i elementy o jakie będzie się opierało badanie:
 - analiza efektów działań i operacji realizowanych w ramach poszczególnych przedsięwzięć w kontekście osiągnięcia wskaźników założonych w ramach każdego celu – zestawienie zbiorcze, ukazujące w sposób ilościowy zrealizowane wskaźniki założone w każdym z celów,
 - analiza wpływu realizacji poszczególnych działań i operacji na zrealizowanie założeń poszczególnych przedsięwzięć założonych do realizacji w Strategii - analiza ilości projektów realizowanych w ramach każdego z kierunków działań i ocena przedsięwzięć najczęściej oraz najrzadziej realizowanych,
 - analiza wpływu realizacji poszczególnych działań i operacji na osiągnięcie założeń celów strategicznych wyznaczonych w ramach Strategii,
 - analiza wpływu realizacji poszczególnych działań i operacji na osiągnięcie celów operacyjnych wyznaczonych w ramach Strategii,
 - analiza grup docelowych prowadzonych działań w ramach Strategii – ocena zintegrowanego charakteru Strategii,
 - ewentualny wykaz wniosków w formie uwag i rekomendacji dotyczących lepszego osiągnięcia celów Strategii – rekomendacje, co do możliwych korekt wskaźników, zmian typów przedsięwzięć, celów, itp.

Efektom przeprowadzenia corocznego badania będzie raport przygotowany w terminie do końca I kwartału danego roku. Badanie ewaluacyjne zostanie przeprowadzone przez pracowników instytucji wdrażającej (Urzędu Gminy w Kolbudach), którzy opracują także jego podsumowanie i wstępny raport.

Każde kolejne badanie ewaluacyjne w zakresie podsumowań ostatniego roku będzie zawierało także w stosunku do przedstawionych pytań i elementów badania odniesienie ich do sumy dotychczas zrealizowanych w trakcie trwania Strategii tak, że w ostatnim roku badania raport z ewaluacji będzie zawierał podsumowanie efektów wybranych do realizacji operacji w całym okresie wdrażania Strategii – od 2030 roku. Pozwoli to na etapie ostatniego badania ewaluacyjnego uzyskać całkowity obraz i ocenę realizacji założeń Strategii.

Wyniki tak przeprowadzonych badań ewaluacyjnych oraz opracowane raporty będą zawierały jako element obowiązkowy wnioski oraz rekomendacje i zalecenia, które pozwoliłyby na generalne usprawnienie procesu wdrażania Strategii. Wnioski te będą następnie

służyły jako materiał wyjściowy do opracowania zmiany założeń Strategii. Sposób wykorzystania informacji uzyskanych z ewaluacji własnej będzie dotyczył przede wszystkim:

- Analizy realizacji osiągnięcia celów określonych w Strategii – analizie zostaną przede wszystkim poddane cele operacyjne, których realizacji jest zagrożona, lub które są realizowane w najmniejszym zakresie,
- Analizy poszczególnych kierunków działań wyznaczonych do realizacji w ramach zdefiniowanych celów – analizie zostaną poddane przede wszystkim te przedsięwzięcia oraz cele, w ramach których realizowana jest najmniejsza liczba projektów,
- Analiza procedur wdrażania Strategii – w przypadku pojawienia się tzw. „wąskich gardeł” możliwa jest weryfikacja tych zapisów,
- Opis wniosków - jak realizacja Strategii wpływa na rozwój społeczno – gospodarczy obszaru Gminy Kolbudy.

SPIS RYSUNKÓW

- Rys 1. Położenie Gminy Kolbudy w regionie.
- Rys 2. Położenie administracyjne Gminy Kolbudy w powiecie gdańskim.
- Rys 3. Liczba mieszkańców Gminy Kolbudy w latach 2010 – 2019.
- Rys 4. Podstawowe wskaźniki demograficzne dla Gminy Kolbudy na tle gmin wiejskich województwa pomorskiego w 2019 roku.
- Rys 5. Saldo migracji w Gminie Kolbudy na tle gmin wiejskich województwa pomorskiego w latach 2010 - 2019.
- Rys 6. Współczynnik skolaryzacji netto na terenie Gminy Kolbudy na tle gmin wiejskich województwa pomorskiego w 2018 roku w %.
- Rys 7. Ilość dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 100 dzieci w wieku 3-5 lat w placówkach przedszkolnych w Gminie Kolbudy na tle średniej dla gmin wiejskich województwa pomorskiego w 2018 roku.
- Rys 8. Ilość organizacji pozarządowych w Gminie Kolbudy na tle gmin wiejskich województwa pomorskiego w 2019 roku.
- Rys 9. Ilość organizacji pozarządowych w Gminie Kolbudy na tle gmin wiejskich województwa pomorskiego w 2019 roku.
- Rys 10. Frekwencja wyborcza w Gminie Kolbudy w % uprawnionych do głosowania, na tle obszarów wiejskich województwa pomorskiego i całego kraju, w wyborach do Sejmu i Senatu RP w 2019 roku.
- Rys 11. Wskaźnik rozwoju przedsiębiorczości na terenie Gminy Kolbudy na tle gmin wiejskich województwa pomorskiego w 2019 roku.
- Rys 12. Odsetek bezrobotnych w Gminie Kolbudy na tle gmin wiejskich województwa pomorskiego w stosunku do liczby osób w wieku produkcyjnym, w latach 2010 - 2019.
- Rys 13. Struktura użytkowania gruntów w Gminie Kolbudy wg powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego przez GUS w 2010 r.
- Rys 14. Długość czynnej sieci gazowej oraz ludność korzystająca z sieci w 2019 r.
- Rys 15. Mapa głównego układu drogowego Gminy Kolbudy.
- Rys 16. Ocena warunków życia w Gminie Kolbudy dotyczących sfery społecznej (liczba odpowiedzi).
- Rys 17. Ocena warunków życia w Gminie Kolbudy dotyczących sfery gospodarczej – najważniejsze odpowiedzi (liczba odpowiedzi).
- Rys 18. Ocena warunków życia w Gminie Kolbudy dotyczących sfery infrastruktury i środowiska (liczba odpowiedzi). Rys 19. Najważniejsze szanse na rozwój Gminy Kolbudy w najbliższej przyszłości (liczba odpowiedzi).
- Rys 20. Najważniejsze zagrożenia na rozwój Gminy Kolbudy w najbliższej przyszłości (liczba odpowiedzi).
- Rys 21. Najważniejsze potrzeby rozwojowe Gminy Kolbudy w okresie najbliższych 10 lat (liczba odpowiedzi).
- Rys 22. Kierunki rozwoju obszarów zabudowy i zainwestowania na terenie Gminy Kolbudy.
- Rys 23. Kierunki zmian struktury funkcjonalnej na terenie Gminy Kolbudy.
- Rys 24. Zasięg przestrzenny Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot i jego zróżnicowanie (strefy funkcjonalne).

SPIS TABEL

Tab 1. Sołectwa i miejscowości na terenie Gminy Kolbudy.

Tab 2. Liczba mieszkańców Gminy Kolbudy wg. miejscowości sołeckich w 2019 roku.

Tab 3. Stan edukacji przedszkolnej i podstawowej na terenie Gminy Kolbudy w 2018 roku.

Tab 4. Struktura podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie Gminy Kolbudy wg sekcji PKD w 2019 roku.

Tab 5. Struktura podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie Gminy Kolbudy wg. wielkości, w 2019 roku.

Tab 6. Dane dotyczące sieci wodociągowej w Gminie Kolbudy.

Tab 7. Wyniki analizy SWOT/TOWS.

Tab 8. Harmonogram realizacji założeń Strategii.

Tab 9. Źródła finansowania przedsięwzięć zmierzających do realizacji celów operacyjnych Strategii.

Tab 10. Komplementarność założeń Strategii z dokumentami strategicznymi w skali lokalnej i krajowej.

Tab 11. Zestawienie celów Strategii Rozwoju Gminy Kolbudy z projektem Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030.